

Liidu sisepoliitika peadirektoraat

**Poliitikaosakond B: struktuuri- ja
ühtekuuluvuspoliitika**

**KÜSIMUSED, MILLE PUHUL
EUROOPA PARLAMENT SAAVUTAS
STRUKTUURI- JA
ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKAS POSITIIVSEID
TULEMUSI**

DOKUMENT

Sisukord:

Selles dokumendis esitatakse teavet küsimuste kohta, mille puhul Euroopa Parlament on oma 2004. aasta algusest tegutsenud praeguses koosseisus olulist rolli etendanud. See on üles ehitatud komisjonide kaupa ning hõlmab transpordi, regionaalarengu, põllumajanduse, kalanduse, kultuuri ja hariduse valdkonda.

IP/B/COMM/NT/2009_01

03/02/2009

PE 408.967

ET

Käesoleva dokumendi koostamist taotlesid Euroopa Parlamendi sisepoliitika peadirektoraadi ja välispoliitika peadirektoraadi peadirektorid.

Dokument on tõlgitud inglise keelest.

Koordineerija: Gonçalo MACEDO

Autorid: Jacqueline BROWN (regionaalpoliitika)
Nils DANKLEFSEN (transport)
Jesús IBORRA MARTÍN (kalandus)
Constanze ITZEL (kultuur)
Ivana Katsarova (regionaalpoliitika)
Albert MASSOT MARTI (põllumajandus)

struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika osakond
Euroopa Parlament
E-post: poldep-cohesion@europarl.europa.eu

Dokument on saadaval Internetis aadressil: <http://www.europarl.europa.eu/studies>

Käsikiri valmis jaanuaris 2009

Brüssel, Euroopa Parlament, 2009

Käesolevas dokumendis väljendatud arvamuste eest vastutab ainuisikuliselt autor ning need ei väljenda tingimata Euroopa Parlamendi ametlikku seisukohta.

Teksti reprodutseerimine ja tõlkimine on lubatud mitteärilistel eesmärkidel, kui viidatakse allikale ja teavitatakse sellest eelnevalt väljaandjat ning saadetakse talle koopia.

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	9
2. KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE	9
2.1. Transpordipoliitika	9
2.2. Regionaalpoliitika	11
2.3. Põllumajandus	13
2.4. Kalapüügisektor	15
2.5. Kultuur	17
3. TRANSPORDIPOLIITIKA	21
3.1. Piletihindade suurem läbipaistvus	21
3.2. Maanteeohutus: jalakäijate ja jalgratturite tõhusam kaitse	21
3.3. Maanteeohutus: vanematele veoautodele tagantjärele pimealapeeglite paigaldamine	22
3.4. Maanteetransport: keskkonnakulude arvessevõtmine	23
3.5. Euroopa Parlament töötab välja ühistranspordi õigusliku raamistiku	24
3.6. Lennutransport: liikumispuudega reisijate õigused	24
3.7. EP nõudis kogu ELi hõlmavat ebaturvaliste lennuettevõtjate musta nimekirja	25
3.8. Sadamapakett – teistkordne tagasilükkamine	26
3.9. Raudteepakett: reisijatele rohkem õigusi	26
3.10. Tihedam konkurents raudteede elavdamiseks	27
3.11. ELi turismiteenuste ühtsete kvaliteedistandardite suunas	28
3.12. EP mõjutab nõukogu vastu võtma kolmandat meresõiduohutuse paketti	29
4. REGIONAALPOLIITIKA	33
4.1. Sissejuhatus: regionaalarengukomisjoni roll	33
4.2. Piirkondlik solidaarsustoetus: EL kiidab heaks 308 miljardi euro eraldamise regionaalarengule	33
4.3. Parema eluaseme rahastamine ELis	34
4.4. ELi solidaarsus: terrorirünnakute ja rahvatervise probleemidega võitlemiseks kättesaadav raha	34
4.5. Põhja-Iiri rahuprotsessi toetamine	35

4.6. Vabatahtlik tegevus annab ELi kodanikele osalemisvõimaluse	36
4.7. Parlamendiliikmed seavad kahtluse alla ettevõtete põhjendamatu ümbereaigutamise	36
4.8. ELi saarepiirkondade ettevõtete toetamine kütuse- ja energiakulude tasumisel	37
4.9. Regionaalarengu erinevuste vähendamine	37
4.10. Regionaalarengukomisjon kontrollib ELi piirkondlikke kulutusi	38
4.11. ELi innovaativsuse suurendamine	38
4.12. Lisalugemist	38
5. PÕLLUMAJANDUS	41
5.1. Uus ühine põllumajanduspoliitika – „tervisekontroll“	41
5.2. Milline on noorte talupidajate tulevik ühise põllumajanduspoliitika jätkuvate reformide alusel?	42
5.3. Ühine põllumajanduspoliitika ja ülemaailmne toiduainetega kindlustatus	43
5.4. Riski- ja kriisiohjamine põllumajanduses	43
5.5. Loodusõnnetused, tulekahjud, üleujutused ja põuad: põllumajanduslikud aspektid	44
5.6. Mägipiirkondade põllumajanduse olukord ja väljavaated	45
5.7. Euroopa Liidu uus loomatervishoiustrateegia	45
5.8. Loomade kaitse ja heaolu	46
5.9. Toiduks mittekasutatavate põllukultuuride edendamine	46
5.10. Biotehnoloogia: Euroopa põllumajanduse tulevikuväljavaated ja väljakutsed	47
6. KALANDUS	49
6.1. Kalatööstuse kriis	49
6.2. Vahemere kalavarude säästva kasutamise majandusmeetmed	53
6.3. Kalavarude taastamis- ja halduskavad	54
6.4. Säästva lähenemisviisi rakendamine ELi kalanduses maksimaalse jätkusuutliku saagikuse kaudu	57
6.5. Soovimatu kaaspüügi vähendamise ja saagi vette tagasi laskmise likvideerimise poliitika Euroopa kalanduses	59
6.6. Kalanduse õigustepõhised juhtimissüsteemid	60

6.7. Ühenduse süsteemi loomine ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks	61
6.8. Arutelu algatamine ühenduse seisukoha suhtes, mis käsitleb ühenduse ökomärgise süsteemi kalandustoodetele	62
6.9. Avamere ökosüsteemide kaitse põhjapüügivahendite kahjuliku mõju eest	63
6.10. Liikmesriikide vesiviljelust käsitleva statistika esitamine	63
7. KULTUUR, HARIDUS JA KOOLITUS, MEEDIA, KEELED, NOORED, SPORT JA TEABEVAHETUS	65
7.1. Kultuur	65
7.1.1. Kultuurisektori töökohad ja kasvupotentsiaal	65
7.1.2. Inimeste teavitamine Euroopa ühisest pärandist	65
7.1.3. Kultuuridevaheline dialoog	67
7.2. Haridus ja koolitus	67
7.2.1. Liikuvuse ja Euroopa koostöö edendamine	67
7.2.2. Haridus ja konkurentsivõime	68
7.3. Meedia	69
7.3.1. Euroopa televisiooni käsitlevate eeskirjade reformimine	69
7.3.2. Euroopa meedia mitmekesisuse kaitse	70
7.3.3. Euroopa kino edendamine	70
7.4. Keeled	71
7.4.1. Mitmekeelsuse ja keelelise mitmekesisuse soodustamine	71
7.4.2. Euroopa Parlament on mitmekeelsuse kehastus	72
7.5. Noored	72
7.5.1. Euroopa Parlament toetab aktiivseid noori	72
7.6. Sport	73
7.6.1. ELi spordipoliitika suunas: parlamendiliikmed on mures televisiooniõiguste, mängijate treenimise, dopingu ja rassismi pärast	73
7.7. Euroopa ja tema kodanikud	74
7.7.1. Kodanike teavitamine Euroopa asjadest ning kodanikuaktiivsuse edendamine	74

LÜHENDITE JA AKRONÜÜMIDE NIMEKIRI

- AGRI** põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon
- ALDE** Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon
- BAS** pidurivõimendisüsteemid
- ÜPP** ühine põllumajanduspoliitika
- CFP** ühine kalanduspoliitika
- CMO** ühine turukorraldus
- CoR** Regioonide Komitee
- CULT** kultuuri- ja hariduskomisjon
- ECOSOC** Majandus- ja Sotsiaalkomitee
- ECTS** Euroopa ainepunktide ülekande süsteem
- EFF** Euroopa Kalandusfond
- PPE-DE** Euroopa Rahvapartei ja Euroopa Demokraatide fraktsioon
- EUSF** Euroopa Liidu Solidaarsusfond
- FAO** ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon
- FPS** esikaitsesüsteemid
- SKP** sisemajanduse koguprodukt
- GFCM** Vahemere üldine kalanduskomisjon
- GM** geneetiliselt muundatud
- Verts/ALE** Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon
- GUE/NGL** Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon
- ICCAT** Rahvusvaheline Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjon
- IFI** Rahvusvaheline Iirimaa Fond

IND/DEM Fraktsioon Iseseisvus ja Demokraatia

IUU ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata

MSY maksimaalne jätkusuutlik saagikus

PECH kalanduskomisjon

PSE Sotsiaaldemokraatide fraktsioon

RBM õigustepõhine juhtimissüsteem

REGI regionaalarengukomisjon

RFO piirkondlik kalandusorganisatsioon

TAC lubatud kogupüük

TRAN transpordi- ja turismikomisjon

UEN fraktsioon Liit Rahvusriikide Euroopa eest

WTO Maailma Kaubandusorganisatsioon

1. SISSEJUHATUS

Dokumendi eesmärk on esitada üldine sissejuhatus küsimustesse, millele Euroopa Parlament on viimastel aastatel struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitikas erilist tähelepanu pööranud. Täpsemalt kirjeldatakse dokumendis, kuidas Euroopa Parlament on tema käsutuses olevaid volitusi kasutades oma praeguses koosseisus, mis sai alguse 2004. aastal ja lõpeb dokumendi koostamise ajal (jaanuar 2009), seoses kõnealuste küsimustega positiivseid tulemusi saavutanud.

Dokument on jaotatud viieks osaks, mis vastavad viie parlamendikomisjoni (transpordi- ja turismikomisjon, regionaalarengukomisjon, põllumajanduse ja maaelu komisjon, kalanduskomisjon ning kultuuri- ja hariduskomisjon) praegustele pädevusvaldkondadele. Need viis laia valdkonda on tekstis edasi jaotatud konkreetsemateks teemadeks.

Komisjonide palvel on struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika osakond läbi viinud mitmeid uuringuid ja teinud nende küsimuste kohta tähelepanekuid.

Lugemise hõlbustamiseks esitatakse kokkuvõttes igast viiest suuremast valdkonnast lühike kommenteeritud kokkuvõte. Need kokkuvõtted laiendatakse hiljem eraldi peatükkideks.

2. KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

2.1. Transpordipoliitika

Piletihindade läbipaistvus

Paljud tarbijad on sattunud mingil ajal meelitavate pakkumiste ohvriks seoses näiliselt odavate lennupiletitega, mis broneerimisprotsessi lõpuks, kui maksud ja muud lõivud on lisatud, osutuvad aga hoopis kallimaks. Euroopa Parlamendil on õnnestunud edukalt läbi suruda tarbijate parem kaitse selliste pakkumiste eest, tagades, et alati näidatakse ära tasumisele kuuluv lõpphind, nagu on sätestatud hiljutises ELi õigusaktis, mis jõustus oktoobris 2008.

Maanteeohutus: jalakäijate ja jalgratturite tõhusam kaitse

Uue määruse, mille kohta saavutati kokkulepe esimesel lugemisel, eesmärk on parem maanteeohutus tänu pidurivõimendisüsteemidele ja nn kaitseraudadele kehtestatud ohutuskriteeriumidele. Euroopa Parlament, raportööriks Francesco Ferrari (ALDE, IT), surus edukalt läbi uute nõuete kehtestamise kiiremini, kui komisjon oli esialgu välja pakkunud.

Maanteeohutus: vanematele veoautodele tagantjärele pimealapeeglite paigaldamine

Euroopa Parlament saavutas 11. juuli 2007. aasta direktiiviga 2007/38/EÜ vanematele veoautodele tagantjärele kiirema pimealapeeglite paigaldamise, et vähendada pimealadest põhjustatud eluohtlike vigastuste arvu; raportöör oli Paolo Costa (ALDE, IT).

Maanteetransport: keskkonnakulude arvessevõtmine

2008. aasta juulis esitas Euroopa Komisjon Eurovignette'i direktiivi (17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/38/EÜ) arutelu käigus Euroopa Parlamendi poolse surve tulemusena ettepaneku maanteetranspordi keskkonnakulude probleemi lahendamiseks. EP raportöör oli Corien Wortmann-Kool (PPE-DE, NL). Seda uut ettepanekut koos sellega seotud väliskulude

arvutamise mudeliga, mille komisjon pidi samuti esitama, peetakse üldiselt üheks ELi kõige olulisemaks transpordiga seotud ettepanekuks, millega lähiaastatel tegeleda.

Euroopa Parlament töötab välja ühistranspordi õigusliku raamistiku

EP muutis põhjalikult komisjoni ettepanekut¹ ning tagas ühistranspordi korralduse puhul paindlikkuse kohaliku ja piirkondliku tasandi suhtes. Ta pani rohkem rõhku subsidiaarsuse põhimõttele ja valikuvabadusele teenuste otsese osutamise kasuks ning transporditeenuste omapoolsele kohalikule osutamisele pädevate asutuste poolt, pehmedades sellega kohustuslikku riigihanke korraldamise nõuet. Järelikult on EP, mille raportööriks oli Erik Meijer (GUE/NGL, NL), otsustavalt mõjutanud lõplikku määrust.

Lennutransport: liikumispuudega reisijate õigused

Parlamendil õnnestus õigusloomega seotud menetluse käigus saavutada pimedate, nägemispuudega, kurtide, kuulmispuudega ja vaimupuudega inimeste lisamine nende hulka, kellele tuleb kõnealuste õigusaktide kohaselt lennujaamas abi osutada². EP täpsustas, et lennuettevõtjad ja lennujaama käitajad peavad korraldama oma töötajatele koolituse puudega ja liikumispuudega inimestele otsese abi osutamise kohta. Lisaks sellele otsustas Euroopa Parlament, et kõikides lennujaamades, kus aastane vedude maht on üle 150 000 reisija, tuleb kehtestada puudega ja liikumispuudega isikutele osutatava abi puhul kvaliteedistandardid. See läheb palju kaugemale komisjoni ettepanekust, mis käsitles vaid lennujaamu, mida läbib üle kahe miljoni reisija aastas. Selle ettepaneku raportöör oli Robert Evans (PSE, UK).

EP nõudis kogu ELi hõlmavat ebaturvaliste lennuettevõtjate musta nimekirja

Euroopa Parlament surus määruse 2111/2005 (14. detsember 2005) alusel edukalt läbi ühtse, kogu ELi hõlmava musta nimekirja põhise lähenemisviisi. Komisjoni ettepanekus kavandati algselt 25 eri nimekirja, üks iga liikmesriigi kohta. Tänu Euroopa Parlamendi survele (raportöör oli Christine De Veyrac (PPE-DE, FR)) tugevdati määrusega ühtlasi märkimisväärselt reisijate õigusi teabele ja hüvitisele.

Sadamapakett – teistkordne tagasilükkamine

Euroopa Parlament lükkas teist korda tagasi komisjoni ettepaneku sadamateenuste turulepääsu kohta. Selge enamus leidis, et ettepanek on kahjulik ning muudaks sadamate tuleviku ELis ebakindlaks. Lisaks ettepaneku sisule kritiseeriti ka asjaolu, et komisjon oli esitanud 2003. aastal tagasi lükatud ettepanekuga rohkem või vähem identse ettepaneku. Sisust olenemata rõhutas Euroopa Parlament selle tagasilükkamisega ka oma otsustavat rolli kaasseadusandjana.

Raudteepakett – reisijatele rohkem õigusi

Määrust rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta kavatseti algselt kohaldada vaid rahvusvaheliste reisijate suhtes³. Euroopa Parlament nõudis raportis (raportööriks oli Dirk Sterckx (ALDE, BE)) tulemuslikult õigusakti reguleerimisala laiendamist, et ka riigisisestel reisijatel oleks õigus hüvitisele. Lisaks sellele saavutas EP paranduste tegemise seoses

¹ 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007.

² 5. juuli 2006. aasta määrus 1107/2006.

³ 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007.

mittediskrimineerivate juurdepääsueeskirjadega, mida kohaldatakse liikumispuudega isikute suhtes ning mille peavad kehtestama ettevõtted.

Tihedam konkurents raudteede elavdamiseks

Kuna esimese ja teise raudteepaketi puhul avanes alates 1. jaanuarist 2007 täielikult kaubaveoturg, sealhulgas kabotaaž, nõudis Euroopa Parlament kolmandas raudteepaketis raudteede vahel tihedamat konkurentsi, keskendudes seekord reisijateveole⁴. Raportöör oli Georg Jarzembowski (PPE-DE). Kõigi kolme raudteepaketi õigusloomega seotud menetluse ajal nõudis Euroopa Parlament edukalt raudteetransporditurgude avanemist kiiremini, kui nõukogu oli alguses ette näinud.

ELi turismiteenuste ühtsete kvaliteedistandardite suunas

Selles õigusloomega mitteseotud raportis esitas Euroopa Parlament selged ja konkreetsed ettepanekud turismile ELi tasandil järjepideva ja tervikliku poliitilise lähenemisviisi rakendamiseks. Eelkõige käsitletakse nendes ettepanekutes turistide majutuskohtade kogu ELi hõlmavat liigitust ning Euroopas reisivate turistide jaoks väljatöötatud ELi turismi kvaliteedimärki. Raportöör oli Paolo Costa (ALDE, IT).

2.2. Regionaalpoliitika

Piirkondlik solidaarsustoetus: EL kiidab heaks 308 miljardi euro eraldamise piirkondlikule arengule

2006. aasta juulis andis Euroopa Parlament oma nõusoleku struktuurifondide 2007–2013. aasta pakatile, milles lepitati kokku pärast kohati tuliseid vaidlusi. Struktuurifondid hõlmavad rohkem kui ühe kolmandiku ELi selle perioodi eelarvest. Rahastatakse kõiki 27 liikmesriiki. EP-I on õigus struktuurifondide üldeeskirju kinnitada või tagasi lükata ning tal õnnestus tagada keskkonda ja säästvat arengut, samuti puuetega inimeste paremat juurdepääsu käsitlevate muudatuste tegemine ning tugevdada konsultatsioonide korraldamist kohalikul tasandil, tagades võimalikult laialdase panuse piirkondliku arengu alasesse arutelusse.

Parema eluaseme rahastamine ELis

Sobiva ja taskukohase eluaseme kättesaadavust ELi kodanikele on edendanud Euroopa Regionaalarengu Fond, mis võimaldab uutel liikmesriikidel taotleda teatavatele eluaseme renoveerimise projektidele ELi toetust. Abi eesmärk on aidata inimestel oma kodumajapidamistes energiat säästa, vähendada energiaarveid, kaitstes samal ajal keskkonda. Mais 2007 hääletas Euroopa Parlament ülekaalukalt ettepanekute poolt laiendada sellist kättesaadavust alates 2009. aastast vanematele liikmesriikidele. EP hääle aluseks oli ELi kodanike pakiline vajadus kõigis liikmesriikides saada juurdepääs asjakohasele eluasemele linnapiirkondades, mida ähvardab praegu paljudel juhtudel füüsiline lagunemine ja sotsiaalse tõrjutuse mõju.

⁴ 23. oktoobri 2007. aasta direktiivis 2007/58/EÜ.

ELi solidaarsus: terrorirünnakute ja rahvatervise probleemidega võitlemiseks kättesaadav raha

Solidaarsusfondist võib liikmesriigile eraldada kuni miljard eurot aastas, et aidata liikmesriikidel tegeleda kõige pakilisemate probleemidega. Ametis oleva Euroopa Parlamendi tegutsemise ajal on võetud vastu otsuseid fondi rakendusala ja paindlikkuse suurendamiseks, eelkõige seoses terrorismi, suurte rahvatervise kriiside ja tööstuskatastroofide tagajärgedega, samuti metsatulekahjude ja üleujutuste ning maavärinate mõjuga. Eesmärk on mitte lasta inimtegevusest tingitud katastroofide eest vastutajatel oma kohustuste eest põgeneda („saastaja maksab“ põhimõte), vaid võimaldada kiiret humanitaarabi andmist.

Põhja-Iiri rahuprotsessi toetamine

Praegune EP on toetanud Põhja-Iirimaad järjepidevalt rahu ja lepituse saavutamise protsessis. 2008. aastal hääletas Euroopa Parlament Bairbre de Brúni (GUE/NGL, UK) koostatud raporti poolt, mis kinnitas PEACE programmidega praeguseks saavutatud positiivseid tulemusi ja häid tavasid. Praegu kaaluvad Euroopa Parlamendi liikmed, kuidas PEACE programmiga saaks aidata teisi konfliktipiirkondi kas ELis või väljaspool. Samuti kinnitas Euroopa Parlament 2006. aastal 15 miljoni euro eraldamise aastas Euroopa toetusena Rahvusvahelisse Iirimaa Fondi kuni fondi töö lõpetamiseni 2010. aastal.

Vabatahtlik tegevus annab ELi kodanikele osalemisvõimaluse

EP võttis hiljuti vastu raporti, milles sedastati, et vabatahtlik töö on kasuks kodanikele, kogukonnale, piirkonna majandusarengule ja riigi majandusele. Uuringute käigus selgitati välja, et üle 100 miljoni inimese ELi elanikkonnast teeb vabatahtlikku tööd. Vabatahtlikud ei aita rakendada üksnes ELi rahastatavaid programme, nagu INTERREG ja Põhja-Iiri PEACE programm, vaid vabatahtliku töö osakaalu sisemajanduse kogutoodangus loetakse mõnes riigis märkimisväärseks. ELi jõupingutused Euroopa sotsiaalse kapitali edendamisel aitavad ELil luua otsesidemeid ELi ja tema kodanike ning kogukondade vahel. Kõnealuses raportis kutsutakse komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma heategevusorganisatsioonide vabastamist käibemaksust.

Parlamendiliikmed seavad kahtluse alla ettevõtete põhjendamatu ümberpaigutamise

Euroopa Parlamendi liikmed võtsid 2006. aasta märtsis vastu raporti, milles kutsuti Euroopa Komisjoni üles trahvima ettevõtteid, kes tootmise põhjendamatult ümber paigutavad. Jutt käib ettevõtetest, kes on saanud regionaalabi üldpaketi osana ELi ettevõtlustoetust ning paigutavad seejärel seitsme aasta sees alates abi saamisest tootmise ümber. EP peamine vastuargument sellisele toimimisele on töökohtade kadumise oht piirkondades, mida juba kahjustab majanduslangus – just seda tüüpi piirkondades, mida ELi eeskirjade kaudu tuleks püüda aidata. Parlamendiliikmed toetasid komisjonile esitatud üleskutset nõuda regionaalabi tagastamist kõigilt ettevõtetelt, kes pärast abi saamist otsustavad kiiresti tootmise ümber paigutada.

ELi saarepiirkondade ettevõtete toetamine kütuse- ja energiakulude tasumisel

2007. aasta alguses võttis EP vastu omaalgatusliku raporti, milles paluti Euroopa Komisjonil uurida, kas riigiabi on võimalik anda ELi saarepiirkondadele, kus kütuse- ja energiakulud võivad kahjustada kohaliku tööstuse konkurentsivõimet. Selgitades välja kütusekulu kõikumisest saarepiirkondadele põhjustatavat koormust, rõhutas EP, et kütusehinnad mõjutavad toorainete transportimise hinda saarte ja ELi maismaaosa vahel. Samuti soovitati asutada regionaalpoliitika peadirektoraadi juures eraldi ELi saarte haldusüksus.

Piirkondliku arengu erinevuste vähendamine

Euroopa Parlamendis 2007. aasta suvel heakskiidetud raportis nõuti resolutsset tegutsemist, et leevendada kõige pakilisemaid arenguprobleeme ELi kõige vaesemates piirkondades. Lisaks arukale investeerimisele infotehnoloogia infrastruktuuri ja kõnealuse infrastruktuuri kasutamise koolituse edendamisse on Euroopa Parlament seisukohal, et uute liikmesriikide haldustöötajate suutlikkuse suurendamine ELi abi vastuvõtmisel on selle võitluse põhielement. Euroopa Parlament toetab erakapitali projektidesse kaasamise viisina avaliku ja erasektori partnerlust.

Regionaalarengukomisjon kontrollib ELi piirkondlikke kulutusi

2008. aasta jaanuaris kuulus regionaalpoliitika peadirektoraat ära Euroopa regionaalpoliitika voliniku Danuta Hübneri. Regionaalarenguga tegelevad parlamendiliikmed tahtsid esitada volinikule küsimusi struktuurifondide raha kardedud „kaotsimineku“ kohta ELi eelarvest, mille järel avaldasid eelarvekontrollikomisjoni kuuluvad parlamendiliikmed rahulolematust struktuurifondide haldamise üle mõnedes riikides ja piirkondades. See järgnes Euroopa Kontrollikoja väitele, millega süüdistati komisjoni raha ebakorrektses tagasimaksmises. Voliniku sõnul on kümne riigi puhul oht, et nad teevad raha kulutamisel vigu või eiravad eeskirju, ning volinik kinnitas regionaalarengukomisjoni kuuluvatele parlamendiliikmetele, et tema ametnikud jälgivad kõigi kõnealuste liikmesriikide tegevuskavasid.

ELi innovaativsuse suurendamine

ELi innovaativsuse suurendamist käsitleti Euroopa Parlamendis 2007. aasta mais vastu võetud omaalgatuslikus raportis. Raportis esitatud soovitusel hõlmasid odavat või tasuta juurdepääsu lairibaühendusele ning piiriülese koostöö toetamist piirkondlike akadeemiliste ja ettevõtjatest sidusrühmade seas. Teine parema valdkonnaülese koostöö edendamise vahend oleks toetada arendus- ja kaubandusüksuste klastrite arendamist. Komisjoni ja liikmesriike kutsuti üles pakkuma võrdset juurdepääsu iga taseme haridusele kõigile ELi kodanikele. Toetati laialdasemat juurdepääsu infopõhisele tööle ning seda, et luua tuleks asjakohased finants- ja riskijuhtimismehhanismid, võimaluse korral kasutamiseks koos olemasolevate Euroopa Investeerimispanka / Euroopa investeerimisfondi rahastamisvahenditega, nagu JASPERS, JEREMIE ja JESSICA.

2.3. Põllumajandus

Uus ühine põllumajanduspoliitika – „tervisekontroll“

Euroopa Parlament leiab, et põllumajandusturgude mis tahes reguleerimise lõpetamine ei ole poliitiliselt soovitav, kuna praegune olukord näitab, et Euroopa ja ülemaailmsed reservid on äärmiselt madalal tasemel. Sellel on negatiivsed tagajärjed tarbijate ostujõule ning põllumajandustootjate sissetulekule, samal ajal soodustab see spekulatsioonimist. Keskkonnaohtude eeldatavat suurenemist ja märkimisväärseid hinnakõikumisi silmas pidades peab parlament väga oluliseks riske täiendavalt vältida. Samuti leiavad Euroopa Parlamendi liikmed, et otsetoetused jäävad peamise sissetulekutagatisena edaspidigi vajalikuks, mitte ainult turutõrgete korral, vaid ka selleks, et põllumajandustootjad toodaksid üldsusele vajalikke kaupu ning hüvitusena ELi kõrgete keskkonna-, toiduohutuse, loomade heaolu standardite ja sotsiaalstandardite eest.

Milline tulevik ootab noori põllumajandustootjaid?

Tulevikus on vaja püüda ÜPPga kõrvaldada takistused, mis praegu seisavad põllumajandustootmist alustada soovivate noorte ees, ning seada prioriteediks põlvkondade vahetumine. EP juhib tähelepanu jätkuvatele, tootmise alustamise suurtest kuludest (sealhulgas kinnisvara müügi- ja rendihinnad) tulenevatele raskustele ning vajadusele investeerida tehnoloogiliste ja logistiliste täiustuste tegemiseks pidevalt materiaalsesse põhivaradesse ja inimpotentsiaali.

ÜPP ja ülemaailmne toiduga kindlustatus

Kolmekümne aasta jooksul on toiduhinnad nii Euroopas kui ka kogu maailmas realselt langenud. Põllumajandustoodete järsk hinnatõus maailmas on pööranud selle suundumuse viimastel kuudel vastupidiseks. Hindade muutus on nii struktuuriliste kui ka ajutisemate tegurite keerulise koosmõju tagajärg. ELi tasandil tuleb poliitiliste algatustega taotleda kolme vastastikku täiendavat sekkumisviisi: kõrgete toiduhindade lühiajaliste ja keskmise pikkusega tagajärgede kõrvaldamise ja leevendamise meetmed; meetmed aitamaks kaasa kogu maailmas tehtavatele jõupingutustele leevendada hinnatõusude mõju vaesele elanikkonnale ning viimaks – mis ei ole vähem oluline –, pikemas perspektiivis põllumajandustoodangu ja toiduga kindlustatuse suurendamisele suunatud meetmed. ÜPP raames tuleks erakordselt kõrge hinnataseme vahetuks tasakaalustamiseks teha konkreetseid muudatusi.

Riski- ja kriisiohjamine põllumajanduses

Euroopa Parlament usub, et põllumajanduses peaks riskiohje prioriteediks olema teenida üldisi huve, tagades elanikkonna varustamise tervislike toiduainete ja põllumajandussaadustega ning keskkonna kaitse kahjustamise eest. Parlament leidis, et kolm komisjonis kaalutavat riski- ja kriisiohjamisvõimalust (kindlustus, usaldusühingu vormis asutatud fondid ja peamised sissetulekutagatised) ei ole tegelikult ennetusabinõud riskide vähendamiseks, vaid rahastamismudelid kahjude hüvitamiseks.

Looduskatastroofid, tulekahjud, üleujutused ja põuad

Euroopa Parlament usub, et maaelu arengu poliitika võib etendada looduskatastroofide vältimisel kasulikku rolli. Ta rõhutab, et maaelu arengu vahendite järsk vähenemine takistas looduskatastroofide tagajärjel tekkivate kahjude ennetamise tegevuskavade koostamist. Parlament soovib aga seada riiklikes ja piirkondlikes maaelu arengukavades esikohale katastroofide põhjustele (muu hulgas võitlus erosiooniga, sobivate liikide uuesti istutamine metsamaale ning veesäästlikud põllumajandus- ja keskkonnameetmed) suunatud meetmed. Edasi nõuab parlament tungivalt, et komisjon toetaks metsade süttivust vähendavaid meetmeid, näiteks metsade tulususe ja nende säästliku majandamise edendamise ning metsade jääkbiomassi kasutamine taastuva energiana.

Põllumajanduse olukord ja väljavaated mägipiirkondades

Umbes 19 % ELi elanikkonnast elab ja töötab mägipiirkondades. Mägesid võib pidada multifunktsionaalseks elupaigaks. Sellisena iseloomustab mägipiirkondi suur hulk loodustingimusi: järsud nõlvad, ilmastikutingimused, erosioon, kõrguste vahe, kõrge asukoht jms. Praegu on Euroopa mägipiirkondade jaoks sama palju õiguslikke raamistikke kui on liikmesriike. Vaja on aga mõistlikku raamistikku, milles ühendatakse eeskirjad ja abi kõige paremal võimalikul moel, et aidata Euroopa mägipiirkondi nende jõupingutustes saavutada jätkusuutlik ja tulevikku vaatav konkurentsivõime.

Uus loomatervishoiu strateegia Euroopa Liidule

Euroopa Parlament juhib tähelepanu asjaolule, et ühine loomatervishoiu poliitika on üks kõige integreeritumaid ELi poliitikavaldkondi ning et enamjaolt tuleks seda rahastada ühenduse eelarvest, mille puhul ei tohiks välistada liikmesriikide ja põllumajandustootjate finantsvastutust. Parlamendiliikmed kritiseerisid komisjoni selle eest, et ta ei viidanud poliitika rahastamise nõuetele.

Loomade kaitse ja heaolu

EP toetab rangemaid loomade heaolu eeskirju ELis; niisiis on ta kutsunud komisjoni üles esitama kavasad loomakaitsemärgistuse ja loomakaitse tugevdamise kohta Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO). Samuti toetavad Euroopa Parlamendi liikmed hülgetoodete ja „julumusega seotud toodete“ ELi importimise keelustamist.

Toiduks mittekasutatavate põllukultuuride propageerimine

EP on kutsunud komisjoni üles määratlema strateegia ja tegevuskava taastuvate energiaallikate propageerimiseks, et anda oma panus toiduga kindlustatuse tagamiseks ja energiatõhususe parandamiseks ELis. Parlament kutsub komisjoni üles julgustama erikemikaalide tootmist põllumajandussaadustest, et suurendada põllumajandusettevõtete sissetulekut ning varustada turgu biolagunematute kemikaalide asemel keskkonnasõbralike ja tervislike toodetega. Samuti rõhutab parlament põllumajandusjääkide ja jäätmete potentsiaali kütte, jahutuse ja elektri tootmisel, kasutades majanduslikult tõhusaid ja ökoloogiliselt ohutuid meetodeid.

Biotehnoloogia: Euroopa põllumajanduse väljavaated ja väljakutsed

EP on nõudnud komisjonilt ja nõukogult aktiivsemat tegutsemist, kuid manitsenud ettevaatlikkusele geneetiliselt muundatud (GM) põllukultuuride puhul, ning tahab näha selles valdkonnas selgemat õiguslikku raamistikku. Mis puutub õigusraamistikku, siis väljendab EP toetust praegusele ettevaatusprintsibile uute biotehnoloogiliste toodete heakskiitmisel.

2.4. Kalapüügisektor

Kriis kalapüügisektoris

Alates kuuenda koosseisu ametiaja algusest on Euroopa Parlament tegelenud kalapüügisektori majanduskriisiga, võttes vastu neli raportit („kalurite finantsabisüsteemi reformimine“, „rannalähedane kalapüük“, „kalapüügisektori majandusliku olukorra parandamine“, ja „ühise turukorralduse rakendamine“) ning ühe resolutsiooni „kütuse hinna tõusust põhjustatud kriisi kohta kalandussektoris“.

Vahemere kalavarude säästva kasutamise majandamismeetmed

Viienda koosseisu ametiaja lõpus oli Euroopa Parlament selle olulise määruse blokeerinud. Parlamendi ja komisjoni vahelise kompromissiga püüti taastada varude rahuldav olukord võimalikult kiiresti. Enamik parlamendis vastu võetud muudatusettepanekuid olid seotud tuunikala püügi ja lubatud püügivahenditega seotud vähimate püügikoguste ja püügivahendite omadustega.

Varude taastamise ja haldamise kavad

Varude haldamis-/ ümberkorraldamiskavad on varude säilitamise poliitika kõige olulisem element. Parlament võttis selles küsimuses vastu mitmeid raporteid.

Säästva lähenemisviisi rakendamine ELi kalanduses maksimaalse jätkusuutliku saagikuse kaudu

Euroopa Parlament hoiatas, et suure osa teadlaste jaoks on traditsioonilise maksimaalse jätkusuutliku saagikuse asemel esikohale tõusnud uued revolutsioonilised meetodid, milles võetakse ökosüsteemi arvesse terviklikult ning hoiatatakse raskuste eest maksimaalse jätkusuutliku saagikuse mudeli kohaldamisel mitme liigiga püügipiirkondadele. Parlament taunis, et ei ole analüüsitud maksimaalse jätkusuutliku saagikuse kontseptsiooni eri lähenemiste arengut, samuti seda, et komisjoni teatistes on pakutud ebapiisavaid lahendusi ning asjaolu, et maksimaalse jätkusuutliku saagikuse mudeli kohaldamist ei ole hinnatud põhjalikult. EP kutsus komisjoni üles töötama välja varudele juurdepääsu süsteemi, rõhutades jätkusuutlikkust, vähendades vette tagasi lastava saagi hulka, lihtsustades tehnilisi meetmeid, kõrvaldades diskrimineerimise ja ülemäärase konkureerimise varude nimel, edendades paindlikkust ja valdkonna konkurentsivõimet. Samuti rõhutas EP, et kõikide haldussüsteemi muudatustega peavad tingimata kaasnema hüvitusmehhanismid, mis tuginevad ettepaneku sotsiaalse ja majandusliku mõju hindamisel.

Soovimatu kaaspüügi vähendamise ja saagi vette tagasi laskmise likvideerimise poliitika Euroopa kalanduses

EP juhtis tähelepanu sellele, et lubatud kogupüügi (TAC) süsteem on üks suurimaid saagi vette tagasi laskmise põhjusi ning et tuleb võtta vastu meetmed vältimaks paratamatult püütud ja piisava suurusega liikide kohustuslikku vette tagasi laskmist kvoodi puudumise tõttu nende liikide puhul. Kaaspüügi kvoodid tuleks lisada TACidele ning kogu maale toodud kaaspüüki tuleks arvestada eraldatud kvote silmas pidades. Kui püügipiirkond ületab oma kaaspüügi kvoodi, riskib ta sulgemisega, just nagu noorkalade ülemäärane osakaal toob kaasa sulgemise reaalajas. Kvoote tuleks seejärel järk-järgult vähendada, et tekitada uusi ajendeid püügivahendite selektiivsuse parandamiseks.

Kalanduse õigustepõhised juhtimissüsteemid

Euroopa Parlament kutsus komisjoni üles uurima praegu liikmesriikides kasutatavaid õigustepõhiseid juhtimissüsteeme, hinnates olemasolevate juhtimissüsteemide tõhusust ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamisel.

Ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi (IUU) vältimise, ärahoidmise ja kõrvaldamise ühenduse süsteemi sisseseadmine

Euroopa Parlament rõhutas vajadust koostada IUU kalapüügiga tegelevate laevade nimekiri, luua sadamariigi kontrollisüsteem, millega keelatakse juurdepääs kolmandate riikide IUU laevadele, IUU kalade import keelustatakse, nõudes lipuriigi kinnitust, et kala on püütud legaalselt, ning arendada välja ühenduse hoiatussüsteem IUU kalade kindlakstegemise puhuks ning keelata kala import riikidest, kelle puhul on välja selgitatud, et nad ei tee ELi süsteemiga koostööd.

Arutelu algatamine ühenduse seisukoha suhtes, mis käsitleb ühenduse ökomärgise süsteemi kalandustoodetele

Euroopa Parlament kutsus komisjoni üles koostama teatist, milles esitatakse üksikasjalikult ühenduse kalandustoodete ökomärgise süsteemiga seotud miinimumnõuded ja suunised. Ta rõhutas, et komisjon peaks edendama ökomärgise süsteemi, kehtestades

tegutsemiseeskirjad ning tagades akrediteerimis- ja sertifitseerimisasutuste sõltumatuse, samuti märgiste väidete usaldusväärsuse.

Avamere ökosüsteemide kaitse põhjapüügivahendite kahjuliku mõju eest

Euroopa Parlament rõhutas vajadust võtta arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonis vastu võetud rahvusvahelisi suuniseid avamerel süvamerekalapüügi korraldamise kohta ning kehtestas, et spetsiaalsete kalapüügilubadega peab olema kaasas üksikasjalik püügikava.

Liikmesriikide vesiviljelust käsitleva statistika esitamine

Kaasotsustamismenetluse käigus juhtis Euroopa Parlament tähelepanu vajadusele üksikasjalike andmete järele haudejaamade ja esmaste kasvukohtade kontrollimiseks ja juhtimiseks, võttes arvesse nende suurenevat tähtsust vesiviljelustegevuses. Muudatusettepanekutega tahetakse suurendada selgust ja ühtsust ning näha ette teabe ja ajakohastatud teabe regulaarne esitamine parlamendile ja nõukogule määruse kohaldamise kohta.

2.5. Kultuur

Kultuurisektori töökohad ja kasvupotentsiaal

Euroopa Parlament omistab suurt tähtsust piirülelele liikuvusele. 2006. aasta raportis loovisikute sotsiaalse kindlustatuse olukorra kohta rõhutas parlament vajadust liikuvatele loovisikutele mõeldud maksu- ja sotsiaalkindlustusprobleeme käsitleva õigusliku raamistiku järele. Seejärel leppis nõukogu kokku kultuurivaldkonna töökavas, sealhulgas eesmärgis parandada liikuvaid loovisikuid puudutavaid õiguslikke tingimusi.

Euroopa ühispärandi tutvustamine inimestele

Euroopa Parlament kavatses edendada meie ühise Euroopa pärandi tundmist. Selle pärandi kaitse on üks tema ülesandeid. Parlamendi raportis kultuurivaldkonna tegevuskava kohta kutsutakse komisjoni üles pakkuma Euroopa kultuuripärandi säilitamiseks välja konkreetseid programme. Euroopa pärandi kaitse on olnud samuti tähelepanu keskmes 2005. aasta raportis filmipärandi kogumise ja säilitamise kohta ning 2006. aasta raportis Euroopa kultuuri- ja arhitektuuripärandi kohta kohalikul tasandil. Euroopa ühine pärand on ka väga eduka algatuse, Euroopa kultuuripealinna keskmes.

Kultuuridevaheline dialoog

Üha eripalgelisemad ühiskonnad ja üleilmastumisprotsess viivad lähemalt kokku eri kultuuritausta ja vaadetega inimesi. Rahulik koeksisteerimine põhineb vastastikusel mõistmisel ja eri vaatepunktide austamisel. Seda on võimalik soodustada avatud ja austava teabevahetusega. Selline teabevahetus on üks kultuuridevahelise dialoogi peamised eesmärged.

Euroopa Parlament on seadnud kultuuridevahelise dialoogi toetamise üheks oma prioriteediks. Sellest on saanud parlamendi välissuhete osa. Lisaks on parlament kultuuridevahelise dialoogi Euroopa aasta 2008 raames korraldanud ja võõrustanud mitmeid üritusi, muuhulgas kõrgetasemelisi kohtumisi usujuhtidega, arutelusid ja konverentse, Araabia ja Aafrika nädala ning kultuuridevahelise filmifestivali.

Liikuvuse soodustamine Erasmuse programmi toetuste suurendamise abil

Üks ELi kõige edukamaid programme on üliõpilasvahetuse programm Erasmus. 2002. aastal jõudis see „miljonenda Erasmuse programmi üliõpilase“ eesmärgini. Nüüdseks on üliõpilasvahetuse programmis osalenud üle 1,5 miljoni üliõpilase. Praegu osaleb programmis 31 riiki ning igast kümnest Euroopa kõrgkoolist üheksa. 2006. aastal õnnestus Euroopa Parlamendi liikmetel nõukoguga peetud läbirääkimiste tulemusena Erasmuse programmi igakuist toetust suurendada. Alates 1. jaanuarist 2007 tõusis toetus 200 euronit kuus, kasvades varasema programmiga võrreldes 50 euro võrra.

Haridus ja konkurentsivõime

Euroopa Parlament peab haridust parimaks võimaluseks tagada ELi konkurentsivõime. Et saavutada Lissaboni eesmärk muuta Euroopa konkurentsivõimeliseks teadmistepõhiseks majanduseks, kutsus parlament 2005. aasta resolutsioonis hariduse kui Lissaboni protsessi nurgakivi kohta liikmesriike üles suurendama haridusse investeerimist, kujundama järjepidevamat riiklikku hariduspoliitikat, edendama teadus- ja tehnikaõpinguid ning arendama välja elukestva õppe integreeritud strateegia, mis toetab sotsiaalset kaasatust.

Euroopa televisiooni eeskirjade reformimine

Euroopa Parlament tuvastas esimesena vajaduse ajakohastada uute tehnoloogiaedusammude tulemusena Euroopa audiovisuaalsektori olemasolevaid õigusakte. Uus audiovisuaalsete meediateenuste direktiiv hõlmab nüüd ka mittelineaarseid teenuseid. Kogu läbirääkimisprotsessi jooksul etendas parlament põhirolli reklaami (nt reklaamiaja ülempiir on ka edaspidi 12 minutit tunnis) ning tooteasetuse kvaliteediga seotud ja koguseliste piirangute suurendamisel või vähemalt säilitamisel, puudega inimestele täieliku juurdepääsu tagamise edendamisel ning alaealiste kaitse tõhusal tagamisel käitumisjuhendite väljatöötamise kaudu (nt seoses ebatervislike toiduainete reklaamiga lastesaadetes).

Euroopa meedia mitmekesisuse tagamine

Euroopa Parlament usub, et pluralistlik meediasüsteem on demokraatliku Euroopa jaoks hädavajalik. Resolutsioonis meedia pluralismi kohta, mis läks hääletusele septembris 2008, nõuavad parlamendiliikmed tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid meedia pluralismi, et kõigil ELi kodanikel oleks juurdepääs vabale ja mitmekesisele meediale kõigis liikmesriikides, ning et nad soovitaksid vajaduse korral olukorda parandada.

Samas vaimus nõudis Euroopa Parlament samuti septembris 2008 vastu võetud raportis „mittetulundusliku kodanikuühiskonna meedia“, see tähendab meediaväljaannete, kus töötavad peamiselt vabatahtlikud mittetulunduslikul alusel, suuremat tunnustamist. Neid juhivad tavaliselt kohalikud kogukonnad ja neil võib olla ka roll ELi tegevuse laiemal tutvustamisel.

Euroopa kino edendamine

Euroopa filmide levitamise edendamiseks asutas Euroopa Parlament 2007. aastal filmiauhinna LUX. Selle kord aastas väljaantava auhinnaga pärjatakse filmi, mis käsitleb aktuaalseid sotsiaalküsimusi või juhib tähelepanu Euroopa kultuurile. Auhinna raames toodetakse auhinna saanud filmist 23 subtiitritega koopiat kõigis ühenduse keeltes ja üks versioon kuulmispuudega inimestele. Esimesena võitis auhinna saksa-türgi režissöör Fatih Akin filmi „Taeva äärel“ (*Auf der anderen Seite*) eest.

2006. aastal jõudsid Euroopa Parlament ja nõukogu üksmeelele seoses „MEDIA 2007“ programmiga, millega hõlbustatakse filmitegijate juurdepääsu rahastamisele ning aidatakse

parandada Euroopa audiovisuaalteoste levitamist kogu maailmas. Selle programmi edu ilmnis selleaastasel Cannes'i filmifestivalil, kus auhinna sai neli MEDIA raames rahastatud filmi.

Euroopa Parlament soodustab ja ühendab endas mitmekeelsust

Euroopa Parlamendi pühendumine mitmekeelsusele on ainukordne: institutsioon töötab kõigis Euroopa Liidu ametlikes keeltes. Igal ELi kodanikul on õigus esitada Euroopa Parlamendile taotlusi või petitsioone oma kodumaa keeles ning saada selles keeles vastus. Lisaks sellele on igal Euroopa Parlamendi liikmel õigus sõna võtta tema riigi ametlikus keeles ja kuulata oma ametlikku keelt. 2004. ja 2007. aasta laienemiste tulemusena kasvas ELi institutsioonide ametlike keelte arv rohkem kui kaks korda – kuni 23 keeleni. See oli suulise ja kirjaliku tõlketeenuse juhtimise ja korraldamise seisukohast tohutu väljakutse.

Euroopa Parlament toetab aktiivseid noori

Aprillis 2008 asutasid Karl Suure auhinna väljaandjad ja Euroopa Parlament ühiselt uue Euroopa Karl Suure noorteauhinna, millega tunnustatakse noorte panust Euroopa integratsiooniprotsessi. Auhinnaga eraldatakse 2000–5000 eurot olemasolevatele projektidele, mis edendavad Euroopa ühise identiteedi tajumist ja koostööd. Esimene Karl Suure noorteauhind anti 29. aprilli õhtul Aachenis Ungari noorte projektile „Piirideta õpilased“. Igal aastal koguneb rohkem kui sada üliõpilast Rumeeniast, Slovakkias, Ungarist, Ukrainast ja teistest riikidest Euroopa küsimusi käsitlevale juhtimiseminarile. Teine ja kolmas koht läksid vastavalt Ühendkuningriiki ja Kreekasse.

Parlamendiliikmed on mures televisiooniõiguste, mängijate treenimise, dopingu ja rassismi pärast

Karmimad dopingueeskirjad, teatavatest riikidest pärit jalgpallurite kvoodi puudumine ja loteriitulude õiglane jaotamine on nende ettepanekute seas, mille Euroopa Parlament teeb raportis komisjoni spordi valge raamatu kohta, mis võeti suure hääleteenamusega vastu mais 2008. Samuti väljendab parlament muret võimaliku piirangute vähendamise üle hasartmänguturgudel. Raportis profijalgpalli kohta, mis pandi hääletusele 2007. aastal, olid Euroopa Parlamendi liikmed juba öelnud, et profijalgpall vajab ELis rangemaid eeskirju mitmes valdkonnas klubide vahendite juhtimisest kuni noorte talentide värbamiseni, ning oli kutsunud Euroopa Komisjoni üles lahendusi välja pakkuma.

Kodanike teavitamine Euroopa asjadest ja kodanikuaktiivsuse edendamine

Euroopa kodanike huvide esindajana omistab Euroopa Parlament suurt tähtsust kodanike teavitamisele Euroopa Liidu tegevusest. Oma raportites on parlament teinud korduvalt üksikasjalikke ettepanekuid ELi ja tema kodanike vaheliste suhete parandamiseks. EP toetab ühise kommunikatsioonistrateegia väljatöötamist kõigi ELi institutsioonide jaoks, kommunikatsioonimeetodite läbivaatamist, Euroopa teemade edastamist detsentraliseeritud tasandil ja suuremat kaasatust ning riikliku, piirkondliku ja kohaliku meedia piiriülest koostööd.

3. TRANSPORDIPOLIITIKA

3.1. Piletihindade suurem läbipaistvus

Õigusloomega seotud menetluse kestel nõudis parlament edukalt tarbijate paremat kaitset seoses lennupiletite hindade läbipaistvusega. Eriti interneti kaudu broneerimine – mis on odavate hindadega lennuettevõtjate puhul sageli ainus võimalus – on edaspidi läbipaistvam. Kuvatud piletihinnad peavad sisaldama kõiki pileti põhihinnale lisanduvaid makse, tasusid ja lõive, mis on avaldamise ajal teada. Alati tuleb ära näidata lõpphind. See tähendab, et kliendid saavad tegeliku hinna teada broneerimise alguses.

Lisaks lõpphinna äranäitamisele tuleb välja tuua vähemalt pileti hind või lastitariif, maksud, lennujaamamaksud, muud maksud, lisamaksud või tasud nagu näiteks julgeoleku või kütusega seotud tasud.

Julgeolekumaksude puhul tõestasid Euroopa Parlamendi liikmed tulemuslikult, et tarbijal on õigus teada, kui kõrged need kulud on ja milleks neid kasutatakse. Kui lennupileti hind sisaldab lennujaama- või pardal julgeoleku tagamise makse, tuleb need piletil eraldi ära näidata või reisija jaoks muul moel välja tuua.

Muud võimalikud hinnalised tuleb näidata selgelt, läbipaistval ning üheselt mõistetaval viisil mis tahes broneerimisprotsessi alguses ja tarbijale peab jääma võimalus neid valida või mitte.

Nende uute, 31. oktoobril 2008 jõustunud sätete abil püüdis parlament lahendada sageli esinevat ja eksitavat peibutusprobleemi. Mitmed lennuettevõtjad on reklaaminud näiliselt väga odava hinnaga pileteid, samas kui lõpphind osutub broneerimise lõpuks palju kõrgemaks.

Viide: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta⁵

Raportöör: Arūnas Degutis (ALDE, LT)

3.2. Maanteeohutus: jalakäijate ja jalgratturite tõhusam kaitse

Igal aastal saab ELis surma 8000 jalakäijat ja jalgratturit. ELi uue määrusega püütakse neid arve vähendada, sätestades autotootjatele ja kergveokitele rangemad ohutusnõuded. Määrusega asendatakse ja ühendatakse direktiivid 2003/102/EÜ ja 2005/66/EÜ esikaitstesüsteemide kohta.

Uued ohutusnormid hõlmavad mitmeid toimivuskatseid, mille sõidukid ja esikaitstesüsteemid peavad läbima. Lisaks sellele on need seotud pidurivõimendisüsteemide kohustusliku kasutuselevõtuga. Nende normide kasutuselevõtu diferentseeritud ajakava kohaldatakse „uute sõidukite“ (olemasoleva konstruktsiooni alusel toodetud uued autod) ja „uute sõidukitüüpide“ (uue, mitte veel laialdaselt kasutusel oleva konstruktsiooni alusel toodetud autod) puhul.

⁵ T6-0337/2007, 11/07/2007, T6-0342/2008, 09/07/2008, ELT: L 293 31.10.2008, lk 0003, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5372632.

Nõukoguga peetud läbirääkimiste kestel kiideti heaks suur hulk komisjoni ettepaneku kohta tehtud EP muudatusettepanekuid. Eelkõige õnnestus Euroopa Parlamendi liikmetel läbi suruda uute nõuete kehtestamine komisjoni kavandatust kiiremini.

Esimesel lugemisel saavutatud kokkuleppe põhipunktid on loetletud allpool:

pidurivõimendisüsteemid ja toimivuskatsed, mille autod peavad jalakäijate kaitse parandamiseks läbima (passiivsed ohutusmeetmed) võetakse kasutusele komisjoni kavandatust 9–15 kuud varem. Lisaks sellele saavutas Euroopa Parlament pidurivõimendisüsteemi kasutuselevõtul kerg- ja raskeveokite puhul ajavahe kaotamise.

Esikaitstesüsteemide (niinimetatud kaitseraudade) ohutusnõuded peaksid olema samal tasemel ilma esikaitstesüsteemideta veokite ohutusnõuetega. Esikaitstesüsteemid ei tohiks jalakäijatele edaspidi negatiivset mõju avaldada.

Lisaks aktiivsete ohustehnoloogiate arengu jälgimisele tuleks analüüsida passiivsete ohutusnõuete (autode konstruktsiooni) täiustamise võimalusi. Komisjon jälgib tõhustatud passiivsete ohutusnõuete, pidurivõimendi ja muude aktiivsete ohustehnoloogiate tehnilisi arenguid haavatavamate liiklejate kaitse parandamise valdkonnas, toetudes tüübikinnitusasutuste ja huvitatud isikute edastatud asjakohasele teabele ning sõltumatutele uuringutele. Viis aastat pärast määruse jõustumist vaatab komisjon selliste tõhustatud passiivsete ohutusnõuete täidetavuse ja kasutuselevõetavuse läbi.

Viide: esimesel lugemisel saavutatud kokkulepe – avaldamisel ELi Teatajas (2008)⁶

Raportöör: Francesco Ferrari (ALDE, IT)

3.3. Maanteeohutus: vanematele veoautodele tagantjärele pimealapeeglite paigaldamine

Hinnanguliselt 400 inimest saab igal aastal surma õnnetustes, mille põhjustavad raskeveokite juhid, kes ei märka, et teised maanteel liiklejad on nende sõidukile väga lähedal – see on sageli põhjustatud pimealast suunamuutusel ülesõidukohtadel, ristmikel või ringristmikel. Paljud ohvritest on haavatavad liiklejad, nagu jalgratturid, mootorratturid ja jalakäijad.

Alates 2007. aastast peavad kõik ELi maanteedel liiklevad üle 3,5 tonni raskused raskeveokid vastama rangematele nõuetele, mille kohaselt peavad nad olema varustatud pimealapeeglitega (vt direktiivi 2003/97/EÜ). See meede ei aita aga leevendada riski, mida põhjustavad vanemad raskeveokid. Hinnanguliselt on praegu käigus viis miljonit raskeveokit, mille suhtes direktiivi 2003/97/EÜ ei kohaldata (Bulgaaria ja Rumeenia raskeveokid suurendaksid seda arvu veelgi).

Kõnealuse direktiivi eesmärk on sätestada nõuded N2- ja N3-kategooria sõidukite varustamiseks kaudse nähtavuse seadmetega (nagu lainurk- ja lähivaatepeeglid, kaamerad, monitorid või muud tüübikinnitusega kaudse nähtavuse süsteemid), et parandada sõidukijuhi vaatevälja ja suurendada sõiduki turvalisust.

Läbirääkimistel nõukoguga nõudis parlament edukalt rakendamise tähtaja lühendamist, mille jooksul kehtestavad kõik liikmesriigid nõude paigaldada kõigile asjaomastele raskeveokitele sõitjapoolsele küljele lainurk- ja lähivaatepeeglid (hiljemalt 31. märtsiks

⁶ T6-0297/2008, 18/06/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5540042.

2009). Pimealapeeglite paigaldamine alates 2000. aastast kasutuses olevatele raskeveokitele tagantjärele läheb maksma 100–150 eurot veoki kohta.

Viide: 11. juuli 2007. aasta direktiiv 2007/38/EÜ⁷

Raportöör: Paolo Costa (ALDE, IT)

3.4. Maanteetransport: keskkonnakulude arvessevõtmine

17. juuni 1999. aasta direktiivis 99/62/EÜ raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest sätestati maksud kiirteede ja mitmerealiste teede, sildade, tunnelite ja mägedes läbipääsude kasutamise eest koos nende miinimum- ja maksimummääradega. Direktiivi muudeti 17. mai 2006. aasta direktiiviga 2006/38/EÜ (mida tuntakse nii „**infrastruktuuri maksustamise direktiivi**” kui ka „**Eurovignette'i direktiivina**”). Peale määrade ühtlustamise kõigis liikmesriikides ja infrastruktuurikulude arvestamise ühtsete meetodite juurutamise nähakse uue direktiiviga ette maksude suurem diferentseerimine, võttes arvesse liiklusummikute keskkonnaaspekte, ning järelikult on see liikmesriikidele liikluse korraldamise vahendiks. Teatavates piirkondades võidakse koguda lisamaksu keskkonnakahju probleemi, sealhulgas õhu halva kvaliteedi leevendamiseks või keskkonnasõbralikumatesse transpordivahenditesse, nagu näiteks raudteed, investeerimiseks.

Infrastruktuuri maksustamise direktiivi õigusloomega seotud menetluse jooksul 2005. aastal õnnestus parlamendil tulemuslikult läbi suruda direktiivi reguleerimisala laiendamine, et kaasata alates 2012. aastast kõik üle 3,5 tonni raskused sõidukid ja tugevdada direktiivi keskkonnaaspekte. Läbirääkimistel ministrite nõukoguga suutis parlament eelkõige edukalt selgitada, et uus direktiiv peaks sisaldama teekaarti kõigi transpordivahendite väliskulude arvessevõtmiseks. Euroopa Parlament saavutas järgmist: „komisjon esitab hiljemalt 10. juuniks 2008 pärast kõikide tegurite, sh keskkonna, müra, ummikute tekke ja tervisega seotud kulutuste kontrollimist kõikide väliskulude hindamiseks üldiselt rakendatava, läbipaistva ja arusaadava mudeli, mis on tulevikus aluseks infrastruktuuri maksude arvutamisele. Kõnealusele mudelile lisatakse mõjuanalüüs väliskulude arvesse võtmise kohta kõikide transpordiliikide puhul ja strateegia mudeli järkjärguliseks rakendamiseks kõikide transpordiliikide osas.”

Kõnealust mudelit ja sellega seotud ettepanekut – „Transpordipaketi roheliseks muutmine”, mille komisjon esitas lõpuks juulis 2008 –, peetakse laialdaselt üheks ELi kõige olulisemaks transpordiettepanekuks, millega lähiaastatel tegeleda. Sellega seoses palus komisjon poliitikaosakonnal viia läbi uuring maanteevedude hinnakujundussüsteemi kohta ELi liikmesriikides ja Šveitsis”⁸.

Viide: 17. mail 2006. aasta direktiiv 2006/38/EÜ (edaspidi „Eurovignette'i direktiiv”)⁹

Raportöör: Corien Wortmann-Kool (PPE-DE, NL)

⁷ T6-0177/2007, 10/05/2007, ELT Teataja: L 184 14.7.2007, lk 0025

OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5394642.

⁸ TRT - Trasporti e Territorio, Milan, [Pricing Systems for Road Freight Transport in EU Member States and Switzerland](#), Brüssel, Euroopa Parlament, 2008.

⁹ T5-0305/2004, 20/04/2004, T6-0516/2005, 15/12/2005, ELT: L 157 9.6.2006, lk 0008–0023, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=235282.

3.5. Euroopa Parlament töötab välja ühistranspordi õigusliku raamistiku

Raudtee- ja maanteetransporditeenused linnades, eeslinnades ja piirkondades toovad liikmesriikides sageli kaasa avaliku teenindamise kohustuse, mida tihti täidavad riigiettevõtted. Peamine seda valdkonda reguleeriv õigusakt oli 26. juuni 1969. aasta määrus 1191/69 (muudetud 20. juuni 1991. aasta määrusega 1893/91). Komisjoni 26. juuli 2000. aasta ettepanekuga soovitati määrus ümber sõnastada. Selle eesmärk oli arendada kohustuslike riigihangete abil konkurentsi avalike reisijateveoteenuste, eelkõige avalike kohalike ja piirkondlike transporditeenuste puhul. Euroopa Parlament muutis novembris 2001 oluliselt komisjoni kõnealuseid teenuseid käsitlevat ettepanekut, pannes rohkem rõhku subsidiaarsuse ja valikuvabaduse põhimõttele, eelistades otselepingute sõlmimist või transporditeenuste osutamist kohalike pädevate asutuste poolt, ning pehmendades kohustuslikku riigihanke korraldamise nõuet. Seejärel esitas komisjon juulis 2005 uue ettepaneku [KOM 2005/319]. Mais 2007 leppisid nõukogu ja Euroopa Parlament lõpuks kokku avalike reisijateveoteenuste õigusliku raamistiku ümberkorraldamises määruse (EÜ) nr 1370/2007 kujul. Selles kokkuleppes õnnestus parlamendil säilitada suures osas oma algne seisukoht.

Lisaks transporditeenuste hangetele lubab kõnealune määrus teatavatel juhtudel sõlmida teenuste otselepinguid väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetega, samuti niinimetatud siseettevõtetega. Seega võivad linnad ja piirkonnad otsustada endale ise avalikke reisijateveoteenuseid osutada. Kogu dokumendis rõhutati selgesti subsidiaarsuse põhimõtet. Lisaks hõlmab uus määrus täiendavaid punkte, sealhulgas:

- a) kaitstud turgudel pärit ja teistel turgudel tegutsevate teenusepakkujate keelustamine,
- b) sätted sotsiaalsete standardite ja kvaliteedikriteeriumide kehtestamise kohta,
- c) sätted avaliku teenindamise lepingute kestuse piiramiseks.

Viide: 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007¹⁰

Raportöör: Erik Meijer (GUE/NGL, NL)

3.6. Lennutransport: liikumispuudega reisijate õigused

Määruse eesmärk on tugevdada puudega ja liikumispuudega lennureisijate õigusi. Määrusega kehtestatakse eeskirjad puudega ja liikumispuudega inimeste kaitsmiseks diskrimineerimise eest ja neile asjakohase abi tagamiseks. Määruse kohaselt võib broneeringust või pardalelubamisest keelduda ainult põhjendatud ohutusnõuete korral või kui lennuki või selle uste suuruse tõttu on puudega või liikumispuudega inimese pardale lubamine või vedamine füüsiliselt võimatu. Broneeringu vastuvõtmisest keeldumise korral pakutakse asjaomasele isikule vastuvõetavat alternatiivi. Pardale lubamisest keeldumise korral pakutakse isikule tagasimaksmise või teekonna muutmise võimalust.

Lisaks sellele sisaldab määrus järgmisi elemente:

kindlaksmääratud punktide sisseseadmine, kuhu liikumispuudega inimesed saavad pöörduda abi saamiseks kõigis lennujaamades, mille vedude maht on üle 150 000 reisija aastas. Lennujaama käitajad vastutavad nende teenuste tasuta osutamise eest. Mõjutatud

¹⁰ T5-0597/2001, 14/11/2001, T6-0174/2007, 10/05/2007, ELT: L 315 3.12.2007, lk 0001, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=157312.

isikute käest ei tohi lisatasu nõuda. Abi taotlus (näiteks lennukisse sisenemiseks ja sealt väljumiseks) tuleb edastada asjaomastele isikutele vähemalt 48 tundi enne väljalendu;

kõik lennuettevõtjad (vastavalt oma reisijate osakaalule) peavad andma nende teenuste rahastamise oma panuse.

Parlamendil õnnestus õigusloomega seotud menetluse käigus saavutada muuhulgas pimedate, nägemispuudega, kurtide, kuulmispuudega ja vaimupuudega inimeste lisamine nende hulka, kellele tuleb lennujaamas abi osutada.

Parlament täpsustas, et lennuettevõtjad ja lennujaama käitajad peavad korraldama oma töötajatele koolituse puudega ja liikumispuudega inimestele otsese abi osutamise kohta.

Lisaks sellele otsustas EP, et kõikides lennujaamades, kus aastane vedude maht on üle 150 000 reisija, tuleb kehtestada puudega ja liikumispuudega isikutele osutatava abi puhul kvaliteedistandardid. See läheb palju kaugemale komisjoni ettepanekust, mis käsitles vaid lennujaamu, mida läbib üle kahe miljoni reisija aastas.

Viide: 5. juuli 2006. aasta määrus 1107/2006¹¹

Raportöör: Robert Evans (PSE, UK)

3.7. EP nõudis kogu ELi hõlmavat eaturvaliste lennuettevõtjate musta nimekirja

Selles Euroopa institutsioonides koostatud lennuettevõtjate mustas nimekirjas on tunduvalt tugevdatud reisijate õigust saada teavet. Kogu ELi hõlmavat musta nimekirja ajakohastatakse iga kolme kuu järel. See sisaldab kõigi lennuettevõtjate nimesid, kelle puhul on tõendeid tõsistest puudujääkidest ohutuses või kui on selgunud, et lennuliini eest vastutavad asutused ei soovi või ei suuda ohutusnorme rakendada või õhusõidukit üle vaadata. Sellesse musta nimekirja kantud lennuettevõtjatel on keelatud ELi territooriumil lennata. Lennukil, millel on keelatud ühes liikmesriigis õhku tõusta või maanduda, ei ole võimalik enam teise liikmesriiki lennata.

Parlamendil õnnestus saavutada kogu ELi hõlmava eaturvaliste lennuettevõtjate ühtse nimekirja kehtestamine. Komisjoni ettepanekus kavandati algselt 27 eri nimekirja, üht iga liikmesriigi kohta.

Tänu Euroopa Parlamendi survele tugevdati selle määrusega märgatavalt ka reisijate õigust saada teavet ja hüvitist.

Piletimüüja on kohustatud broneeringu tegemise viisist olenemata teatama reisijatele, millise lennuettevõtjaga nad lendavad, kohe pärast lennuettevõtja määramist.

Eelkõige: kui lennuettevõtja vahetatakse pärast broneeringu tegemist välja, tuleb reisijaid teavitada registreerimisel või hiljemalt pardalemineku ajal. Kui piletimüüjale ei ole lennuettevõtja nime teatatud, ei vastuta ta oma seadusega kehtestatud kohustuse täitmatajätmise eest.

¹¹ T6-0519/2005, 15/12/2005, ELT: L 204 26.7.2006, lk 0001-0010, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5234212.

Samuti otsustas parlament, et reisijatel on õigus hüvitisele või teekonna muutmisele, kui lennuettevõtja lisatakse musta nimekirja pärast broneeringu tegemist ning lend on selle tõttu tühistatud.

Viide: 14. detsembri 2005. aasta määrus 2111/2005¹²

Raportöör: Christine De Veyrac (PPE-DE, FR)

3.8. Sadamapakett – teistkordne tagasilükkamine

Parlament lükkas teist korda 532 poolt-, 120 vastuhääle ja 25 erapooletuks jäänuga tagasi komisjoni ettepaneku sadamateenuste turulepääsu kohta. Valdav enamik Euroopa Parlamendi liikmetest, peamiselt fraktsioonidest PSE, ALDE, Verts/ALE, GUE/NGL, IND/DEM ja UEN, kuid ka märgatav hulk fraktsioonist PPE-DE tundsid, et ettepanek on kahjulik ning muudaks sadamate tuleviku ELis ebakindlaks. Kõige vastuolulisem küsimus oli taas kord seotud lasti käitlemisega, milleks kasutatakse kogu ELis tuhandeid sadamatöölisi ja eelkõige niinimetatud omakäitlemist, mis oleks võimaldanud laevaomanikel kasutada laevade lastimiseks ja lossimiseks oma meeskonda. Euroopa Parlamendi liikmed kartsid, et see avaks ukse sotsiaalsele dumpingule ning paljud kogenud sadamatöötajad kaotaksid töö. Parlament oli juba 2003. aasta novembris tagasi lükanud nõukogu ja parlamendi vahelise sadamateenuseid käsitleva kompromisskokkuleppe.

Õigusloomeprotsessi käigus kritiseerisid fraktsioonid lisaks ettepaneku sisule ka asjaolu, et Euroopa Komisjon oli esitanud ettepaneku, mida nad lugesid rohkem või vähem identseks 2003. aastal tagasi lükatud ettepanekuga.

Tulemus selgitab parlamendi muret, et komisjoni ettepaneku projekti tekst ei vasta ühenduse sadamate selgele õigusliku raamistiku vajadusele. Põhiküsimused, nagu läbipaistev riigiabi ja muud sadamatele makstavad toetused, samuti aus konkurents sadamate vahel tuleks parlamendi ja sektori esindajate osalusel uuesti läbi vaadata. Pärast Euroopa Parlamendis tagasilükkamist võttis komisjon ettepaneku tagasi. Kõnealuse tagasilükkamisega rõhutas parlament ka oma otsustavat rolli kaasseadusandjana.

Viide: ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv turulepääsu kohta sadamateenuste valdkonnas (KOM(2004) 654 lõplik).

Raportöör: Georg Jarzembowski (PPE-DE, DE)¹³

3.9. Raudteepakett: reisijatele rohkem õigusi

2007. aasta sügisel võtsid nõukogu ja Euroopa Parlament kolmanda raudteepaketi osana vastu määruse (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta. Selle määrusega kehtestatakse eeskirjad sellistes küsimustes nagu hüvitis märkimisväärse hilinemise korral ja ettevõtjate vastutus reisijate ja nende pagasi eest õnnetusjuhtumi korral. Kui määrus 2009. aasta lõpul jõustub, on reisijatel õigus saada 60minutilise hilinemise puhul pileti hinnast 25 % soodustust ning 120 minuti pikkuse või pikema hilinemise puhul 50 % soodustust. Samuti vastutavad raudtee-ettevõtjad reisijatele põhjaliku teabe andmise eest sellistes küsimustes nagu reisijate õigused, sõiduplaanid, kiireimad reisirid, odavamad reisirid, puudega inimestele vajalike vahendite

¹² T6-0428/2005, 16/11/2005, ELT: L 344 27.12.2005, lk 0015–0022, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5234222.

¹³ http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=en&DosId=191832

juurdepääsetavus, juurdepääsu tingimused ja vahendite kättesaadavus rongis. Raudtee-ettevõtjad peavad kehtestama mittediskrimineerivad juurdepääsueeskirjad puudega isikute ja liikumispuudega isikute veo suhtes.

Teatavatel tingimustel võib määrusest teha erandeid riigisiseste pikamaaraudtee teenuste ning linna- või linnalähiliini või piirkondlike teenuste puhul. Vastavalt nõukogu ja EP vahel saavutatud kokkuleppele on pärast seaduse jõustumist 2009. aastal kõigil rongireisijatel õigus kasutada teatavaid põhiõigusi (nt seoses raudtee-ettevõtjate vastutusega reisijate ja nende pagasi eest ning seoses liikumispuudega isikute õigusega transpordile).

Liikmesriigid võivad teha riigisisestele pikamaaraudtee teenustele alguses viieks aastaks erandeid määruse sätetest, mis käsitlevad muid õigusi peale põhiõiguste (nt õigus võtta jalgratas rongile kaasa) ning seejärel võib erandeid pikendada kaheks järgmiseks kuni viieaastaseks perioodiks. Linna-, linnalähiliinide ja piirkondlike teenuste puhul võib samadest sätetest teha erandi piiramatuks ajaks.

Määrust rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta kavatseti algselt kohaldada vaid rahvusvahelistele reisijatele. Euroopa Parlamendil õnnestus määruse reguleerimisala laiendada, andes hüvitise saamise õiguse ka kohalikele reisijatele.

Lisaks sellele saavutas EP paranduste tegemise seoses mittediskrimineerivate juurdepääsueeskirjadega, mida kohaldatakse liikumispuudega isikutele ning mille peavad kehtestama ettevõtjad. Personalita jaamades peavad raudtee-ettevõtjad tegema kõik mõistlikud jõupingutused, et anda puudega ja liikumispuudega isikutele juurdepääs rongiga reisimisele. Lõpuks veenis Euroopa Parlament nõukogu, et rongis on vaja lapsevankrite, ratastoolide, jalgrataste ja sporditarvete vedamiseks määrata spetsiaalne ruum.

Viide: 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007¹⁴

Raportöör: Dirk Sterckx (ALDE, BE)

3.10. Tihedam konkurents raudteede elavdamiseks

Nagu esimese ja teise raudteepaketi puhul, mille alusel avanes täielikult kaubaveoturg, sealhulgas kabotaaž, mis toimus alates 1. jaanuarist 2007, nõudis Euroopa Parlament kolmandas raudteepaketis raudteede vahel rohkem konkurentsi, keskendudes seekord reisijateveole. Kõigi kolme raudteepaketi õigusloomega seotud menetluste ajal nõudis Euroopa Parlament edukalt raudteetransporditurgu avanemist kiiremini, kui ministrite nõukogu oli alguses ette näinud.

23. oktoobri 2007. aasta direktiivi 2007/58/EÜ vastuvõtmisega saavutas Euroopa Parlament turu avanemise rahvusvahelistele reisijateveoteenustele alates 1. jaanuarist 2010. Avanemine hõlmab ka õigust transportida reisijaid rahvusvaheliste transporditeenuste teel olevate raudteejaamade kaudu, sealhulgas samas liikmesriigis asuvate jaamade kaudu. Teatavatel tingimustel võib aga liikmesriik seda õigust piirata. Seepärast leitakse laialdaselt, et direktiiv saavutab ausa tasakaalu ühelt poolt turu avanemise ja teiselt poolt avalike transporditeenuste kaitse vahel.

Turu avanemist peetakse üldiselt Euroopa raudteede elavdamise põhielemendiks. Euroopa raudteed peavad muutuma teiste transpordiliikidega võrreldes konkurentsivõimelisemaks.

¹⁴ T6-0356/2005, 28/09/2005, T6-0005/2007, 18/01/2007, T6-0403/2007, 25/09/2007, ELT: L 315 3.12.2007, lk 0014, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=241522.

Nad peavad pakkuma kauba- ja reisijateveoks realistlikku alternatiivi. Euroopa raudteede ees seisavad aga endiselt suured väljakutsed, kui nad soovivad säilitada oma osa praeguses liiklusmahus ning seda keskpikas perspektiivis suurendada.

Samuti on Euroopa Parlament toetanud ja kujundanud raudteede elavdamise ja ühtse Euroopa raudteeala loomise strateegia muid põhielemente, et anda suurema panuse raudteetranspordi kui keskkonnasõbraliku transpordiliigi tugevdamisse.

Viide: 23. oktoobri 2007. aasta direktiiv 2007/58/EÜ¹⁵

Raportöör: Georg Jarzembowski (PPE-DE, DE)

3.11. ELi turismiteenuste ühtsete kvaliteedistandardite suunas

Säästvat turismi käsitleva omaalgatusliku raporti (raportöör Luís Queiró, PPE-DE, PT) järelmeetmena tegi Euroopa Parlament konkreetseid ettepanekud rakendada ELi tasandil turismi suhtes järjepidevat ja terviklikku lähenemisviisi. Eelkõige käsitletakse nendes ettepanekutes ELi suuniseid turistide majutuskohtade liigituse ja ELi turismi kvaliteedimärgi kohta. Teistes ettepanekutes puudutatakse turismi ja viisapoliitika vahelist suhet, samuti Euroopa turismituru edendamise meetmeid.

Euroopa Parlament nõudis ELi mitmete erinevate kohalike kvaliteedimärkide ühtlustamist, et neid rahvusvahelisel tasandil paremini ära tuntaks. Kvaliteedimärkide mitmekesisus avaldab tööstuse usaldusväärsele ja läbipaistvusele negatiivset mõju. Tarbijad pidasid klassifitseerimissüsteemi majutuse valimisel väga oluliseks. Seepärast pidas parlament vajalikuks muuta täpne teave liigituse tähenduse kohta eri riikides kergesti kättesaadavaks. Parlament oli arvamusel, et kogu ELi jaoks ühistel ja ühtsetel kriteeriumidel põhinevates suunistes tuleks tarbijate huve arvesse võtta. Komisjonil paluti kehtestada meetodika majutusteenuste selliste minimaalsete ohutus- ja kvaliteedistandardite loomiseks. Lisaks sellele kutsus Euroopa Parlament komisjoni üles edendama koostöös Euroopa toitlustusorganisatsiooniga HOTREC eri liikmesriikides turistide majutuskohtade ühtset märgistamist ning edendama mujal tõhusaks osutunud kvaliteedimudeleid (näiteks Qualmark Uus-meremaal), et läbipaistvust turistide jaoks parandada. Transpordikomisjon palus poliitikaosakonnal koostada märkuse *ELi turismiteenuste standardiseerimise ja kvaliteedimärkide*¹⁶ kohta.

Viisapoliitikaga seoses kutsus EP Schengeni ala riike seadma väljastpoolt ELi pärit taotlejatele viisa andmiseks sisse ühiseid konsulaarameteid. Nendes ametites tuleks kohaldada ühesuguseid viisakriteeriume ning parandada viisataotlejate vastuvõttu. Selles raportis rõhutati vajadust viisataotlemistoiminguid lihtsustada ja vähendada nende maksumust. Toiminguid tuleks lihtsustada ka turistide jaoks, kellele on antud viisa Schengeni alasse mittekuuluvatesse ELi liikmesriikidesse. Sellegipoolest tunnistati, et viisataotlustoimingute ühtlustamine ja kolmandate riikide turistidele Euroopasse juurdepääsu üldine hõlbustamine peavad olema kokkusobivad ebaseadusliku sisserände, terrorismi ja organiseeritud kuritegevusega võitlemiseks nõutavate julgeolekueeskirjadega.

¹⁵ T6-0354/2005, 28/09/2005, T6-0003/2007, 18/01/2007, T6-0401/2007, 25/09/2007, ELT: L 315 3.12.2007, lk 0044, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=241532.

¹⁶ Oliver BENNETT, Monique de GREEVE, Chrystel CANCEL, Emerging Markets Group (EMG) Ltd, [Standardisation and Quality Labels for EU Tourist Services](#), Euroopa Parlament, 2007

Liikmesriike ja komisjoni kutsuti üles algatama ELi märgist „Juurdepääs kõigile“, mis tagaks liikumispuudega isikutele juurdepääsu võimalustele. Märgis hõlmaks võimalusi nagu näiteks majutus, restoranid, vaba aeg ja looduskaunid kohad, monumendid ja muuseumid.

Samuti nõudis Euroopa Parlament tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid arenevaid sektoreid nagu näiteks tervise-, öko- ja kultuuriturism, näiteks piiriülene mälestuslik rattaretk piki endist raudset eesriiet „turismi õrna liikuvuse“ näitena ja Euroopa taasühendamise sümbolina.

Viide: õigusloomega mitteseotud raport¹⁷

Raportöör: Paolo Costa (ALDE, IT)

3.12. EP mõjutab nõukogu vastu võtma kolmandat meresõiduohutuse paketti

Nagu esimese ja teise merepaketi puhul („Erika I“ ja „Erika II“), mis võeti vastu pärast „Erikat“ (1999) ja „Prestige'i“ (2002) tabanud merekatastroofe, õnnestus Euroopa Parlamendil taas saavutada mereohutuseeskirjade märgatav täiustamine.

Pärast raskeid läbirääkimisi jõudsid nõukogu ja Euroopa Parlament detsembris 2008 selle kolmanda merepaketi suhtes kokkuleppele. Uue paketiga kavatseti parandada nii laevade kui ka õnnetuse puhul võetavate meetmete ohutust. See hõlmab järgmisi elemente:

- direktiiv lipuriigi kohustuste täitmise kohta, mille eesmärk on jälgida tõhusamalt, et liikmesriigi lipu all seilavad laevad täidaksid rahvusvahelisi eeskirju;
- sadamariigi kontrolli käsitleva direktiivi ümbersõnastamine eesmärgiga tagada vastavalt ohu profiilile uute seiremehhanismide abil tõhusam ja sagedasem kontroll, eriti ohustatud laevade kontroll;
- ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteemi käsitleva direktiivi muudatusettepanek, mis keskendub muuhulgas hädaolukorras laevade sildumisega (sadamad merehätta sattunud laevade vastuvõtmiseks) seotud õigusliku raamistiku tingimuste parandamisele ja süsteemi SafeSeaNet edasiarendamisele;
- klassifikatsiooniühingute direktiivi, samuti määruse ümbersõnastamine, pidades eelkõige silmas sõltumatu kvaliteedikontrollisüsteemi kasutuselevõttu maailma laevastiku kontrolli- ja sertifitseerimismenetlustes endiselt esinevate vigade kõrvaldamiseks;
- direktiiv mereõnnetustele järgnevate uurimiste kohta, mis sisaldab ühiseid põhimõtteid uurimiste läbiviimise kohta merel, samuti tulemuste koondamise süsteemi;
- määrus merel reisilaevadel toimunud õnnetustest põhjustatud tervisekahjustustega seotud vastutuse ja hüvitamise kohta;
- direktiiv laevaomanike tsiviilvastutuse kohta.

Seoses ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteemi direktiivi läbivaatamisega tagas Euroopa Parlament, et liikmesriigid määravad pädeva asutuse, kellel on volitused võtta vastu sõltumatu otsuseid. See asutus otsustab päästeoperatsiooni korral, milline teguviis on katastroofi vältimiseks parim, sealhulgas, milline sadam peaks abi vajava laeva vastu

¹⁷ T6-0575/2007, 29/11/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5353772.

võtma. Seda varjupaigasadamatega seotud õiguslikku raamistikku – mida Euroopa Parlament on mitu korda varem nõudnud – peetakse mereohutuse parandamise põhielemendiks. Ilma varjupaigasadamate süsteemita võidakse raisata väärtuslikku aega otsustamisele, milline sadam peaks hädasoleva laeva vastu võtma.

Lisaks sellele õnnestus parlamendil nõukogu esialgsest tugevast vastuseisust hoolimata jõuda kõigis küsimustes kokkuleppele ühe paketi osana. Nõukogu oli vastuolulise sisu tõttu väga pikka aega blokeerinud kahte selle paketi osaks olevat ettepanekut, mis olid vastavalt seotud lipuriigi kohustuste ja tsiviilvastutusega. Teisel lugemisel oli parlament lisanud nendest kahest „kaotsiläinud ettepanekust” pärit muudatusettepanekuid teistesse mereohutuse paketi raportitesse. Pärast seda leppis nõukogu kokku ühistes seisukohtades nende kahe järelejäänud õigusakti kohta, nii et kaks institutsiooni jõudsid lõpuks kokkuleppele.

Sel moel tagas parlament, et lõppkompromissi jääb hulk põhielemente ning seepärast kujutab see endast mereohutuse suhtes suurt edasiminekut. Muuhulgas saavutas parlament järgmist:

- kõigil liikmesriigi lipu all sõitvatel laevadel ja kõigil kolmanda riigi lipu all sõitvatel laevadel peab olema liikmesriigi jurisdiktsiooni kuuluvale merealale sisenedes kindlustus – vastutuse ülemäär peab olema piisavalt kõrge, et tagada ohvritele enamikul juhtudel asjakohane hüvitis;
- võimalikud trahvid, kui tuvastatakse, et laeva pardal ei ole kindlustussertifikaati. Kõnealuse laeva võib kas vastavalt sadamariigi kontrolli käsitlevas direktiivis ettenähtud menetlusele kinni pidada või võib pädev asutus selle välja saata. Pärast väljasaatmiskorralduse andmist on kõigil liikmesriikidel kohustus keelduda laeva oma sadamatesse lubamast senikaua, kuni laevaomanik esitab kindlustussertifikaadi;
- oodates Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) auditeerimiskava kehtima hakkamist lipuriikide suhtes, peavad liikmesriigid viima oma merendusametkondades sellise auditi läbi ja avaldama tulemused;
- liikmesriigid seavad oma merendusametkondades sisse kvaliteedijuhtimissüsteemi, mis on sertifitseeritud vastavalt rahvusvahelistele standarditele.

Lisaks sellele kinnitatakse kõigi ELi liikmesriikide deklaratsioonis, et nad kohustuvad:

- ratifitseerima peamised rahvusvahelised mereohutuskonventsioonid 1. jaanuariks 2012;
- kohaldama IMO lipuriikide kodeksit ja sellega seotud auditeerimiskava merendusametkondadele;
- julgustama IMOd muutma need kaks dokumenti kogu maailmas kohustuslikuks.

Esimesest teise ja – meresõiduohutuse parandamise ajutise komisjoni (MARE) kaudu 2004. aastal – kolmanda mereohutuspaketi oli Euroopa Parlament kahe ametiaja jooksul mereohutuse märgatava parandamise liikumapanevaks jõuks. Taas kord tasusid EP pidev surve ja kolmanda paketi hästi koostatud ettepanekud parema mereohutuse nimel end ära.

Viited: lõplikul vastuvõtmisel ja avaldamisel ametlikus teatajas (jaanuar 2009):

Raportöörid:

Paolo Costa (ALDE, IT) *Reisijate vedajate vastutus õnnetusjuhtumite korral*¹⁸

Luis de Grandes Pascual (PPE-DE, ES) *Laevade kontrolli ja ülevaatusega tegelevad organisatsioonid*¹⁹

Dominique Vlasto (PPE-DE, FR) *Sadamariigi kontroll*²⁰

Dirk Sterckx (ALDE, BE) *Ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem*²¹

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL, CZ) *Mereõnnetuste ja intsidentide uurimine*²²

Emanuel Jardim Fernandes (PSE, PT) *Lipuriigi kohustused*²³

Gilles Savary (PSE, FR) *Laevaomanike tsiviilvastutus ja finantstagatised*²⁴

¹⁸ OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5314832

¹⁹ OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5647662; www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5311432

²⁰ OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5309062

²¹ OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5302932

²² OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5314242

²³ OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5317232

²⁴ OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5311632

4. REGIONAALPOLIITIKA

4.1. Sissejuhatus: regionaalarengukomisjoni roll

Regionaalarengukomisjon etendab tähtsat rolli teavitamisel Euroopa Parlamendi lähenemisest EL27 piirkondade arendamisele. Ta vastutab parlamendi järelevalve ja nõustamise eest ELi regionaalarengu peamiste rahastamisvahendite (eelkõige Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ühtekuuluvusfond) rakendamisel. Komisjoni kõige silmapaistvamate algatuste näidete loetelu selle parlamendikoosseisu ametiajal on esitatud allpool.

Lisaks oma rollile allpool osutatutega sarnaste raportite esitamisel on komisjoni ülesandeks olnud ka koordineerida Euroopa Parlamendi suhteid teiste oluliste osalejatega regionaalarengu valdkonnas. Seepärast taotleb komisjon peamiste organisatsioonidega aktiivset dialoogi ning püüab tagada, et seotud tegevustega tegelejal oleks tema tööle laialdane juurdepääs ning et see oleks neile mõistetav. Komisjon kohtub korrapäraselt regionaalarengu eest vastutava Euroopa Komisjoni voliniku Danuta Hübneriga (vt punkt 4.10 allpool). Samuti säilitab ta Euroopa Parlamendi nimel suhteid Regioonide Komitee ning Majandus- ja Sotsiaalkomiteega. Nende liikmeid kutsutakse regulaarselt regionaalarengukomisjoni avalikele kuulamistele teavet andma.

Sügisel 2008 osales komisjon taas kord institutsioonilise partnerina avatud uste päeval. See sündmus on ELi ja regionaalpoliitika kujundajate suurim iga-aastane kohtumine, kus osaleb umbes 5000 inimest 217 regioonist 32 riigis, kes saavad üritusele Brüsselisse.

4.2. Piirkondlik solidaarsustoetus: EL kiidab heaks 308 miljardi euro eraldamise regionaalarengule

Juulis 2006 andis Euroopa Parlament nõusoleku struktuurifondide paketile 2007–2013, võttes vastu viis eraldi raportit²⁵. Nendes määratletakse eesmärgid, kättesaadavad rahalised vahendid ja nende jaotamise kriteeriumid laienenud ELis. Kavakohaselt tehti alates 1. jaanuarist 2007 kasutamiseks kättesaadavaks umbkaudu 308 miljardit eurot ehk 35,7 % ELi eelarvest. Pakett kiideti heaks pärast kohati tuliseid läbirääkimisi, kus Euroopa Parlament asus eriti konkreetsele seisukohale seoses Ühendkuningriigi valitsuse sooviga struktuurifondide paketti ja kogu ELi eelarvet vähendada. Euroopa Parlamendil on õigus struktuurifondide üldeeskirju kinnitada või tagasi lükata ning tal õnnestus tagada muudatuste tegemine, mis käsitlesid keskkonda ja säästvat arengut, puuetega inimeste paremat juurdepääsu, ning tugevdada konsultatsioonide korraldamist kohalikul tasandil, tagades võimalikult laialdase panuse regionaalarengu arutelusse.

Viide: KOM (2004) 0492

Raportöör: Konstantinos Hatzidakis (PPE-DE, EL)

²⁵ T6-0289/2006, 04/07/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5188922.
T6-0286/2006, 04/07/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5189402.
T6-0290/2006, 04/07/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5188642.
T6-0280/2005, 06/07/2005, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5189522.
T6-0285/2006, 04/07/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5189512.

Viide: KOM (2004) 0495

Raportöör: Claudio Fava (PSE, IT)

Viide: KOM(2004) 0494

Raportöör: Alfonso Andria (ALDE, IT)

Viide: KOM(2004) 0496

Raportöör: Jan Olbrycht (PPE-DE, PL)

Viide: KOM(2004) 0493

Raportöör: José Albino Silva Peneda (PPE-DE, PT)

4.3. Parema eluaseme rahastamine ELis

Sobiva ja taskukohase eluaseme kättesaadavust ELi kodanikele on edendanud Euroopa Regionaalarengu Fond, mis võimaldab uutel liikmesriikidel taotleda teatavatele eluaseme renoveerimise projektidele ELi toetust. Abi on mõeldud selleks, et aidata inimestel kodus energiat kokku hoida, kaitstes samal ajal keskkonda. Mais 2007 hääletas Euroopa Parlament ülekaalukalt ettepanekute poolt laiendada sellist kättesaadavust alates 2009. aastast ka vanadele liikmesriikidele²⁶. Euroopa Parlament põhjendas oma otsust kõigi ELi liikmesriikide kodanike pakilise vajadusega saada juurdepääs asjakohasele eluasemele linnapiirkondades, millest paljusid ähvardab praegu füüsiline lagunemine ja sotsiaalse tõrjutuse mõjud.

Komisjoni arutelule kaasaaitamiseks esitas poliitikaosakond uuringu,²⁷ milles analüüsiti säästvate ja taastuvate energiaallikate rolli struktuurifondide programmiperioodil 2000–2006, keskendudes eri liikmesriikide rakenduskavadele ja heade tavade näidetele. Samuti tehakse uuringus teatavaks säästvate ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu põhimeetmed ning kirjeldatakse mitmeid ettepanekuid, millega kavatakse suurendada struktuurifondide kasutamist seda liiki energiaallikate edendamiseks ajavahemikul 2007–2013.

Viide: omaalgatuslik raport

Raportöör: Alfonso Andria (ALDE, IT)

4.4. ELi solidaarsus: terrorirünnakute ja rahvatervise probleemidega võitlemiseks kättesaadav raha

Mais 2006 hääletas Euroopa Parlament Euroopa Liidu Solidaarsusfondi tegevusulatus laiendamise poolt, et lisada sinna terrorirünnakute, suurte rahvaterviseprobleemide ja tööstuskatastroofide tagajärjed²⁸. Solidaarsusfond asutati 2002. aastal vastukaaluks suurtele üleujutustele Kesk-Euroopas. Fond võib anda liikmesriigile kuni 1 miljard eurot aastas, et aidata leevendada selliseid juhtumeid nagu üleujutused, tulekahjud või põud.

²⁶ T6-0183/2007, 10/05/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5341482.

²⁷ Gruppo Soges, Eurofocus, ERAC *Using Sustainable and Renewable Energies in the Context of the Structural Policy 2007-2013*, Brüssel, Euroopa Parlament, 2007.

²⁸ T6-0218/2006, 18/05/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5242592.

Lubamata ühelgi moel oma vastutusest kõrvale hiilida neil, kes vastutavad kriisi eest näiteks tööstus- või tehnoloogiakatastroofi puhul (st „saastaja maksab“ põhimõte), hääletas Euroopa Parlament meetmete poolt, millega tehakse rahaline abi kättesaadavaks võimalikult kiiresti, näiteks viivitamatu meditsiiniabi osutamiseks ja meetmete võtmiseks üldsuse kaitseks.

2006. aasta kevadel võtsid liikmesriigid vastu resolutsiooni metsatulekahjude ja üleujutuste kohta, väljendades solidaarsust ohvrite ja teiste mõjutatutega²⁹. ELi eesistujariigil paluti jälgida tähelepanelikult ELi kiirreageerimise suutlikkuse arendamist. Samal ajal kutsus Euroopa Parlament liikmesriikide valitsusi üles tegema oma parimat Kyoto eesmärkide saavutamiseks, arvestades kliimamuutuste mõju ELi territooriumil. Parlament palus komisjonilt võimalikult suurt paindlikkust Euroopa Solidaarsusfondi kasutamisel selliste sündmuste puhul.

2007. aasta lõpul võttis Euroopa Parlament vastu raporti, milles käsitleti maavärinate piirkondlike mõjude leevendamise küsimust³⁰. Toetatavate meetmete seas taotles EP Solidaarsusfondi määruse täiendamist, mis hõlbustaks fondi kasutamist maavärinast põhjustatud kahjude likvideerimisel. Kuus liikmesriiki on seismiliselt aktiivsed, samal ajal kui maavärinad ohustavad seitset liikmesriiki märkimisväärselt. Seepärast paluti komisjoni koostada ettepanekud meetmete kohta, mida EL vajab juhul, kui ELi tabab maavärinakatastroof.

Viide: KOM(2005) 0108

Raportöör: Rolf Berend (PPE-DE, DE)

Viide: omaalgatuslik raport

Raportöör: Gerardo Galeote (PPE-DE, ES)

Viide: omaalgatuslik raport

Raportöör: Nikolaos Vakalis (PPE-DE, EL)

4.5. Põhja-Iiri rahuprotsessi toetamine

Praegune Euroopa Parlament on toetanud Põhja-Iirimaad järjepidevalt rahu ja lepituse saavutamise protsessis. Parlament on näidanud üles toetust, tunnustades Euroopa Regionaalarengu Fondist toetatavat PEACE programmi (200 miljonit eurot) ja kinnitades, et Euroopa jätkab Rahvusvahelise Iirimaa Fondi toetamist 15 miljoni euroga aastas.

2006. aastal hääletas Euroopa Parlament Rahvusvahelise Iirimaa fondi rahastamise jätkamise poolt kuni selle tegevuse lõpetamiseni 2010. aastal (teised toetajad on USA, Kanada, Austraalia ja Uus-Meremaa), pidades silmas fondi panust majandus- ja sotsiaalarengusse ning tööd natsionalistide ja unionistide vahelise dialoogi edendamisel kogu Iirimaaal.

2008. aastal hääletas Euroopa Parlament Bairbre de Brúni (GUE/NGL, UK) koostatud raporti poolt, mis kinnitas PEACE programmidega praeguseks saavutatud positiivseid tulemusi ja

²⁹ T6-0223/2006, 18/05/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5282162.

³⁰ T6-0507/2007, 14/11/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5498552.

parimaid tavasid³¹. Praegu kaaluvad Euroopa Parlamendi liikmed, kuidas PEACE programmiga saaks aidata teisi konfliktipiirkondi nii ELis kui ka väljaspool.

Alates 1995. aastast on PEACE programmi kolmele põlvkonnale eraldatud kokku üle 2 miljardi euro mitmetes sektorites ja rühmades, võimaldades kogukonna eri osadel teha koostööd ja ületada vastuolusid. Raportöör rõhutas, kui oluline on alt üles lähenemine, millega antakse volitusi kohalikele asutustele ja konsulteeritakse nendega.

Viide: omaalgatuslik raport

Raportöör: Bairbre De Brún (GUE-NGL, UK)

4.6. Vabatahtlik tegevus annab ELi kodanikele osalemisvõimaluse

Hiljuti täiskogu istungil vastu võetud Marion Harkini (ALDE, IE) koostatud raportis jõutakse järeldusele, et vabatahtlik tegevus on kasulik kodanikele, kogukonnale, piirkondade majanduslikule arengule ja kogu riigi majandusele³². Uuringute tulemusena selgitati välja, et üle 100 miljoni inimese ELi elanikkonnast teeb vabatahtlikku tööd ning et iga nende jõupingutuste toetamiseks kulutatud euro toob tagasi 3–8 eurot. Vabatahtlikud ei aita ainult rakendada ELi rahastatud programme, nagu INTERREG ja Põhja-Iirimaa PEACE programm, vaid vabatahtliku tegevuse panust sisemajanduse koguprodukti peetakse mõnedes riikides märkimisväärseks. Seega kutsuti raportis üles tegema ELis rohkem jõupingutusi sellise poliitika loomiseks, mis aitab edendada Euroopa sotsiaalset kapitali. See aitaks ELil luua otsesidemeid ELi ja tema kodanike ning kogukondade vahel. Samuti kutsutakse raportis komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma, kuidas käibemaksuvabastuse kasutuselevõtmisega soodustada paremini vabatahtlike organisatsioonide tööd.

Viide: omaalgatuslik raport

Raportöör: Marion Harkin (ALDE, IE)

4.7. Parlamendiliikmed seavad kahtluse alla ettevõtete põhjendamatu ümberpaigutamise

Pidades silmas järelevalvet regionaalpoliitika üle, mille eesmärk on saavutada ELi majanduslik ja sotsiaalne ühtekuuluvus, võtsid Euroopa Parlamendi liikmed märtsis 2006. vastu raporti, kutsudes Euroopa Komisjoni üles kehtestama sanktsioonid põhjendamatu ümberpaigutusi tegevatele ettevõtetele³³. Jutt käib ettevõtetest, kes on saanud ELi ettevõtlustoetust ettevõtte asukohaks olevale piirkonnale regionaalabi üldpaketi osana ning paigutavad seejärel seitsme aasta jooksul abi saamisest arvates tootmise ümber. EP peamine vastuargument sellisele toimimisele on töökohtade kadumise oht piirkondades, mida juba kahjustab majanduslangus – just seda liiki piirkondades, mida ELi eeskirjade kaudu tuleks püüda aidata. Parlamendiliikmed toetasid komisjonile esitatud üleskutset nõuda regionaalabi tagastamist kõigilt ettevõtetest, kes pärast abi saamist otsustavad tootmise kiiresti ümber paigutada.

³¹ T6-0205/2008, 20/05/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5498522.

³² T6-0131/2008, 22/04/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5498492.

³³ T6-0077/2006, 14/03/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5217822.

Viide: omaalgatuslik raport

Raportöör: Alain Hutchinson (PSE, BE)

4.8. ELi saarepiirkondade ettevõtete toetamine kütuse- ja energiakulude tasumisel

2007. aasta alguses võttis EP vastu omaalgatusliku raporti,³⁴ milles paluti Euroopa Komisjonil uurida, kas riigiabi on võimalik anda ELi saarepiirkondadele, kus kütuse- ja energiakulud võivad kahjustada kohaliku tööstuse konkurentsivõimet. Selgitades välja kütusekulu kõikumisest saarepiirkondadele põhjustatavat koormust, rõhutas Euroopa Parlament, et kütusehinnad mõjutavad toorainete veo hinda saarte ja ELi maismaaosa vahel. Komisjoni kutsuti üles eelkõige uurima, kuidas riigiabi korraldust võiks kohandada võrdsete võimaluste tagamiseks, et muuta saared investoritele atraktiivsemaks.

ELi regionaalpoliitika eksperdid peaksid eraldi haldusüksuse moodustamise kaudu pöörama suuremat tähelepanu ELi saarte vajadustele. Raportis julgustati rohkem kasutama ka Euroopa Investeeringupanga ja selle partnerite pakutavaid rahastamisvahendeid (JASPERS, JEREMIE). Praegused regionaalabi eeskirjad kehtivad kuni 2013. aastani, seega hakkaks läbivaadatud versioon kehtima 2014. aastast, langedes kokku ELi regionaalarenguabi järgmise põlvkonnaga.

Viide: omaalgatuslik raport

Raportöör: Francesco Musotto (PPE-DE, IT)

4.9. Regionaalarengu erinevuste vähendamine

Sisemajanduse koguprodukt (SKP) inimese kohta on ELi27 piirkondades väga erinev. Londoni südalinnas (UK) on SKP 303 % ELi keskmisest, samas kui Kirde-Rumeenias on see ainult 24 %.

Euroopa Parlamendis 2007. aasta suvel heakskiidetud raportis³⁵ nõuti otsustavat tegutsemist, et vähendada kõige teravamaid arengualaseid puudujääke ELi vaesemates piirkondades ning aidata asjaomastel riikidel saada kasu suurenenud SKPst, mida on võimalik esialgsete hinnangute kohaselt saavutada 2007–2013. aasta ühtekuuluvuspoliitika eraldiste tõhusa rakendamise tulemusena. Investeeringud infotehnoloogia infrastruktuuri ja selle kasutamise koolitusse ning haldustöötajate suutlikkuse suurendamine ELi abi vastuvõtmisel on piirkondlike erinevustega võitlemisel põhielement.

Kuivõrd mõnedes kõige vaesemates piirkondades ületab töötus 20 %, soovitati raportis kasutada Euroopa Sotsiaalfondi eelkõige noorte, naiste ja vanema põlvkonna põhioskuste suurendamiseks. Et ELi vahendid tuleb „kooskõlastada“ liikmesriigi ja erasektori toetusega, on oluline, et asjaomased haldustöötajad aitaksid piirkondi kaasrahastamise kohustuse täitmisel ning struktuurifonde käsitlevate määruste nõuetekohasel rakendamisel. Euroopa Parlament toetab erakapitali projektidesse kaasamise viisina avaliku ja erasektori partnerlust.

³⁴ T6-0082/2007, 15/03/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5341452.

³⁵ T6-0356/2007, 12/07/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5363002.

Regionaalarengukomisjoni taotlusel poliitikaosakonna poolt läbi viidud uuringus³⁶ väidetakse, et erinevuste territoriaalne mõõde on poliitikakujundajatele oluline, samas kui praegused näitajad, nagu SKP inimese kohta ja töötuse määr, lihtsustavad pilti ülemäära. Erinevad analüüsimeetodid ja näitajad, nagu mitut skaalat hõlmav analüüs ja mitmel kriteeriumil põhinev lähenemine, võimaldavad sobivamat, kuid poliitika kujundamiseks ja otsuste tegemiseks kindlasti keerulisemat pilti.

Viide: omaalgatuslik raport

Raportöör: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE, PL)

4.10. Regionaalarengukomisjon kontrollib ELi piirkondlikke kulutusi

Jaauanaris 2008 kuulas regionaalarengukomisjon ära Euroopa regionaalpoliitika voliniku Danuta Hübneri. Parlamendiliikmed tahtsid esitada volinikule küsimusi struktuurifondide raha kardetud „kaotsimineku“ kohta ELi eelarvest, mille järel eelarvekontrollikomisjon väljendas rahulolematust struktuurifondide haldamise üle mõnedes riikides ja piirkondades. See järgnes Kontrollikoja väitele, mille kohaselt komisjoni süüdistati raha ebakorrektses tagasimaksmises. Voliniku sõnul on kümne riigi puhul oht, et nad teevad raha kulutamisel vigu või eiravad eeskirju ning volinik kinnitas regionaalarengukomisjoni kuuluvatele parlamendiliikmetele, et tema ametnikud jälgivad kõigi kõnealuste liikmesriikide olukorra parandamise tegevuskavasid.

4.11. ELi innovaativsuse suurendamine

ELi innovaativsuse arendamise dünaamilist ja interaktiivset protsessi käsitleti Euroopa Parlamendis mais 2007 vastu võetud omaalgatuslikus raportis³⁷. Raportis soovitati muu hulgas odavat või tasuta juurdepääsu lairibaühendusele ja piirülese koostöö toetamist piirkondlike akadeemiliste ja ettevõtjatest sidusrühmade seas. Teine parema valdkonnaülese koostöö edendamise vahend oleks toetada arendus- ja äriüksuste klastrite arendamist.

Komisjoni ja liikmesriike kutsuti üles pakkuma kõigile ELi kodanikele võrdset juurdepääsu iga taseme haridusele. Toetati laialdasemat juurdepääsu infopõhisele tööle, luua tuleks asjakohased finants- ja riskijuhtimismehhanismid, võimaluse korral kasutamiseks koos olemasolevate Euroopa Investeerimispanga / Euroopa investeerimisfondi rahastamisvahenditega, nagu JASPERS, JEREMIE ja JESSICA.

Viide: omaalgatuslik raport

Raportöör: Mieczysław Janowski (UEN, PL)

4.12. Lisalugemist

Regionaalarengukomisjoni taotlusel viis struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika osakond läbi järgmised uuringud:

³⁶ Nordregio, UMS RIATE, RRG Spatial Planning and Geoinformation, Eurofutures, LIG [Regional Disparities and Cohesion: What Strategies for the Future?](#), Euroopa Parlament, 2007.

³⁷ T6-0184/2007, 10/05/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5341052.

UMS RIATE, Géographie-cités, LIG, IGEAT, Umeå ülikool, Napoli ülikool, CUGUAT – TIGRIS, [Shrinking regions: A paradigm shift in demography and territorial development](#), Brüssel, Euroopa Parlament, 2008.

Eurofocus, [Best practices in the field of Regional policy and obstacles to the use of Structural Funds](#), Brüssel, Euroopa Parlament, 2008.

OİR Managementdienste GmbH, [Follow-up of the Territorial Agenda and the Leipzig Charter- towards a European Action Programme for spatial development and territorial cohesion](#), Brüssel, Euroopa Parlament, 2008

5. PÕLLUMAJANDUS

Lisaks konsultatsioonidele on põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon vastu võtnud **omaalgatuslikke raporteid** sellistes valdkondades, mille puhul Euroopa Parlament saavutas positiivseid tulemusi seoses Euroopa kodanike, eriti põllumajandustootjate ja tarbijate olukorraga.

5.1. Uus ühine põllumajanduspoliitika – „tervisekontroll“

Vastuseks 2007. aasta novembris esitatud komisjoni teatisele võttis Euroopa Parlament 12. märtsil 2008 vastu resolutsiooni ühise põllumajanduspoliitika „tervisekontrolli“ kohta.

Resolutsioonis oli parlament seisukohal, et põllumajandusturgude reguleerimise kõigi vormide kõrvaleheitmine on poliitiliselt ebasoovitav, kuna praegune olukord näitab, et Euroopa ja ülemaailmsed reservid on erakordselt madalal tasemel. Kõnealune olukord avaldab negatiivset mõju tarbija ostujõule ning põllumajandustootjate sissetulekutele ning samal ajal õhutab spekulatsioonide tekkimist. Veelgi enam, vaja on vahendeid majandusliku surutise, terviseiga seotud juhtumitest tingitud riskide ning muutliku kliima põhjustatud üha sagedamini esinevate loodusõnnetustega võitlemiseks. Parlament on seisukohal, et keskkonnoahtude sagedamini esinevate loodusõnnetustega võitlemiseks. Parlament on seisukohal, et keskkonnoahtude sagedamini esinevate loodusõnnetustega võitlemiseks. Parlament on seisukohal, et keskkonnoahtude sagedamini esinevate loodusõnnetustega võitlemiseks. Parlament on seisukohal, et keskkonnoahtude sagedamini esinevate loodusõnnetustega võitlemiseks. Parlament on seisukohal, et keskkonnoahtude sagedamini esinevate loodusõnnetustega võitlemiseks.

Lisaks pidasid parlamendiliikmed otsetoetusi ka tulevikus sissetuleku peamiseks kindlustajaks mitte üksnes turutõrgete puhul, vaid ka toetusena põllumajandustootjatele üldsusele vajalike toodete pakkumise eest ning hüvitisena kõrgete keskkonna-, toiduohutus-, loomakaitse- ja sotsiaalsete standardite eest Euroopas.

Parlamendiliikmed lükkasid tagasi ühise põllumajanduspoliitika kogueelarve vähendamise ajavahemikuks kuni 2013. aastani. Samas toetasid nad komisjoni jõupingutusi ühise põllumajanduspoliitika teise samba alusel asjakohase rahastamise tagamiseks maapiirkondade jätkusuutlikule poliitikale. Parlamendiliikmed olid seisukohal, et mõeldav on esimese samba kulutuste järkjärguline ümbersuunamine. Järkjärgulise ümbersuunamise vahendid tuleb jaotada vastavalt ümbersuunamisvahendite kohta kehtivatele eeskirjadele ning need vahendid jäävad piirkondadesse või liikmesriikidesse, kus need laekuvad. Kõnealuse järkjärgulise ümbersuunamise alusel, mis on kohaldatav ajavahemikule 2009–2013, vähendatakse 1 % võrra otsetoetusi kogusumma puhul, mis jääb vahemikku 10 000–100 000 eurot, 2 % võrra otsetoetusi kogusumma puhul, mis jääb vahemikku 100 000–200 000 eurot, 3 % võrra otsetoetusi kogusumma puhul, mis jääb vahemikku 200 000–300 000 ja 4 % võrra otsetoetusi kogusumma puhul, mis ületab 300 000 eurot.

Viited³⁸: õigusloomega mitteseotud algatusdokument: KOM(2007)722

Raportöör: Lutz Goepel (PPE-DE, DE)

Komisjoni õigusloomega seotud ettepanekud „tervisekontrolli“ kohta esitati 20. mail 2008. Luis Manuel Capoulas Santos (PSE, PT) esitas 19. novembril 2008 täiskogu istungjärgul arutamiseks kolm raportit. Vastu võeti järgmised muudatusettepanekud:

³⁸ A6-0047/2008, T6-0093/2008, 12.3.2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5531352.

Ümbersuunamine: täiskogul hääletati, et igasugust talupidajale antavat otsetoetust summas, mis ületab 10 000 eurot, vähendatakse 2013. aastaks 7 % koos järkjärgulise ümbersuunamise määradega +1 % 100 000–199 999 euro kohta, +2 % 200 000–299 999 euro kohta ja +3 % summadele üle 300 000 euro.

Eritoetus (artikkel 68): Liikmesriikidel peaks olema võimalik kasutada kuni 15 % oma riiklikest maksete ülemääradest, et toetada tugevalt kannatada saanud sektoreid, näiteks elusloomad ja piimasaadused, ning panustada ühenduse suurenenud kaasrahastamise abil nii kindlustusse kui ühistesse süsteemidesse (loodusjõudude või looma- ja taimehaigustest põhjustatud kahjude korral).

Sektorid: piimakvoote tuleks aastal 2009/2010 tõsta 1 %, arvestades, et komisjon vaatab olukorra uuesti läbi 2010. aastal. Lisaks nõudis parlament piimafondi loomist, et toetada kõnealuse sektori ümberstruktureerimist. Samuti tuleb turusekkumise või juhtimisvahendid säilitada vilja, liha ja piimatoodete sektoris, säilitades toodanguga seotud toetused elusloomapidajatele ja teatud tundlikele sektoritele, nt kuivloomasööt, valk ja lina.

Viide³⁹: õigusloomega seotud ettepanekud: KOM(2008)306

Raportöör: Luis Manuel Capoulas Santos (PSE, PT)

Poliitikaosakond viis põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nõudmisel kõnealusel teemal läbi mitu asjakohast uuringut: *Mõtteid seoses ühise põllumajanduspoliitika tulevikuarengu võimalustega*⁴⁰, *Mõtteid seoses ühise põllumajanduspoliitika tulevikuarengu võimalustega – maaelu arenguperspektiivid*⁴¹, *Multifunktsionaalsus ja ühine põllumajanduspoliitika: territoriaalne ettepanek*⁴², *„Tervisekontrolli“ ettepanekute analüüs: toetuste toodangust lahtisidumise süsteemi reform*⁴³, *„Tervisekontrolli“ ettepanekute analüüs: otsetoetuste mehhanismide reform*⁴⁴.

5.2. Milline on noorte talupidajate tulevik ühise põllumajanduspoliitika jätkuvate reformide alusel?

Tulevikus peab ühine põllumajanduspoliitika püüdma kaotada takistusi, millega põllumajandustootmist alustada soovivatel noortel silmitsi tuleb seista, ja põlvkondade vahetusest tuleb teha üks prioriteete. Euroopa Parlamendi resolutsioonis juhitakse tähelepanu püsivatele raskustele, mis tulenevad tegevuse alustamise suurtest kuludest, sealhulgas põllumaa müügi või rendi hindadest ning vajadusest pidevalt investeerida materiaalsesse põhivarasse ja inimpotentsiaali, et teha tehnoloogilisi ja logistilisi uuendusi.

³⁹A6-0390/2008, A6-0401/2008, A6-0402/2008, T6-0549/2008, T6-0550/2008, T6-0551/2008, 19.11.2008, OEIL: <http://www.europarl.europa.eu/oel/file.jsp?id=5642272>; <http://www.europarl.europa.eu/oel/file.jsp?id=5642252>; <http://www.europarl.europa.eu/oel/file.jsp?id=5642232>.

⁴⁰ Jean Christophe Bureau, Heinz Peter Witzke, EuroCARE GmbH, *Reflection on the Possibilities for the Future Development of the CAP*, Euroopa Parlament, 2007.

⁴¹ ÖIR-Managementdienste GmbH, *Reflection on the Possibilities for the Future Development of the CAP – the Rural Development perspectives*, Euroopa Parlament, 2007.

⁴² Jesús Gonzalez Regidor, Universidad Autónoma de Madrid, *Multifunctionality and the CAP: Territorial Proposal*, Brüssel, Euroopa Parlament, 2007.

⁴³ Jesús Gonzalez Regidor, Universidad Autónoma de Madrid, *Analysis of the Health Check Proposals: the Reform of the Decoupling System*, Euroopa Parlament, 2007.

⁴⁴ Allan Buckwell, maapiirkondade maaomanike ja äriettevõtjate ühendus (Country Land and Business Association, CLA), *Analysis of the Health Check Proposals: the Reform of the Mechanisms for Direct Support*, Euroopa Parlament, 2007.

Komisjoni kutsutakse nn tervisekontrolli käsitlevas õigusakti ettepanekus tegema ettepanekut, et maapiirkondade arengut puudutavates õigusaktides sätestatud noortele põllumajandustootjatele antav abi tuleks lisada kohustuslike meetmete hulka liikmesriikide koostatavates kavades ning sellega peaks kaasnema ka stardiabi summade suurendamine.

Viited⁴⁵: omaalgatuslik raport (INI(2007)2194)

Raportöör: Donato Tommaso Veraldi (ALDE, IT)

5.3. Ühine põllumajanduspoliitika ja ülemaailmne toiduainetega kindlustatus

Kolmekümne aasta jooksul on toiduainete püsihinnad nii Euroopas kui kogu maailmas langenud. Kõnealuse suuna on maailma põllumajandussaaduste hindade viimaste kuude ootamatud ja järsud tõususuunalised liikumised ümber pööranud.

Kõnealune hinnatõus mõjutas samaaegselt mitmeid kaupu: teraviljad, liha ja piimatooted kallinesid vähem kui aasta jooksul kahe- või isegi kolmekohalise arvu võrra. Need sündmused on tingitud nii struktuuriliste kui ka ajutiste tegurite keerukast kombinatsioonist.

ELi tasandil peavad poliitilised algatused järgima kolme täiendavat sekkumise suunda: meetmed toimetulekuks toiduainete hinnašoki lühiajalise ja keskpika mõjuga ning selle pehmendamiseks; meetmed, millega antakse panus üleilmsesse jõupingutusse võidelda hinnatõusu mõjuga vaesele elanikkonnale; ning viimane, kuid mitte vähem tähtis asjaolu, ehk meetmed põllumajandusvarude suurendamiseks ja toiduga kindlustamiseks pikas perspektiivis. Üldises põllumajanduspoliitikas võiks teha ilmseid kohandusi, et reageerida otseselt erandlikult kõrgetele hinnatasemetele.

Viited⁴⁶: omaalgatuslik raport (INI(2008)2153)

Raportöör: Mairead McGuinness (PPE-DE, IE)

5.4. Riski-ja kriisiohjamine põllumajanduses

Euroopa Parlament võttis 16. veebruaril 2006 vastu resolutsiooni, mis põhines omaalgatuslikul raportil, mis koostati vastuseks komisjoni dokumendile riski- ja kriisiohjamise kohta põllumajanduses.

Parlament väitis, et ühise põllumajanduspoliitika eesmärkide kohaselt peab riskiohjamine põllumajanduses toimuma eelkõige avalikkuse huve silmas pidades, tagades elanike varustamise tervislike toiduainete ja põllumajandusliku toorainega ning kaitstes keskkonda kahjustamise eest. Parlamendi arvates ei kujuta komisjoni poolt välja pakutud kolm riski- ja kriisiohjamise võimalust (kindlustus loodusõnnetuste vastu, investeerimisfondid ja tulu kindlustamine) endast põhiosas riskide või kahjude ennetusmeetmeid, vaid hüvitiste rahastamise mudeleid kahjujuhtumi korral. Komisjon teeb ettepaneku, et nimetatud meetmeid rahastataks kohanduste protsendipunktist või riiklikest maaelu arengu programmidest, mis ekspertarvamuse kohaselt ei kata isegi ligilähedaselt meetmete jaoks vajalikke vahendeid.

⁴⁵ A6-0182/2008, T6-0258/2008. 5.6.2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5531332.

⁴⁶ A6-0505/2008, T6-0006/2009, 13.1.2009, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5650602.

Komisjon peaks seetõttu nende meetmete rahastamiseks kavandama alternatiivseid rahastamisallikaid. Parlament täheldas, et uued liikmesriigid jäävad kuni 2013. aastani kohandusmehhanismist eemale, et maksed nendes riikides on allutatud otseselt järkjärgulise suurenemise mehhanismile (järkjärguline kasutuselevõtt), ja et neile tuleks tagada juurdepääs muudele ühise põllumajanduspoliitika vahenditele.

Õigusloomega seotud menetluse käigus oli poliitikaosakond varem avaldanud samateemalise uuringu *Riski-ja kriisiohjamine põllumajanduses*⁴⁷.

Viide⁴⁸: õigusloomega mitteseotud algatusdokument: KOM(2005) 074

Raportöör: Friedrich Wilhelm Graefe Zu Baringdorf (VERTS/ALE, DE)

5.5. Loodusõnnetused, tulekahjud, üleujutused ja põuad: põllumajanduslikud aspektid

Parlamendi arvetes võib maaelu arendamise poliitikal loodusõnnetuste ennetamisel oluline roll olla. Parlament rõhutas, et maaelu arenguks mõeldud vahendite järsk kärpimine pidurdab loodusõnnetuste tekitatava kahju ennetamiseks ettenähtud tegevuskavade koostamist. Parlament soovitas siiski maaelu arendamise riiklikes või piirkondlikes kavades käsitleda prioriteedina õnnetuste põhjustele suunatud meetmeid (muu hulgas võitlus erosiooniga, taasmetsastamine asjakohaste liikidega, tuletõkkeribade alalhoid, hüdraulilised tööd, metsade säilitamine, veemajandusega seotud põllumajanduslik-keskkondlikud meetmed).

Parlament oli arvamusel, et Euroopa Liidu Solidaarsusfondist tuleks jätkuvalt rahastada sekkumisi õnnetuste puhul, mis on küll märkimisväärsed, ent mille kahjud jäävad alla sätestatud piirmäära, kuid mis annavad tõsiseid ja kestvaid tagasilööke piirkonna elanike elamistingimustele, ning sellisel juhul peab olema võimalik osutada erakorralist abi. Komisjon peab esitama õigusloomealase ettepaneku paindlikkuse klausli sisseviimise kohta, mis võimaldaks piisaval määral rahastada olemaolevaid poliitikavahendeid, eelkõige solidaarsusfondi, mis on ette nähtud reageerimiseks loodusõnnetustele põllumajandussektoris, kasutades ühise põllumajanduspoliitika assigneeringuid, mis igal aastal kasutamata jäävad.

Lisaks nõudis parlament tungivalt, et komisjon toetaks metsade süttivuse vähendamise meetmeid, nagu metsade tulususe ja nende säästliku haldamise soodustamine, kasutades metsade jääkbiomassi taastuva energiana. Liikmesriike ja komisjoni kutsuti lisaks üles rakendama programmi, mis käsitleb metsatulekahjude ohjamiseks ja seireks mõeldud uute tehnoloogiate rakendamisega seotud kogemuste vahetust, ning töötama Euroopa tasandil välja menetlused tehnilise personali kvalifikatsioonide tunnustamiseks. Lisaks peeti hädavajalikuks, et maaelu arendamise kavade raames antaks prioriteet tegevustele, mille eesmärk on võidelda maapiirkondade struktuuriliste probleemidega (muu hulgas rahvastiku vähenemine, põllumaade hülgamine, maapiirkondade kaitse hooga ehitustegevuse vastu, metsade hävitamine ja metsaomandi liigne killustatus), mis lahendamata jätmise korral suurendavad tulevikus ohuvõimalust.

Viide⁴⁹: omaalgatuslik raport (INI(2005)2195)

⁴⁷Napoli Federico II Ülikool, *Risks and Crisis Management in Agriculture*, Euroopa Parlament, 2005.

⁴⁸ A6-0014/2006, T6-0067/2006, 16.2.2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5241902.

⁴⁹ A6-0152/2006, T6-0222/2006, 18.5.2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5282212.

Raportöör: Luis Manuel Capoulas Santos (PSE, PT)

5.6. Mägipiirkondade põllumajanduse olukord ja väljavaated

Euroopa mägipiirkonnad on elu- ja tööpaigaks ligikaudu 19 %le Euroopa elanikest. Mägipiirkonnad loovad inimeste ja teiste elusolendite jaoks ainulaadse elukeskkonna, kus inimese olemasolu kõigis selle aspektides on tihedalt seotud loodusliku tasakaalu ja rütmiga. Mäed on mitmeotstarbelised elupaigad, mida iseloomustavad mitmed looduslikud tunnused: järsud kallakud ja nõlvad, ilmastikutingimused, erosioon, erinevad kõrgused, kõrgel paiknemine, kaljud jne.

Käesoleval ajal on Euroopa mägipiirkondade õiguslikud raamistikud sama arvukad ja erinevad nagu Euroopa Liidu liikmesriigid. Parimal juhul kasutatakse sektoripoliitikate segu, mis ei ole küll takistuseks eelnevalt kõne alla võetud säästvuse ja tulevikku suunatuse vajadusele, kuid ei aita sellele ka parimal viisil kaasa.

Pigem läheb vaja mõistlikku raamistikku, mis ühendab eeskirjad ja toetused parimal võimalikul viisil, et toetada Euroopa mägipiirkondade pingutusi säästva, aga ka tulevikus püsima jääva konkurentsivõime saavutamisel.

Euroopa Parlamendi regionaalarengukomisjon on palunud poliitikaosakonnal läbi viia asjakohased uuringud kõnealuses valdkonnas, sealhulgas üks teemal *Kahanevad piirkonnad: paradigma vahetus demograafilise ja territoriaalse arengu puhul*⁵⁰ ning üks varasem mägipiirkondade poliitika kohta *Mägipiirkondade Euroopa poliitika suunas*⁵¹.

Viide⁵²: omaalgatuslik raport (INI(2008)2066)

Raportöör: Michl Ebner (PPE-DE, DE)

5.7. Euroopa Liidu uus loomatervishoiustrateegia

Euroopa Parlament võttis 22. mail 2008 vastu resolutsiooni komisjoni teatise kohta, milles käsitletakse Euroopa Liidu uut loomatervishoiustrateegiat aastateks 2007–2013.

Parlament kiitis heaks Euroopa liidu loomatervishoiupoliitika strateegilise lähenemise väljatöötamise, kuid nõuab komisjonilt õigusloome ettepanekute esitamisel suuremaid ambitsioone ja pikemaajalist perspektiivi.

Parlamendiliikmed juhtisid tähelepanu asjaolule, et kavandatud strateegiaga saavutatakse positiivseid tulemusi sel juhul, kui iga meetme rahastamiseks kehtestatakse selged ja läbipaistvad mehhanismid, ent loomatervishoiustrateegia teatises seda ei tehta. Nad kritiseerisid komisjoni selle eest, et teatises ei ole viidatud poliitika rahastamisnõuetele. Parlament juhib tähelepanu tõsiasjale, et ühine loomatervishoiupoliitika on ELi poliitikavaldkondadest üks integreeritumaid ning et seda tuleks rahastada enamjaolt ühenduse eelarvest, mis ei tohiks aga välistada liikmesriikide ja põllumajandusettevõtjate rahalist vastutust.

⁵⁰ UMS RIATE, Géographie-cités, LIG (Joseph Fourier' Ülikool), IGEAT (Brüsseli Vaba Ülikool), Umeå Ülikool, Napoli Ülikool, CUGUAT – TIGRIS (Alexandru Ioan Cuza Ülikool), *Shrinking Regions: a Paradigm shift in Demography and Territorial Development*, Brüssel, Euroopa Parlament, 2008.

⁵¹ Rahvusvaheline alpikeskkondade keskus (ICALPE), *Towards an European Policy for Mountain Regions*, Euroopa Parlament, 1998.

⁵²A6-0327/2008, T6-0438/2008, 23.9.2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5608682.

Parlament väljendab rahulolematust seoses viidetega sellele, et meetmeid rahastatakse olemasolevate vahendite kaudu, ning kutsub komisjoni üles toetama olemasoleva veterinaarfondi võimaluste edendamist, valmistades ette oma argumente 2009. aastal algavaks eelarvearuteluks. Parlament juhtis tähelepanu sellele, et loomatervishoiustrateegia peaks hõlmama ka tapamajade, loomatranspordiettevõtete, söodatootjate ja -tarnijate tegevust, võttes samas arvesse halduskorra lihtsustamist.

Viide⁵³: õigusloomega mitteseotud algatusdokument: KOM(2007)539

Raportöör: Janusz Wojciechowski (UEN, PL)

5.8. Loomade kaitse ja heaolu

Euroopa Parlament võttis 11. mail 2006 vastu resolutsiooni loomade kaitset ja heaolu käsitleva ühenduse tegevuskava kohta. Euroopa Parlament nõudis rangemate loomade heaolu puudutavate eeskirjade vastuvõtmist Euroopa Liidus. Lisaks kutsuti raportis komisjoni üles esitama loomakaitsealase märgistuse kavasad, tungivalt nõudma loomade kaitse tugevdamist Maailma Kaubandusorganisatsiooni läbirääkimistel ning keelustada hülgetoodete ja „julumusega seotud toodete“ import liitu.

Parlament avaldas kahetsust, et tihti eiratakse praktikas Euroopa Liidu loomade veo eeskirju. Parlament toetas ideed võtta kasutusele märgistus, mis tagab Euroopa standardite austamise, kuid teadvustas, et loomade heaolu parandamiseks ette nähtud meetmete kuhjumisel võivad olla negatiivsed tagajärjed Euroopa põllumajandussektori konkurentsivõimele. Samuti oli tähtis vältida dumpingut kolmandates riikides ning loomade kohtlemise halvenemist nendes riikides. Parlament rõhutas seega vältimatut vajadust kaasata loomakaitsemeetmete karmistamise WTO läbirääkimiste päevakavasse, et tõsta rahvusvahelisi heaolustandardeid. Parlament tegi samuti ettepaneku embargode kohaldamiseks riikidele, kus loomsete toodete tootmisega kaasneb julmus.

Viide⁵⁴: õigusloomega mitteseotud algatusdokument: KOM(2006)013

Raportöör: Elizabeth Jeggle (PPE-DE, DE)

5.9. Toiduks mittekasutatavate põllukultuuride edendamine

Parlament rõhutas, et on tähtis toiduks mittekasutatavate kultuuride tehnoloogia uurimise ja arendamise toetamist suurendada, sest see suurendab tööstuse potentsiaali. Parlament palus komisjonil määratleda ühenduse strateegia ja tegevuskava taastuvate energiaallikate edendamiseks, et aidata kaasa toiduainetega kindlustatuse ning Euroopa Liidu energiatõhususe parandamisele.

Parlament rõhutas, et erilist tähelepanu tuleb pöörata kasvatamise intensiivistamise vältimisele, mille tagajärjeks oleks negatiivne mõju keskkonnale, näiteks pinnase saastumine väetiste ning taimekaitsevahendite jääkidega või veevarude vähenemine või reostumine. Lisaks tuleb jälgida energiakultuuride kasvatamise mõju maapiirkonnale ning tuleb kontrollida teatud alal sissetungivateks võõrliikideks tunnistatud kultuuride kontrollimatu leviku tõkestamisega seotud õigusaktide rakendamist.

Parlament palus komisjonil ergutada erikemikaalide tootmist põllumajanduslikest toorainetest, et suurendada põllumajandusettevõtete sissetulekuid ning varustada turgu

⁵³ A6-0147/2008, T6-0235/2008, 22.5.2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5608682.

⁵⁴ A6-0290/2006, T6-0417/2006, 11.5.2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5319032.

keskkonnasõbralike ja tervislike toodetega, mis asendavad mittelagundatavaid keemiatooteid. Erikultuuride rakendused võivad hajutatult ja väikeses mahus olla väga tõhusad ning võivad seetõttu olla kasulikud paljudele põllumajandustootjatele. Parlament rõhutas lisaks põllumajanduse potentsiaali raviomadustega põllukultuuride tootmisel vaktsiinide ja muude toodete valmistamiseks eesmärgiga varustada meditsiinitööstust piisavate vahenditega tervishoiuks.

Parlament rõhutas potentsiaali, mida pakub põllumajandusjääkide ja -jäätmete kasutamine kütmisel, jahutamisel ja elektri tootmisel, kui kasutatakse mooduseid, mis on majanduslikult ning keskkonnavalaselt tõhusad ja kasulikud.

Võib-olla on vajalik mainida, et enne õigusloomega seotud menetlust palus Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon poliitikaosakonnal läbi viia uuring toiduks mittekasutatavate põllukultuuride kohta⁵⁵.

Viide⁵⁶: omaalgatuslik raport (INI(2004)2259)

Raportöör: Neil Parish (PPE-DE, UK)

5.10. Biotehnoloogia: Euroopa põllumajanduse tulevikuväljavaated ja väljakutsed

Komisjon võttis Kyösti Virrankoski koostatud omaalgatusliku raporti vastu 24. jaanuaril 2007. Raportis kutsuti komisjoni ja nõukogu üles rohkem tegutsema, kuid kostus ka hoiatav toon seoses geneetiliselt muundatud põllukultuuridega ning kõnealuses valdkonnas sooviti näha selgemat õiguslikku raamistikku.

Üldjoontes toetas komisjon ELis biotehnoloogia edendamiseks tehtavaid pingutusi, arvestades, et vastavad biotehnoloogiad aitavad arendada säästvaid tootmisviise, tõsta saagikust ning saada mitmekesisemaid tooteid väiksema lämmastik- ja muude väetiste kulu juures, aidates nii kaitsta keskkonda ja inimtervist.

Komisjon rõhutas lisaks, et biotehnoloogiate arendamisel võib olla teisi positiivseid mõjusid, näiteks täiesti uute toodete tootmine, sealhulgas suukaudselt manustatavad vaktsiinid ning loodussõbralikumad energiaallikad, näiteks biomass, biogaas ja biokütused.

Eeltoodu alusel paluti raportis komisjonil moodustada komisjoni, nõukogu, parlamendi ja sidusrühmade esindajatest kõrgetasemeline töörühm, et koostada ELi biotehnoloogia ja põllumajanduse strateegia.

Õigusloomega seotud raamistiku osas toetab komisjon uutele biotehnoloogilistele toodetele lubade andmisel praegu järgitavat ettevaatusprintsipi.

Viide⁵⁷: omaalgatuslik raport (INI(2006)2059)

Raportöör: Kyösti Virrankoski (ALDE, FI)

⁵⁵Bologna Ülikooli majanduse ja põllumajandusinseneriteaduse osakond (DEIAGRA), *The Competition between Food Crops and Non Food Crops for Energy: What are the Effects on Agricultural Structures and on the Use of Land* (Toiduks kasutatavate ja mittekasutatavate põllukultuuride konkurents energia tootmisel: mõju põllumajandusstruktuuridele ja maakasutusele), Euroopa Parlament, 2008.

⁵⁶ A6-0040/2006, T6-0116/2006, 23.3.2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5217932.

⁵⁷ A6-0032/2007, 21.5.2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5319532.

6. KALANDUS

6.1. Kalatööstuse kriis

Alates kuuenda koosseisu ametiaja algusest on Euroopa Parlament muret tundnud majanduskriisi pärast, millega kalatööstus silmitsi seisab. Parlament on erilist tähelepanu pööranud kütusehindade tõusu mõjudele.

2005 aastal võttis Euroopa Parlament vastu David Casa (PPE-DE, MT) koostatud raporti⁵⁸ **Euroopa Kalandusfondi** kohta. Vastuvõetud muudatusettepanekutes pühenduti laevade kalandustegevuse alalisele lõpetamisele, kalapüügivarustuse rahastamisele ning vesiviljelusse investeerimisele. Peamised punktid on järgmised:

Euroopa Parlament soovis laiendada **laevade kalandustegevuse lõpetamist** käsitleva poliitika ulatust. Samuti tehti ettepanek, et Euroopa Kalandusfondil võiks lubada teha kindlasummalisi makseid asjaomaste kalalaevade meeskondadele.

Liikmesriigid võivad kehtestada ühekordse hüvitise laevaomanikele ja kaluritele merevarude kaitsekavade raames, kui see toob kaasa püügivõimsuse vähenemise.

Toetust võib anda kõikidele kalalaevade kategooriatele ohutuse ning nendel elamise ja töötamise tingimuste parandamiseks, sealhulgas mootori asendamisel ohutuse, kütusesäästu või keskkonnasõbralikkuse suurendamiseks ning tingimusel, et seeläbi ei suurene püügivõimsus. Eriline rõhk oli asetatud väiksematele ja vanematele laevadele.

Parlament pakkus välja uued tingimused riigiabi andmisel laevastiku uuendamiseks ja moderniseerimiseks äärepoolseimates piirkondades.

Euroopa Parlament soovis, et Euroopa Kalandusfondi investeeringud hõlmaksid akvakultuuride tootmisahela kõiki tasandeid, sealhulgas uute tootmisrajatiste püstitamist ning olemasolevate tootmisrajatiste laiendamist ja moderniseerimist heade turuväljavaadetega liike silmas pidades, eeldusel, et need on tehniliselt ja finantsiliselt toimivad ning nendega ei kaasne liigne tootmisvõimsus.

Seoses rannalähedaste kalapüügi alade jätkusuutliku arendamisega lükkas parlament tagasi Euroopa Kalandusfondi vahendite piiramise kogukondades, kus on üle 100 000 elaniku.

Viide: 14. juuli 2004. aasta määrus KOM(2004)497

Raportöör: David Casa (PPE-DE, MT)

Euroopa Parlament võttis 2006 aastal vastu Sean Ó Neachtain'i (UEN, IE) koostatud omaalgatusliku raporti⁵⁹ **rannalähedase püügi** ebakindla olukorra kohta. Kõnealuses raportis rõhutati asjaomase sektori olulist panust kohalikku majandusse ja rannikualade elanikkonna sotsiaalsesse struktuuri. Poliitikaosakond B oli kalanduskomisjoni nõudmisel eelnevalt läbi viinud vastavateemalise uuringu⁶⁰.

⁵⁸ T6-0282/2005, ELT C 157, 06.07.2006, lk 0097-0324 E, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5188932.

⁵⁹ T6-0276/2006, 15/06/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5219262.

⁶⁰ Meretehnoloogiakeskus – CETMAR fond, Hispaania *Inshore Fisheries and the Problems Encountered by Inshore Fishermen* (Rannalähedane kalandus ning rannalähedase kalapüügiga tegelevate kalurite probleemid), Euroopa Parlament, 2005.

Euroopa Parlament nõudis ELi tasandil rannalähedase püügi mõiste ühist määratlust. Komisjonilt nõuti tungivald ettepanekute tegemist, kuidas ühtlustada rannalähedase kalapüügi andmeid kogu ELi ulatuses.

Teiste soovitude hulgas kutsuti raportis komisjoni üles rahastama rannalähedaste kalapüügilaevade moderniseerimist ning esitama konkreetseid haridus- ja koolituskavasid. Samuti väljendas parlament soovi rohkem tunnustada naiste osa rannalähedase püügi sektoris ning kindlustada nende majanduslike ja sotsiaalsete õiguste tagamine.

Viide: õigusloomega mitteseotud raport

Raportöör: Sean Ó Neachtain (UEN, IE)

Euroopa Parlament võttis samuti 2006. aastal vastu resolutsiooni⁶¹, mis põhines Pedro Guerreiro (GUE/NGL, PT) omaalgatuslikul raportil, mis oli koostatud vastuseks komisjoni teatisele **kalapüügisektori majandusliku olukorra parandamise kohta**. Raportis avaldati kahetsust komisjoni dokumendi ambitsioonikuse puudumise üle. Euroopa Parlamendi kalanduskomisjon oli palunud poliitikaosakonnal B läbi viia uuring kõnealusel teemal⁶².

Viide: KOM(2006)0103, 9. märts 2006

Raportöör: Pedro Guerreiro (GUE/NGL, PT)

Euroopa Parlament kritiseeris, et esitatud meetmetel ei ole tõelist sotsiaal-majanduslikku mõõdet ning nendega ei võeta arvesse „nende rakendamise mõju laevastike meeskondadele“. Euroopa Parlament avaldas kahetsust, et päästmis- ja ümberkorraldusabi raames on komisjon jätkuvalt hüvitiste ja tegevusabi maksmise vastu. Seetõttu rõhutas parlament vajadust luua tagatisfond, mida rahastatakse ühenduse vahenditest ja mis suudaks tagada kütusehindade stabiilsuse ning asjaomastele kalandusettevõtetele esialgse hüvitise maksmise.

Seoses meetmetega, mis võetakse keskmises ja pikaajalises perspektiivis, rõhutas Euroopa Parlament, et Euroopa Kalandusfond peab edaspidigi andma abi kalalaevastiku renoveerimiseks ja kaasajastamiseks, eriti mis puudutab mootorite väljavahetamist, mis peab tooma kasu eelkõige väikesemahulisele rannalähedasele püügile, samuti selleks, et välja vahetada üle kahekümne aasta vanad laevad, mille turvalist töötamist ei saa enam tagada.

Lisaks nõuti komisjonilt tungivald väikesemahulise rannalähedase püügi ja traditsioonilise püügi eripära tunnustamist ühises kalanduspoliitikas ning ettepaneku esitamist, mille eesmärk on luua ühenduse abiprogramm, mis aitab lahendada selles sektoriosas esinevad spetsiifilised probleemid.

Euroopa Parlament kordas oma palvet komisjonile uurida muid tegureid, mis mõjutavad oluliselt merekeskkonda ning kalavarude seis (ranniku- ja merereostus, tööstus- ja põllumajandusjätmed, merepõhja süvendamine või meretransport), et täiendada olemasolevaid juhtimismeetodeid. Lõpetuseks rõhutas Euroopa Parlament, et on väga oluline saavutada tasakaal majandusliku olukorra ja keskkonna säästmise vahel ning

⁶¹ T6-0390/2006, 28/09/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5341542.

⁶²LEI B.V., *The Impact of the Increase of the Oil Price in European Fisheries* (Kütuse hinnatõusu mõju Euroopa kalandusele), Euroopa Parlament, 2006.

samuti on tarvis luua nende kalurite toetamise või hüvitamise süsteem, kellele kalavarude taastamise programmid või muud ökosüsteemidele kõrgendatud kaitset pakkuvad meetmed majanduslikku ja sotsiaalset mõju avaldavad, eelkõige vähem soodsates piirkondades elavate kalurite puhul.

2007. aastal võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni⁶³, mille aluseks oli Pedro Guerreiro (GUE/NGL, PT) koostatud omaalgatuslik raport, mis järgnes komisjoni raportile kala- ja akvakultuuritoodete **туру ühise korralduse** rakendamise kohta. Poliitikaosakonnal paluti kõnealusel teemal läbi viia arvestatavad uuringud⁶⁴.

Viide: COM(2006) 558 lõplik, 29. september 2006

Raportöör: Pedro Guerreiro (GUE/NGL, PT)

Euroopa Parlament rõhutas kalandustoodete turu ühise korralduse kiire ja ulatusliku läbivaatamise vajadust, et edendada selle panust sissetulekute kindlustamisse kõnealusel sektoris, tagades turu stabiilsuse, parandades kalandustoodete turustamist ja suurendades loodavat lisandväärtust. Komisjonil paluti esitada suuniseid käsitlev teatis ja ettepanek vaadata läbi kalandustoodete turu ühine korraldus.

Parlament rõhutas vajadust tugevdada kalandustoodete turu ühise korralduse rahalisi vahendeid, võimaldades nõnda tagada ühendusepoolne rahastamine kalandussektori vajaduste jaoks piisaval tasemel. Resolutsioonis rõhutati, et olemasolevaid sekkumismehhanisme iseloomustab kontsentratsiooni kõrge tase, ja kutsuti komisjoni üles otsustama, kas kõnealused mehhanismid on kõige sobivamad ning kas need on piisavalt paindlikud, et vastata liikmesriikide tootmise/turustamise olemasolevate struktuuride vajadustele, eesmärgiga parandada kala turustamist ja tagada õiglane sissetulek tootjatele.

Euroopa Parlament märkis, et tuunikala eest hüvitise maksmist tuleks pikendada, ja kutsus komisjoni üles kehtestama hüvitise maksmine sardiinide eest, nagu on palutud varem.

Parlament rõhutas märgistamise ja tarbijate hoolika teavitamise tähtsust. Tootenimetusi, eriti imporditud toodete tootenimetusi, tuleb hoolikalt uurida ja kontrollida tagamaks, et tarbijat ei eksitata. Komisjoni kutsuti üles kiirendama kalandustoodete ökoloogilise sertifitseerimise protsessi.

Raportis rõhutati vajadust selle järele, et struktuurifondid aitaksid kaasa tootjatele mõeldud toetusinfrastruktuuride kaasajastamisele ja loomisele tootmise/turustamise kontekstis, hõlmates külmutus-, töötlemis-, transpordi- ning turustamis- ja turundusüksusi. Lisaks rõhutati, et sekkumismehhanismid peavad võtma arvesse kalandustoodete säilivusaja pikendamist, ning nõuti suuremat toetust kala pardal käitlemise parandamisele, eriti investeeringuid külmutusseadmetesse. Lisaks rõhutas parlament vajadust tugevdada toetusmehhanisme pakkumiste kontsentreerumise edendamiseks, täpsemalt tootjaorganisatsioonide rahastamise kaudu, ning eelkõige kogu väiksemate kogustega seotud rannalähedase kalapüügi ja traditsioonilise kalapüügi jaoks. Tegevuskavad peaksid tagama sobiva rahalise toetuse abil tootjaorganisatsioonidele võimaluse oma tooteid otse

⁶³ T6-0606/2007, 12/12/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5484592.

⁶⁴ Jesús Iborra Martín, struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika poliitikaosakond, *The Reform of the Common Organisation of the Market of Fisheries Products of 2000* (Kalandustoodete turu ühise korralduse reform 2000), Euroopa Parlament, 2007; Jesús Iborra Martín Poliitikaosakond B: struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika, *Producers' Organisations and the Common Organisation of the Markets in Fisheries Products* (Tootjaorganisatsioonid ja kalandustoodete turu ühine korraldus), Euroopa Parlament, 2008.

turustada, mis on kalandustoodete lisandväärtuse edendamise vahend. Lisaks rõhutas parlament vajadust säilitada vahetu side tootjaorganisatsioonidele antava abiga ühenduse eelarves, avades samal ajal ka täiendava abi võimaluse tegevuskavade liikmesriikide poolset toetamisel.

Resolutsioonis kutsuti komisjoni üles hindama tagajärgi seoses suhetega kolmandate riikidega ning eeskätt impordi mõju esmamüügihindadele. Raportis kutsuti komisjoni üles ajama väliskaubandussuhete hindamisel kindlamat joont, eriti WTO kaitsemehhanismide käivitamisel, et mitte kahjustada asutamislepingu artikli 33 eesmärke. Euroopa Parlament nõudis lisaks, et tuleb tagada, et siseturul müüdavate imporditud kalandustoodete suhtes kohaldataks samu eeskirju ja nõudeid, mida kohaldatakse ühenduse kalandustoodete suhtes, nt märgistamise, fütosanitaareeskirjade või alammöödu osas.

2008. aasta juunis võttis Euroopa Parlament vastu ühisresolutsiooni⁶⁵ **kalandussektoris kütusehindade tõttu tekkinud kriisi** kohta, millealase uuringu läbiviimist nõudis poliitikaosakond⁶⁶.

Euroopa Parlamendi liikmed väljendasid solidaarsust ELi kaluritega ning palusid komisjonil ja nõukogul kavandada meetmed kalandussektori praeguse kriisi lahendamiseks. Euroopa Parlament kordas oma üleskutset, et komisjon vaataks vähese tähtsusega abi määrase läbi eesmärgiga suurendada abisummat 100 000 euroni aluse (mitte ettevõtte) kohta, et seeläbi lähendada abi taset teiste majandussektorite tasemele. Lisaks kutsus parlament liikmesriike üles kiirendama menetlust, et võimaldada abi maksmist seoses vähese tähtsusega abiga kalandussektoris.

Euroopa Parlament palus kalalaevastike kohandamiskavade vabatahtlikku jõustamist kõigis liikmesriikides vajalike rahaliste vahendite eraldamiseks ning sellel eesmärgil:

- kutsus komisjoni üles määrama esmatähtsad kriteeriumid laevastiku nende osade jaoks, mida kõnealune kriis on kõige rohkem mõjutanud;
- pidas vahendite sihtotstarbelisemaks kasutamiseks vajalikuks Euroopa Kalandusfondi riiklike tegevuskavade läbivaatamist;
- nõudis, et kalapüügivahendite ühekordseks väljavahetamiseks antav abi peab tooma kaasa ülemineku vähem kütusemahukatele püügimeetoditele;
- toetas kütusekasutust tõhustavate seadmete ostmist;

Parlament palus komisjonil esitada ettepanek seitsmeaastase kompensatsioonikava kohta süsinikdioksiidi heite vähendamiseks kalandussektoris, võttes aluseks CO₂ praeguse hinna 25 eurot tonni kohta.

Lisaks palusid parlamendiliikmed komisjonil toetada spetsiaalse kalanduse teadus- ja arendusfondi loomist praeguse seitsmenda raamprogrammi raames, et aidata rahastada projekte, mille eesmärk on alternatiivsete energiaallikate uurimine ning energiatõhususe suurendamine kalandussektoris.

Lõpetuseks nõudis parlament komisjonilt tungivalt konkreetsete ettepanekute koostamist olukorra leevendamiseks kõige rohkem kalandusest sõltuvates piirkondades, olles eelnevalt

⁶⁵ T6-0308/2008, 19/06/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5643522

⁶⁶ LEI B.V., *The Impact of the Increase of the Oil Price in European Fisheries* (Kütuse hinnatõusu mõju Euroopa kalandusele), Euroopa Parlament, 2006.

volitanud struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika osakonda kõnealusel teemal uuringut läbi viima. Kõnealune uuring kandis pealkirja *Piirkondlik sõltuvus kalandusest*⁶⁷.

6.2. Vahemere kalavarude säästva kasutamise majandusmeetmed

Kõnealuse määruse eesmärk on luua kõnealuses piirkonnas säästev kalandus, täiustades vee-elusressursside kasutamist ning kaitstes tundlikke elupaiku, võttes samal ajal arvesse Vahemere väiksemahulise rannalähedase kalapüügi spetsiifilist iseloomu.

Euroopa Parlament oli viienda ametiaja lõpus blokeerinud asjaomase olulise ühise kalanduspoliitika reformi käsitleva määruse. 2005. aasta juunis, võttes vastu Carmen Fraga Estevez (PPE-DE, ES) koostatud raporti⁶⁸, jõudis uus parlament komisjoniga kompromisslahenduseni, millega püüti kalavarude rahuldav olukord taastada võimalikult kiiresti. Enamik Euroopa Parlamendi muudatustest puudutas tuunikalapüüki ning kalastussaaduste miinimumsuurust, mis on seotud võrgusilma suuruse ja lubatud kalapüügivahendite omadustega.

Muudatusettepanekud olid raportööri ja komisjoni vaheliste läbirääkimiste tulemusel sõlmitud kompromisskokkuleppe osa:

- järelveetavate võrkude võrgusilma miinimumsuurus on kuni 2006. aasta 31. detsembrini 40 mm. Pärast seda asendatakse kõnealune võrk ruudukujuliste silmadega võrguga, mille silma suurus nooda päras on 40 mm või laevaomaniku nõuetekohaselt põhjendatud taotlusel rombikujuliste silmadega võrguga, mille silma suurus on 50 mm. Komisjon esitab kõnealuste sätete rakendamise kohta parlamendile ja nõukogule aruande 30. juuniks 2010;
- keelatakse veetavate võrkpüüniste kasutamine sügavamal kui 1000 meetrit;
- miinimumsuurust tuleks vähendada sardiinide, heigi, homaari ja merikeele puhul;
- traalvõrkude ja hüdrauliliste põhjavõrkude kasutamine tuleks keelata rannikust kuni 0,5 meremiili kaugusel erinevalt komisjoni esitatud 1,5 meremiilist;
- Euroopa Parlament väitis, et siirdekalavarude meetmed tuleb komisjoni asemel kehtestada piirkondlikes kalandusorganisatsioonides (kõnealusel juhul, Vahemere üldises kalanduskomisjonis⁶⁹ ja Rahvusvahelises Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjonis⁷⁰). Sellisel juhul on kõnealused meetmed siduvad nii ELi liikmesriikidele kui ka ülejäänud rannikuäärsetele riikidele, vältides nii kalurite diskrimineerimist;
- õngepüüki tuleks reguleerida püügiriista pikkuse asemel konksude arvu alusel. Pardal ei tohiks hoida rohkem kui 2000 konksu hariliku tuuni, 3500 konksu mõõkkala ja 5000 konksu pikkuim-tuuni püügiga tegeleva laeva kohta;
- muud tehnilised muudatused käsitlesid õngekonksude pikkust teatud liikide puhul ning tragide laiust.

Lisaks muutis parlament järgmisi tähtaegu:

⁶⁷ Pavel Salz, Framian bv, Graeme Macfadyen, Poseidon Ltd., [Regional Dependency on Fisheries](#) (Piirkondlik sõltuvus kalandusest), Euroopa Parlament, 2007.

⁶⁸ T6-0234/2005, ELT C 124, 25.05.2006, p. 0421-0527 E. OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=236982.

⁶⁹ Vahemere üldine kalanduskomisjon.

⁷⁰ Rahvusvaheline Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjon.

- nõukogu peaks määrama enne 31. detsembrit 2005 (mitte 2004) kaitstud alad, mis asuvad eelkõige tervikuna või osaliselt liikmesriikide territoriaalmerest eemal, sealhulgas niisuguses piirkonnas keelatud või lubatud kalastustoimingud;
- liikmesriigid peaksid määrama enne 31. detsembrit 2005 (mitte 2004) kaitstud lisaalad oma territoriaalvetes, milles kalastustoimingud võivad olla piiratud või keelatud.

Viide: KOM(2003)589, 9. oktoober 2003

Raportöör: Carmen Fraga Estevez (PPE-DE, ES)

6.3. Kalavarude taastamis- ja halduskavad

Kalavarude haldus- ja taastamiskavad on kalavarude kaitse poliitika kõige tähtsam osa. Siinkohal on toodud järgmised näited:

2007. aasta novembris võttis Euroopa Parlament vastu Iles Braghetto (PPE-DE, IT) koostatud raporti⁷¹ ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse **Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastane kava**. Selles esitati vastuväited hariliku tuuni alammõõdu eranditele.

Põhilised muudatusettepanekud olid järgmised:

- vähemalt üks kuu enne laevade ja mõrdade nimekirja saatmist komisjonile esitab liikmesriik komisjonile elektroonilisel teel kalanduskava, kus on märgitud laevade ja mõrdade kalapüügiload, samuti andmed oodatava kalapüügikoormuse kohta. Laevade ja mõrdade arv ning nuumamis- ja kasvatamisvõimsus peavad olema proportsionaalsed talle eraldatud hariliku tuuni kvoodiga;
- nimekirjas toodud laevade ja mõrdade arv vastab tekstis osutatud kalanduskava tingimustele ja püügikoormuse arvutusele;
- keeluaegadel tuleb kaluritele (nii laevaperele kui ka reederitele) anda rahalist hüvitist Euroopa Kalandusfondist;
- parlament jättis välja erandi hariliku tuuni alammõõdu 8 kg kohta;
- Komisjon jälgib, et hariliku tuuni püügiga seotud toimingud lõpetatakse viivitamata nendes liikmesriikides, kes ei järgi andmete esitamise tähtaega.

Viited: KOM(2007)169, 3. märts 2007

Raportöör: Iles Braghetto (PPE-DE, IT)

2005. aasta aprillis võttis Euroopa Parlament vastu Rosa Miguélez Ramos'i koostatud (PSE, ES) resolutsiooni⁷² **uusmeremaa merluusi ja norra salehomaari varude taastamise kohta**. Põhilised muudatusettepanekud olid järgmised:

⁷¹ T6-0532/2007, 15/11/2007, ELT L 340 22.12.2007, lk 0008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5474682.

⁷² T6-0130/2005, ELT C 033, 09.02.2006, lk 0495-0558 E, OEIL www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=239872.

- nende varude taastamiseks vajalike meetmete mõju tuleb leevendada sotsiaal-majanduslike meetmetega, mida toetatakse piisavate assigneeringutega ühenduse eelarvest;
- Cadizi laht tuleb kavast välja jätta;
- ohutu bioloogilise piiri ja kalastussuremuse parem määratlemine;
- liikmesriikide püügikoormuse vähendamise suurem paindlikkus;
- piirmäärade, mille ületamisel on nõutav kalade ametlik kaalumise, suurendamine.

Euroopa Komisjon esitab kahe aasta pärast Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande taastamiskava kohaldamise kohta, kaasa arvatud kavaga seotud sotsiaal-majanduslikud andmed.

Viited: KOM(2003)818, 23. detsember 2003

Raportöör: Rosa Miguélez Ramos (PSE, ES)

2005. aasta aprillis võttis Euroopa Parlament vastu Philippe Morillon'i (ALDE, FR) koostatud raporti⁷³ **La Manche'i lääneosa ja Biskaia lahe merikeelevarude taastamise** kohta.

Euroopa Parlament muutis täielikult komisjoni ettepanekut, täpsustades, et La Manche'i lääneosa ja Biskaia lahe merikeelevarud on viimaste aastatega stabiliseerunud. Seetõttu tuleks taastamiskava asendada halduskavaga. Merikeelevarude halduskava peab põhinema biomassi teadusliku hindamise olukorral, mitte komisjoni ettepanekus sätestatud kalastussuremusel. Sellest tulenevalt on halduskava eesmärk säilitada asjaomased merikeelevarud turvalistes bioloogilistes piirides. Peamistes muudatusettepanekutes keskenduti lubatud kogupüügiväärtustele, kaalupiirangutele ja maksimaalse püügikoormuse väljajätmisele.

Viited: KOM(2003) 818, 23. detsember 2003

Raportöör: Philippe Morillon (ALDE, FR)

2005. aasta mais võttis Euroopa Parlament vastu Albert Jan Maat'i (PPE-DE, NL) koostatud resolutsiooni⁷⁴ **europa angerja varude taastamiskava** kohta.

Muudatusettepanekute osas püüdis Euroopa Parlament asendada komisjoni ideed igakuulise 15 päeva pikkuse kalastuskeelu kohta, mille alternatiivseks meetmeks oleks kalapüügiperioodi lühendamine „nii, et püügikoormus väheneb poole võrra“.

Raportis nõuti, et tuleb „rakendada erimeetmeid Euroopa vetesse lastavate klaasangerjate arvu suurendamiseks“, et vältida ohuga, mis on tingitud klaasangerja suures koguses väljavedamisest. Raportis täpsustati, et liikmesriigid peaksid kehtestama „täiendavaid meetmeid, et kindlatel ajavahemikel klaasangerja loomulikku rännet võimalikult vähe häirida“ ning nõudis, et Euroopa Liit toetaks „meetmeid takistuste ületamise mehhanismide ehitamiseks ja/või kohandamiseks, et vältida rände häirimist jõgedes“. Lisaks tegi Euroopa

⁷³ T6-0128/2005, ELT C 033, 09.02.2006, lk 0495-0540 E.

OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=239882.

⁷⁴ T6-0200/2006, 16/05/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5279452.

Parlament ettepaneku uue punkti kohta, mille eesmärk oleks pakkuda klaasangerjale täiendavat kaitset, kehtestades teatud tingimused alla 12 cm pikkuste angerjate püügile.

Praegu rahastab EL kolme uuringuprogrammi:

- Angerjapopulatsiooni taastamise võimalikkuse hindamine (EELREP).
- Kalanduse ja hüdroturbiinide mõju euroopa angerja populatsioonile (SILVEREEL).
- Uuring, millega püütakse jõuda angerja teabepõhise majandamiseni (SLIME).

Viide: KOM(2005)472, 6. oktoober 2005

Raportöör: Albert Jan Maat (PPE-DE, NL)

2006. aasta novembris võttis Euroopa Parlament vastu Albert Jan Maat'i (PPE-DE, NL) koostatud resolutsiooni⁷⁵ **Põhjamere lesta ja merikeelevarude taastamiskava** kohta.

Põhilised muudatusettepanekud olid järgmised:

- lubatud kogupüük tuleks sätestada kolmeaastase ajavahemiku kohta, et asendada komisjoni poolset iga-aastast määratlemist;
- lisaks esitas Euroopa Parlament komisjoni ettenähtud protsendimäära süsteemi asemel halduskava künnisena minimaalse ettevaatusliku tonnaaži;
- vastavalt tursa taastamiskavas sätestatud lähenemisele tuleks kalapüügiviiside osas sätestada maksimaalne merepäevade arv.

Lisaks rõhutas parlament vajadust vähendada piimtraalide potentsiaalseid negatiivseid tagajärgi ökosüsteemile ja merekeskkonnale. Seetõttu peaks komisjon teostama uuringu piimtraaliga kalapüügi mõju kohta ökosüsteemile ning majanduslikult, ökoloogiliselt ja sotsiaalselt säästlike alternatiivsete püügiviiside kohta. Nimetatud uuringu alusel tuleks koostada tegevuskava ökosüsteemile ja merekeskkonnale negatiivset mõju avaldavate kalapüügiviiside ja -varustuse kasutamise järkjärguliseks lõpetamiseks ning nende asendamiseks väiksema mõjuga kalapüügiviiside ja -varustusega.

Viited: KOM(2005)0714, 10. jaanuar 2006

Raportöör: Albert Jan Maat (PPE-DE, NL)

2008. aasta mais võttis Euroopa Parlament vastu Rosa Miguélez Ramos'i (PSE, ES) koostatud raporti⁷⁶ **süvamere kalavarude majandamise** kohta. Poliitikaosakond B oli eelnevalt korraldanud kõnealusel teemal ettevalmistava seminari, kus esitati neli välisuuringut⁷⁷.

Parlament oli arvamusel, et enne uute majandamismeetmete võtmist tuleks analüüsida põhjuseid, miks olemasolevaid meetmeid ei kohaldata, ning põhjuseid, miks liikmesriigid ei täida oma kohustusi või teevad seda hilinemisega või erinevaid meetodeid kasutades.

⁷⁵ T6-0383/2006, ELT L 070 14.03.2008, lk 0024, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5304162.

⁷⁶ T6-0196/2008, 08/05/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5484602.

⁷⁷ Seminaridokumente vt Antoine Dosdat, Pascal Lorange, Ifremer, France, Philip A. Large, CEFAS, Lowestoft, Matthew Gianni, IUCN, [Deep Sea Stocks Management](http://www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5484602). (Süvamere kalavarude majandamine), Euroopa Parlament, 2007.

Parlament nõuab komisjonilt, liikmesriikidelt ja kalatööstuselt praeguste puuduste parandamist, et muuta võimalikuks püügikoormuse kontrollimeetmete kohandamine püügipiirkondade tasandil, tunnistades, et süvamerepüük on segapüük.

Euroopa Parlament rõhutas komisjonile, et tuleb jälgida kõikide süvamereleikideks peetavate liikide kasutamist ja järgida nende suhtes ettevaatusprintsipi, ning kogupüügi määrad tuleb kehtestada vastavalt sellele, tuginedes täpsetele teaduslikele uuringutele. Lisaks rõhutas parlament vajadust koordineerida erinevaid piirkondlikke kalandusorganisatsioone, et kõik piirangud kehtiksid kõikide osapoolte kaluritele, vältides nii ebavõrdset kohtlemist.

Parlament tõi esile vajaduse keelata vette tagasi laskmine süvamerepüügis, mis võimaldaks teadlastel täpsemalt uurida kuivale tõmmatud liikide – millest paljud on söögiks kõlbmatud – kogu mitmekesisust. Komisjon peaks püügikoormuste määrasid muutma vastavalt sihtliikidele ja juhuslikult püütud liikidele, tugevdades samaaegselt seire- ja kontrollikorda.

Komisjonil paluti teha järgmist:

- läbi viia süvamerepüügi sotsiaal-majanduslik hindamine ja analüüsida püügikoormuse vähendamise mõju sektorile, nagu ka kalavarude jätkuva kahanemise mõju;
- võtta kasutusele uusi programme teaduslike andmete kogumiseks;
- täiustada liikmesriikides seire- ja kontrollikorda;
- tagada kehtivate rahvusvaheliste süvamere kalapüügi lepingute rakendamine ja võimalik parandamine.

Viited: KOM (2007)0030, 29. jaanuar 2007

Raportöör: Rosa Miguélez Ramos (PSE, ES)

6.4. Säätva lähenemisviisi rakendamine ELi kalanduses maksimaalse jätkusuutliku saagikuse kaudu

2007. aasta septembris võttis parlament vastu Carmen Fraga Estevez'i (PPE-DE, ES) koostatud omaalgatusliku raporti⁷⁸ **maksimaalse jätkusuutliku saagikuse rakendamise** kohta. Euroopa Parlament oli seisukohal, et lubatud kogupüügil ja kvootidel põhinev ühenduse kalavarude kaitse- ja juhtimissüsteem ei võimalda varude mõistlikku kasutamist. Kõnealune süsteem takistab oma jäikuse ning oma sõltuvusega pigem poliitilistest kui bioloogilistest eesmärkidest mõistuspärast juhtimist, häirides kontrolli ja soodustades vette tagasi laskmist.

Parlament rõhutas vajadust võtta ühenduse käesoleva kaitse- ja juhtimissüsteemi muutmise kõik tulevased meetmed kalurite täielikul osalusel, tuginedes kalanduse valdkonnas teostatavatele teadusuuringutele. Parlamendiliikmed nõudsid assigneeringuid teadusuuringute ja tehnoloogia arengu seitsmendas raamprogrammis, et töötada välja teoreetilised kalanduse juhtimise mudelid, neid rakendada, analüüsida paremini varude olukorda, looduslike mõjusid ja muid liikidevahelisi suhteid, ning tagada paremad püügivahendid.

⁷⁸ T6-0382/2007, 06/09/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5386052.

Parlament võttis teadmiseks komisjoni kavatsuse saavutada nimetatud eesmärgid maksimaalse jätkusuutliku saagikuse kehtestamise teel võrdluskriteeriumina kalandussektori juhtimisel, kuid märgib, et valdava enamiku teadusringkondade esindajate jaoks on maksimaalse jätkusuutliku saagikuse klassikaline mudel end ammendanud, kuna on välja töötatud uuenduslikumad lähenemisviisid, mille puhul võetakse arvesse ökosüsteemi kui tervikut ja arvestatakse muu hulgas ka keskkonnakriteeriumeid ja liikide vastastikust mõju ning majanduslikke ja sotsiaalseid tegureid. Viimastel aastatel on välja töötatud kalandust käsitleval arvutisimulatsioonil põhinevaid uusi meetodeid, mis matkivad maksimaalse jätkusuutlikkuse saagikuse süsteemi, pidamata seda ainuesmärgiks, ning mis arvestavad nõuetekohaselt ettenägematute asjaoludega, keskkonnateguritega ja liikide võimaliku vastastikuse mõjuga, ning mida on põhimõtteliselt võimalik laiendada, et võtta arvesse konkreetseid sotsiaalseid ja majanduslikke tegureid.

Parlament ennustas raskusi seoses maksimaalse jätkusuutliku saagikuse mudeli kohaldamisega mitme liigiga püügipiirkondadele, mis moodustavad ELis enamiku. Parlament avaldas seetõttu kahetsust, et komisjoni teatistes puuduvad analüüsid ja lahendused nimetatud küsimuste kohta, samuti põhjalikum hinnang maksimaalse jätkusuutliku saagikuse mudeli mõjude, puuduste, eriliste rakendustingimuste ning selle läbikukkumisega seotud riskide kohta. Lisaks avaldas parlament kahetsust selle üle, et pole analüüsitud maksimaalse jätkusuutliku saagikuse mudeli võimalikku edasiarendamist ega erinevate lähenemisviiside võimalikke eeliseid. Seetõttu pole aeg veel küps, et esitada ettepanekut maksimaalse jätkusuutliku saagikuse mudeli kehtestamiseks ning tuleks hoopis probleemide analüüsi süvendada, et teha poliitiliselt julge otsus, võttes vastu sobivad meetmed praeguses ühises kalanduspoliitikas kõige hädatarvilikemate muudatuste tegemiseks.

Parlament oli mures selle pärast, et pole haaratud kinni võimalusest astuda julge samm ühise kalanduspoliitika kaitse- ja juhtimissüsteemi lähenemisviisi muutmiseks ning kehtestada selge kalavarudele juurdepääsu süsteem, ning selle pärast, et säilitatakse korraldust, mille puhul kasutatakse korraga lubatud kogupüüki, kvoote ja püügikoormust. Komisjoni julgustati mitte mööda laskma võimalust kehtestada kalavarudele juurdepääsuks selline süsteem, mis soosib jätkusuutlikkust, muudab vette tagasi laskmise keerukamaks, lihtsustab tehnilisi meetmeid, kaotab diskrimineerimise ja terava konkurentsi varude väljapüügil, tagab vajaliku paindlikkuse ning parandab sektori konkurentsivõimet. Juhtimissüsteemi muutmine peab rahalisest küljest toetuma igal juhul piisavatele hüvitusmehhanismidele ning ettepaneku sotsiaalse ja majandusliku mõju kohta tuleks teha eraldi uuring.

Euroopa Parlament nõudis sellise süsteemi järkjärgulist kehtestamist, mis viiks lõpuks kalanduspoliitikani, mis oleks üha enam vastavuses varude bioloogilise võimekusega, et tagada ühenduse püügipiirkondade jätkusuutlikkus. Selle tulemuseks oleks lõpuks kalavarudele juurdepääsu stabiilsus, nii et lubatud kogupüüki ja kvoote ei muudeta üle aasta ja erinevate puhtalt teaduslike kriteeriumide alusel, vaid üksikutes punktides ja poolautomaatselt.

Viited: KOM(2006)360, 4. juuli 2006

Raportöör: Carmen Fraga Estevez (PPE-DE, ES)

6.5. Soovimatu kaaspüügi vähendamise ja saagi vette tagasi laskmise likvideerimise poliitika Euroopa kalanduses

2008. aasta jaanuaris võttis parlament vastu Carl Schlyter'i (VERTS/ALE, SE) koostatud raporti⁷⁹ soovimatu kaaspüügi vähendamise ja saagi vette tagasi laskmise likvideerimise poliitika kohta Euroopa kalanduses.

Raportis rõhutati asjaolu, et soovimatu kaaspüük ja saagi vette tagasi laskmine on tõsine majanduslik ja keskkonnaprobleem, kuna ühest küljest põhjustavad need mõnedes ökosüsteemides tasakaalustamatust, ning teisalt on kindlaks tehtud, et need on kalavarude, sealhulgas suure kaubandusliku väärtusega kala, näiteks tursa varude kahanemise peamine põhjus. Saagi vette tagasi laskmise piiramise programmid tuleb täiel määral integreerida ühenduse üldisesse püügipiirkondade säästva majandamise poliitikasse.

Parlament loetleb mitmeid võimalusi:

- selektiivsemaid püügivahendeid kasutavatele laevadele täiendavate merepäevade lubamine või muul moel nende lubatud püügiaja pikendamine;
- selektiivseid püügivahendeid kasutavatele laevadele sooduspääsu pakkumine püügipiirkondadesse, mis on neid mittekasutavatele laevadele suletud;
- selektiivsemaid püügivahendeid kasutavatele laevadele kalapüügi lubamine ajal, mil see on teistele keelatud.

Parlament väitis, et positiivsete ja negatiivsete stiimulite kombinatsioonile reageeriks kalandussektor pooldavamalt ja tulemuslikumalt. Saagi vette tagasi laskmise keeld tuleks kehtestada üksnes pärast muud tüüpi negatiivsete stiimulite katsetamist. Resolutsiooni kohaselt on jätkamiseks kõige arukam viis valida välja katsepiirkonnad vette tagasi lastava saagi koguste või asjaomaste liikide kaitsestaatuse põhjal.

Resolutsioonis rõhutatakse, et kui konkreetsetes püügipiirkondades kehtestatakse saagi vette tagasi laskmise keeld, peaks loomuvastaste stiimulite (näiteks turu loomine väikesemõõdulistele või kvoodivälistele kaladele) vältimiseks selliste kalade otseturustamine mis tahes tingimustel olema keelatud. Laevadele võib hüvitada sellise saagi kaldale toomise kulud, mille nad muidu oleksid vette tagasi lasknud. Asjaomaseid kalu võib kasutada kalajahu või kalaõli tootmiseks igas ettevõttes, mis kasutab kõnealuseid võimalusi, toetades piirkondlikku hüvitusfondi.

Lõpuks juhtis parlament tähelepanu sellele, et lubatud kogupüüki reguleeriv süsteem on üks peamisi saagi vette tagasi laskmise põhjustajaid ning et tuleb võtta meetmeid, vältimaks tahtmatult püütud ja lubatud mõõdus kalaliikide kohustuslikku vette tagasi laskmist vastavate liikide püügikvoodi puudumise tõttu. Lubatud kogupüügi hulka tuleks võtta ka kaaspüügi kvoodid ning võtta jaotatud kvootide täitmise arvestusse kogu lossitud kaaspüük. Nii nagu noorkala ülepüügi korral soovitatakse püügipiirkond reaalajas sulgeda, võiks ka püügipiirkonna kaaspüügi kvoodi ületamine tuua kaasa piirkonna sulgemise ohu. Järgnevalt tuleks nimetatud kvooti järk-järgult vähendada, et luua lisastiimuleid selektiivsemate püügivahendite kasutuselevõtmiseks.

Viited: KOM(2007)136, 28. märts 2007

Raportöör: Carl Schlyter (VERTS/ALE, SE)

⁷⁹ T6-0034/2008, 31/01/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5484622.

6.6. Kalanduse õigustepõhised juhtimissüsteemid

Euroopa Parlament võttis vastuseks samateemalisele komisjoni teatisele vastu Elspeth Attwooll'i (ALDE, UK) koostatud raporti⁸⁰ **kalanduse õigustepõhiste juhtimissüsteemide** kohta. Poliitikaosakond B oli eelnevalt korraldanud ettevalmistava seminari, kus esitati kõnealusel teemal neli välisuuringut⁸¹.

Kõnealusel raportis tunnistab parlament, et kasutusel on mitmesugused süsteemid ning enamikus neist kasutatakse mingil kujul õigustepõhist juhtimist. Katsetused juhtida kalandust kalapüügiõiguste kaudu on andnud liikmesriikides, kus sellist süsteemi kasutatakse, mitmes mõttes positiivseid tulemusi. Resolutsioonis rõhutatakse keerukuse astet ja raskusi, mida see tekitab ühtse süsteemi poole liikumisel, mida tahetakse saavutada liikmesriikide tegevusi ühtlustades või süsteemi ühenduse tasandil hallates, isegi kui nimetatud raskused ei ole ületamatud. Arvestades, et see süsteem võib osutuda väga edukaks teatud osa ühenduse kalalaevastiku juhtimisel, tuleks võimalust kaasata see ühisesse kalanduspoliitikasse vähemalt kaaluda.

Samas peab parlament vajalikuks hinnata võimalikke õigustepõhiste juurdepääsusüsteemide kehtestamise kohaldamise mõjusid seoses suhtelise stabiilsuse, selliste õiguste koondumise taseme ja sellest tulenevate sotsiaal-majanduslike tagajärgedega, eelistega, mida see võib anda suurtele ettevõtjatele väikeste ettevõtjate või kogukonnapõhise kalanduse arvelt, võimalike lisakulude tekkega või ohuga, et tekib õiguste liigne koondumine. Raportis rõhutatakse, et nimetatud muredega tuleb tegeleda enne, kui astutakse samme ühtse süsteemi kehtestamiseks, nagu praktika on näidanud, on näiteks võimalik seada kalapüügiõiguste kuhjumisele piir.

Parlamendiliikmed kutsusid komisjoni üles tagama, et kõigi tema poolt algatatud õigustepõhist juhtimist käsitlevate uuringute eesmärk oleks järgmine:

- anda liikmesriikides praegu kasutusel olevatest juhtimissüsteemidest täielik ülevaade ja neid analüüsida;
- pöörata tähelepanu õigustepõhise juhtimise põhiseisukohtadele: a) selles osas, kellele võidakse õigused eraldada, kellele need võidakse üle kanda ja kas need on kaubeldavad ning milliseid piiranguid nende kasutamisel kohaldatakse ja b) õiguste ulatuse osas;
- hinnata olemasolevate juhtimissüsteemide tõhusust ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamisel, seoses:
 - kalanduse tõhususe ja kalurite elatusvahendite parandamisega;
 - säästva mereökoloogiaga;
 - kalandusest sõltuvate kogukondade elujõulisusega;
 - kalapüügiõiguste koondumise ja võimaliku tööhõive vähenemisega;
 - uurida neid küsimusi eraldi erinevate kalanduse liikide osas nii ühenduse vetes kui ka neist väljaspool.

Viited: KOM(2007)0073, 26. veebruar 2007

Raportöör: Elspeth Attwooll (ALDE, UK)

⁸⁰ T6-0113/2008, 10/04/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5484612.

⁸¹ Bjørn Hersoug, Luc van Hoof ja Maud Evrard, Torbjorn Trondsen, Thórolfur Matthiasson, [Rights Based Management in Fisheries](#) (Kalanduse õigustepõhine juhtimine), Euroopa Parlament, 2007.

6.7. Ühenduse süsteemi loomine ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks

2007. aasta veebruaris võttis parlament vastu Marie-Hélène Aubert'i (VERTS/ALE, FR) koostatud raporti⁸² **ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastase ELi tegevuskava rakendamise** kohta.

Raportis kutsuti komisjoni ja liikmesriike üles mitmekordistama jõupingutusi ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki käsitleva ja 2002. aastal jõustatud ELi tegevuskava 15 meetme rakendamiseks ning loetleti mitmeid soovitusi meetmete võtmiseks. Raportis märgiti eelkõige, et komisjon peaks oma määruse ettepanekusse lisama järgmised meetmed:

- tuleks luua ühenduse register ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade kohta, mis hõlmaks piirkondlike kalandusorganisatsioonide mustades nimekirjades olevaid laevu;
- kõikides liikmesriikides tuleks kohaldada ühtseid miinimumkaristusi tõsiste rikkumiste eest ning need peaksid olema piisavalt hoiatavad;
- kõik piirkondlike kalandusorganisatsioonide poolt vastu võetud kalalaevade ja kalatranspordilaevade, sealhulgas nende omanike või ettevõtjate mustad nimekirjad tuleks avaldada ja liita otse ühenduse õigusaktidega. Kõnealustes nimekirjades olevate mitte-ELi laevade sisenemine ELi sadamatesse ükskõik millisel eesmärgil, välja arvatud vääramatu jõu või humanitaarabi põhjustel, tuleks keelustada. Kõigil ELi lipu all sõitvatel laevadel tuleks merel olles keelata kõnealustele laevadele abi andmine (kütus, varustus, ümberlaadimine jne);
- kalade õiguslikku päritolu tuleb tõendada enne nende mahalaadimise lubamist ELi sadamates või importimist ELi.

Euroopa Parlament tervitas Ühenduse Kalanduskontrolli Agentuuri (Vigo, Hispaania) loomist ning nõudis komisjonilt tungival ELi rannavalve loomise idee kaalumist. Lisaks ütles parlament, et komisjon peaks tagama, et kõik ebaseaduslikus, teatamata ja reguleerimata kalapüügis süüdistatavad isikud ei saaks ühenduse fondidest ühegi tegevusharu jaoks mingisugust abi ega toetust.

Viited: õigusloomega mitteseotud raport

Raportöör: Marie-Hélène Aubert (VERTS/ALE, FR)

2008. aasta juunis võttis Euroopa Parlament sellest tulenevalt vastu mittesiduva raporti⁸³ ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks.

Ettepaneku kesksed koostisosad on järgmised:

- nimekirja loomine ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade (nii ELi lipu all sõitvad kui muud) kohta;

⁸² T6-0044/2007, 15/02/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5386082.

⁸³ T6-0245/2008, 29/09/2008, ELT L 286 29.10.2008, lk 0001, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5548632.

- sadamariigi poolne tõhus kontrollimine, millega keelatakse ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate kolmandate riikide laevade sisenemine;
- ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade püütud kala impordi keelustamine, nõudes laeva lipuriigilt tunnistust kala seaduslikkuse kohta;
- ühenduse hoiatusteate avaldamine juhtudel, kui kahtlustatakse ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügiga püütud kala avastamist;
- kala impordi keelustamine riikidest, mille puhul on tuvastatud, et nad ei tee koostööd ELi süsteemiga;
- sätted, millega määratakse iga ülalmainitud olukorra puhul võetavad meetmed.

Viide: KOM(2007)0602, 17. oktoober 2007

Raportöör: Marie-Hélène Aubert (VERTS/ALE, FR)

6.8. Arutelu algatamine ühenduse seisukoha suhtes, mis käsitleb ühenduse ökomärgise süsteemi kalandustoodetele

2006. aasta septembris võttis Euroopa Parlament vastu Carmen Fraga Estévez'i (PPE-DE, ES) koostatud omaalgatusliku raporti⁸⁴ komisjoni teatise kohta, millega algatatakse arutelu ühenduse seisukoha suhtes, mis käsitleb ühenduse **ökomärgise süsteemi kalandustoodetele**.

Parlamendiliikmed avaldasid raportis kahetsust seoses komisjoni viivitusega teatise esitamisel, mis oli võimaldanud eraalgatuslikel ökomärgistel levida ilma avaliku sektori kontrollita, mis tekitab tootjates ja tarbijates segadust. Raportis tõdeti kahetsusega ka ambitsioonide puudumist teatises, mis ei käsitle probleeme asjakohaselt.

Parlament kutsus komisjoni üles esitama kuue kuu jooksul teatise miinimumnõuete ja suuniste kohta, millele ühenduse kalandustoodete ökomärgise süsteem peab vastama, võttes arvesse rahvusvahelisi kriteeriume, eelkõige FAO kehtestatud kriteeriume, tagamaks, et ELi ökomärgise süsteem oleks kooskõlas FAO käitumiseeskirjaga ja muude rahvusvaheliste organisatsioonide, näiteks ÜRO ja WTO resolutsioonidega. Süsteemi peaks arendama komisjon, kes kehtestab selle toimimise nõuded, tagades nii akrediteerimisele ja sertifitseerimisele spetsialiseerunud organite sõltumatuse kui ka märgise väidete usaldusväärsuse.

Viited: KOM(2005)0275, 29. juuni 2005

Raportöör: Carmen Fraga Estévez (PPE-DE, ES)

⁸⁴ T6-0347/2006, 07/09/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5281692.

6.9. Avamere ökosüsteemide kaitse põhjapüügivahendite kahjuliku mõju eest

2008. aasta juunis võttis Euroopa Parlament vastu Duarte Freitas'i (PPE-DE, PT) koostatud raporti⁸⁵, milles käsitletakse ohualdiste avamere ökosüsteemide kaitset põhjapüügivahendite kahjuliku mõju eest. Poliitikaosakonnal on palutud läbi viia uuring kõnealusel teemal⁸⁶. Põhilised raporti muudatusettepanekud olid järgmised:

parlament jättis välja keelu kasutada põhjapüügivahendeid sügavamal kui 1000 meetrit.

Käesolevas määruses tuleb arvesse võtta ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni rahvusvahelisi suuniseid süvamerepüügi korraldamise kohta avamerel.

Parlament muutis määratlusi „ohualdis mereökosüsteem“ ja „põhjapüügivahendid“. Spetsiaalsete kalapüügilubade avaldused: avaldustele tuleb lisada üksikasjalik püügikava.

Kui ohualti ökosüsteemi esinemise küsimuses valitseb suur ebaselgus, loetakse vastav koht ohualtiks mereökosüsteemiks seni, kuni saadakse piisavalt vastupidiseid tõendeid.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta enne 30. juunit 2009 (mitte 30. juunit 2010).

Viide: KOM(2007)0605, 17. oktoober 2007

Raportöör: Duarte Freitas (PPE-DE, PT)

6.10. Liikmesriikide vesiviljelust käsitleva statistika esitamine

2008. aasta jaanuaris võttis Euroopa Parlament **kaasotsustamismenetluse** alusel vastu Philippe Morillon'i (ALDE, FR) koostatud raporti⁸⁷ **liikmesriikide vesiviljelust käsitleva statistika esitamise** kohta. Parlament juhtis tähelepanu asjaolule, et haudejaamade ja esmaste kasvukohtade suurenev tähtsus vesiviljelustegevuses nõuab üksikasjalikke andmeid, et kõnealust sektorit ühtse kalanduspoliitika raames nõuetekohaselt kontrollida ja juhtida. Põhilised muudatusettepanekud olid järgmised:

- käesolev määrus peaks võimaldama anda liikmesriikidele kuni kolmeaastase üleminekuperioodi;
- järgmiste määratluste vastuvõtmine: „vesiviljelus“, „väljapüügil põhinev vesiviljelus“, ja „toodang“ (sealhulgas müügiks pakutav haudejaamade ja esmaste kasvukohtade toodang);
- liikmesriigid kasutavad (mitte „võivad kasutada“) vaatlust või muid statistiliselt tõestatud meetodeid, mis katavad vähemalt 90 % kogutoodangust, välja arvatud liikmesriigid, kelle kogutoodang on 500 asemel alla 1000 tonni;

⁸⁵ T6-0246/2008, 15/07/2008, ELT L 201 30.07.2008, lk 0008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5548842.

⁸⁶ Jose Franco, AZTI TECNALIA, *Environmental Effects of Fishing Gears and the Socioeconomic Consequences of their Modification, Substitution or Suppression* (Püügivahendite keskkonnamõjud ja nende muutmise, asendamise või keelustamise sotsiaalmajanduslikud tagajärjed), Euroopa Parlament, 2007.

⁸⁷ T6-0027/2008, 09/07/2008, ELT L 218 13.08.2008, lk 0001, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5428882.

- liikmesriigid esitavad toodangu liikide kaupa, v.a selliste liikide toodang, mis eraldi võetuna ei ületa 500 tonni ja moodustab kaalult maksimaalselt 5 % liikmesriigi toodangu mahust;
- andmed hõlmavad järgmist: 1) vesiviljeluse aastatoodang (maht ja ühiku maksumus); 2) väljapüügil põhineva vesiviljeluse aastane sisendressurss (maht ja ühiku maksumus); 3) haudejaamade ja esmaste kasvukohtade aastatoodang;
- Liikmesriigid esitavad andmed Eurostatile kaksteist kuud (mitte üheksa) pärast vaatlusaja lõppu. Esimene vaatlusaasta on 2008 (mitte 2007);
- Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule kolmeaastase intervalliga hindamisaruande, mis käsitleb koostatud statistikat ning selle kohaldatavust ja kvaliteeti, milles analüüsitakse ka andmete kogumiseks ja koostamiseks loodud süsteemide kulutasuvust ning esitatakse parimad tavad liikmesriikide töökoormuse vähendamiseks ja andmete kasutusväärtuse ja kvaliteedi tõstmiseks.

Viide: KOM(2006)0864, 22. detsember 2006

Raportöör: Philippe Morillon (ALDE, FR)

7. KULTUUR, HARIDUS JA KOOLITUS, MEEDIA, KEELED, NOORED, SPORT JA TEABEVAHETUS

7.1. Kultuur

Parlament usub, et Euroopa integratsioon peaks põhinema kultuuriväärtustel. Seetõttu on parlament olnud alati eriti huvitatud Euroopa koostöö edendamisest kultuurisektoris. Parlamendi algatused kultuurivaldkonnas hõlmavad eri valdkondi, näiteks kunstnike õigused, kultuuripärand ja kultuuridevaheline dialoog.

7.1.1. Kultuurisektori töökohad ja kasvupotentsiaal

Euroopa Parlament pöörab suurt tähelepanu piiriülesele liikuvusele. Parlament rõhutas 2006. aasta resolutsioonis kunstnike sotsiaalse staatuse kohta vajadust liikuvate loovisikute jaoks mõeldud reguleeriva raamistiku järele, mille alusel lahendada maksu- ja sotsiaalsed probleemid. Enne seda palus kultuuri- ja hariduskomisjon poliitikaosakonnal läbi viia uuringu *Kunstnike liikuvus ja sotsiaalkindlustus*, milles toodi välja mitmed takistused, millega eri riikides töötavad loovisikud kokku puutuvad seoses töötuhüvitiste ja vanaduspensionitega⁸⁸.

Pärast Euroopa Parlamendi esitatud nõudmist kiitis nõukogu heaks kultuurialase töökava, sealhulgas eesmärgi täiustada liikuvatele loovisikutele kohaldatavaid reguleerivaid tingimusi. Sellest tulenevalt toetas parlament pilootprojekti „Loovisikute liikuvus“, millega nähakse ette 1,5 miljoni euro eraldamine ELi aastaeelarvest õpingutele, ühistegevustele, parimate tavade vahetamisele seoses liikuvatele loovisikutele mõeldud õigusliku raamistikuga.

Programmi „Kultuur“ kaasotsustamisemenetluse käigus, mille eesmärk on muuhulgas kultuuritöötajate riikidevahelise liikumise edendamine, palus Euroopa Parlament kultuurisektori rahaliste vahendite suurendamist.

Hiljutises kultuuritööstust käsitlevas Euroopa Parlamendi raportis nõutakse uut kultuuri ja loova majanduse töörühma loomist, kõnealuste tööstuste toetusprogrammi, käibemaksu alandamist ning teravamalt tähelepanu koolitusele ja liikuvusele. Parlamendiliikmed esitavad komisjonile ja liikmesriikidele konkreetsed ettepanekud, sealhulgas uuenduslike meetmete kohta kultuurisektori rahastamiseks.

Viide: otsus nr 1855/2006/EÜ, 12.12.2006⁸⁹

Raportöörid: Claire Gibault (ALDE, FR) *kunstnike sotsiaalne staatus*⁹⁰; Guy Bono (PSE, FR) *kultuuritööstus*⁹¹.

7.1.2. Inimeste teavitamine Euroopa ühisest pärandist

Euroopa Parlament kavatses edendada teadmisi meie ühisest Euroopa pärandist. Kõnealuse pärandi kaitsmine on üks parlamendi muresid. Parlament kutsus oma resolutsioonis

⁸⁸ Susanne Capiou, Ericarts, *Mobility of Artists and Social Security* (Kunstnike liikuvus ja sotsiaalkindlustus), Euroopa Parlament, 2006.

⁸⁹ ELT L 372 27.12.2006, lk 0001-0011, www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5190192.

⁹⁰ T6-0236/2007, 07/06/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5398742.

⁹¹ T6-0123/2008, 10/04/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5498632.

Euroopa kultuurivaldkonna tegevuskava kohta komisjoni üles tegema ettepanekut luua eriprogrammid Euroopa kultuuripärandi säilitamiseks. Lisaks paluvad parlamendiliikmed komisjonil võtta vajalikke meetmeid kirjandus- ja kunstiteoste omandiõiguse jõustamiseks ja kaitseks, eelkõige digitaalses keskkonnas. Kultuuri- ja hariduskomisjon oli poliitikaosakonnal eelnevalt palunud läbi viia sõltumatu arvamusuuringu komisjoni esitatud tegevuskava kohta⁹².

Euroopa pärandi kaitse oli tähelepanu keskpunktis ka 2005. aasta resolutsioonis filmipärandi kogumise ja säilitamise kohta ning 2006. aasta resolutsioonis Euroopa arhitektuurilise kultuuripärandi kohta kohalikul tasandil.

Ühise Euroopa pärandi propageerimine ning kaasaegse loomingu ja kultuurilise arengu edendamine on kesksel kohal väga eduka algatuse puhul, milleks on Euroopa kultuuripealinnad. Euroopa kultuuripealinna projekt on pärast selle käivitamist 1985. aastal olnud tõeliselt edukas. Igal aastal on valitud üks Euroopa linn ennast ja oma ajalugu, pärandit ja kultuuri esitlema, korraldades mitmeid kultuuriüritusi.

Seoses laienemisega uuendati Euroopa kultuuripealinna valikumeetodit. Kehtestati uued eeskirjad, esiteks uute liikmesriikide linnade kaasamiseks ja seejärel valikuprotsessi täiustamiseks. Euroopa Parlament kinnitas oma uut menetluskorda käsitlevas resolutsioonis valikukomisjoni koosseisu ning lisas sätteid ühinevate riikide kohta. Kõik esitatud muudatusettepanekud kiideti heaks. Uute eeskirjade kohaselt valitakse alates 2009. aastast igal aastal üks pealinn vanadest ning üks uutest liikmesriikidest.

Viide:

– KOM(2007)0242, 10/05/2007

Raportöör:

– Vasco Graça Moura (PPE-DE, PT), *Euroopa kultuurivaldkonna tegevuskava*⁹³

Viide:

– KOM(2004)0171, 16/03/2004

– Hegyi Gyula (PSE, HU), *Filmipärandi kogumine ja säilitamine*⁹⁴

Viide:

– otsus nr 649/2005/EÜ, 13/4/2005⁹⁵

Viide:

– INI/2006/2050

Raportöör:

Nikolaos Sifunakis (PSE, EL), *Arhitektuuriline kultuuripärand kohalikul tasandil*⁹⁶

⁹² Christopher Gordon, Rod Fisher, Dragan Klaić, *Analysis of the Commission Communication a European Agenda for Culture in a Globalising World* (komisjoni teatise „Üleilmastuva maailma kultuuri Euroopa tegevuskava“ analüüs), Euroopa Parlament, 2007.

⁹³ T6-0124/2008, 10/04/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5532002.

⁹⁴ Soovitus nr 2005/865/EÜ, 11/12/2007, ELT L 323 09.12.2005, lk 0057-0061, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=241852.

⁹⁵ ELT L 117 04.05.2005, lk 0020-0021, OEIL: <http://www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=238362>.

⁹⁶ T6-0355/2006, 07/09/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5319222.

7.1.3. Kultuuridevaheline dialoog

Üha mitmekesisemaks muutuvad ühiskonnad ning üleilmastumisprotsess toovad erineva kultuuritausta ja vaadetega inimesi üksteisele lähemale. Rahumeelne kooseksisteerimine põhineb vastastikusel mõistmisel ning erinevate vaadete austamisel. Seda saab edendada avatud ja austava teabevahetuse kaudu. Kõnealune teabevahetus on üks kultuuridevahelise dialoogi põhieesmärke.

Euroopa Parlament on kultuuridevahelise dialoogi teinud üheks oma prioriteetidest. See on saanud parlamendi välissuhete osaks. Lisaks sellele on parlament Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta 2008 raames korraldanud ja võõrutanud mitmeid üritusi, sh kõrgetasemelisi kohtumisi usujuhtidega, arutelusid ja konverentse, Araabia ja Aafrika nädala ning kultuuridevahelise filmifestivali. Parlament palus läbi viia uuringud, kuidas ELi haridussüsteemid õpetavad õpilasi toime tulema üha mitmekesisemaks muutuva ühiskonnaga⁹⁷, ning islami tegelikkuse kohta Euroopas⁹⁸. Viimatimainitud uuringus esitatakse alternatiivne vaatepunkt meedias levitatavale lähenemisele.

7.2. Haridus ja koolitus

Hariduse ja koolituse valdkonnas toimuva Euroopa koostöö peamised eesmärgid on õppurite ja õpetajate piiriülese liikuvuse edendamine ning hariduse ja ametikoolituse kvaliteedi täiustamine. Ajavahemikul 2004–2009 tegi Euroopa Parlament kõnealuste eesmärkide nimel mitmeid algatusi ning avaldas oma arvamust mitmetes kaasotsustamismenetlusega seotud küsimustes.

7.2.1. Liikuvuse ja Euroopa koostöö edendamine

2002. aastal jõudis laialdaselt tuntud Erasmuse programm eesmärgini „miljones Erasmuse õpilane“. Praeguseks on õpilaste vahetusprogrammis osalenud üle 1,5 miljoni õpilase. Praegu osalevad programmis 31 riiki ning igast kümnest ELi kõrgkoolist üheksa kõrgkooli.

2006. aastal õnnestus parlamendiliikmetel läbirääkimistel nõukoguga igakuist Erasmuse stipendiumi suurendada. Alates 1 jaanuarist 2007 suurenes stipendium 200 eurole kuus, kasvades võrreldes eelmise programmiga 50 eurot kuus.

Erasmus on osa uuest „integreeritud tegevusprogrammist elukestva õppe valdkonnas“ (2007–2013), mille osas parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele 2006. aastal. Programm koosneb neljast allprogrammist, mis käsitlevad kooliharidust, kõrgharidust, kutseharidust ja koolitust ning täiskasvanute koolitust. Programmiga edendatakse ka keeleõpet, e-õpet ja projektitulemuste levitamist. Programmi eelarve ajavahemikuks 2007–2013 on 6,97 miljardit eurot. Teine liikuvuse programm on Erasmus Mundus, millega edendatakse üliõpilaste liikuvust kolmandate riikide ja Euroopa Liidu vahel.

Euroopa Parlament otsustab ühiselt haridusprogrammidega seotud õigusaktide ja eelarve üle. Eelarvelise asutusena on parlamendil õnnestunud suurendada mitmete ühenduse programmide eelarveid. Kultuuri- ja hariduskomisjon, kes vastutab kõnealuste

⁹⁷ Cristina Allemann-Ghionda, Cologne Ülikool, [Intercultural Education in Schools](#) (Kultuuridevaheline haridus koolides), Euroopa Parlament, 2008.

⁹⁸ Felice Dassetto, Silvio Ferrari ja Brigitte Maréchal, [Islam in the European Union: What's at Stake in the Future?](#) (Islam Euroopa Liidus: mis on tulevikus kaalul?), Euroopa Parlament, 2008.

programmide eest, on samuti pühendunud programmide haldus- ja rakendusmeetmete tõhusa ja läbipaistva toimimise tagamisele.

Lisaks programmidele on ka teisi algatusi liikuvuse tõhustamiseks, nt Euroopa kõrghariduse ainepunktide ülekande süsteem (European Credit Transfer and Accumulation System – ECTS), Europass, liikuvust käsitlev Euroopa kvaliteediharta (European Quality Charter for Mobility – EQCM) ning hiljuti vastuvõetud Euroopa kvalifikatsiooniraamistik elukestva õppe valdkonnas (European Qualification Framework for lifelong learning – EQF). Selle eesmärk on muuta ükskõik millises ELi liikmesriikides omandatud kutsekvalifikatsioonid samaväärseks üle kogu ELi, kasutades kvalifikatsioonide kirjeldamiseks ühiselt mõistetavat keelt, ning seeläbi soodustada liikuvust.

Viide:

– KOM(2007)0395, 12/07/2007

Raportöör:

- Marielle De Sarnez (ALDE, FR), *Erasmus Munduse programm*⁹⁹

Viide:

– SEC(2005)0957, 08/07/2005

Raportöör:

- Thomas Mann (PPE-DE, DE), *Euroopa kvalifikatsiooniraamistik*¹⁰⁰

Muud viited:

- otsus nr 1720/2006/EÜ, 15/11/2006¹⁰¹
- otsus nr 2241/2004/EÜ, 15/12/2004¹⁰²
- soovitus nr 2006/961/EÜ, 18/12/2006¹⁰³

7.2.2. Haridus ja konkurentsivõime

Parlament peab haridust ELi konkurentsivõime tagamise parimaks viisiks. Pidades silmas Lissaboni eesmärgi saavutamist, milleks on Euroopa muutmine konkurentsivõimeliseks ja teadmispõhiseks majanduseks, kutsus parlament oma 2005. aasta resolutsioonis hariduse kui Lissaboni protsessi nurgakivi kohta liikmesriike üles suurendama haridusse investeerimist, määratlema täpsemalt vastavaid järjepidevaid siseriiklikke poliitikaid, edendama teaduslikke ja tehnilisi uuringuid ning välja töötama elukestva õppe integreeritud strateegia, mis toetaks sotsiaalset kaasamist.

Mure seoses igas vanuses inimeste kvaliteetse haridusega on keskne teema ka Euroopa Parlamendi resolutsioonis Euroopa haridus- ja koolitussüsteemide tõhususe ning võrdsete võimaluste kohta. Kõnealusel tekstis rõhutavad parlamendiliikmed vajadust tõhusate ja võrdsete poliitikate loomise järele hariduse kõigil etappidel, sealhulgas varajasel etapil. Enne resolutsiooni vastuvõtmist palus kultuuri- ja hariduskomisjon poliitikaosakonnal esitada lühikirjeldus, kuidas tagada tõhusus ja võrdsus¹⁰⁴.

Teises resolutsioonis, mis käsitleb täiskasvanuharidust, kutsus Euroopa Parlament liikmesriike üles looma elukestva õppe kultuuri, keskendudes eriti täiskasvanutele,

⁹⁹ T6-0497/2008, 21/10/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5510232.

¹⁰⁰ T6-0368/2006, 26/9/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5303142.

¹⁰¹ ELT L 327 24.11.2006, lk 0045-0068, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5190202.

¹⁰² ELT L 390 31.12.2004, lk 0006-0020, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=239612.

¹⁰³ ELT L 394 30.12.2006, lk 0005, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5274982.

¹⁰⁴ Prof. Marc Demeuse, Ariane Baye, Deloitte, *Efficiency and Equity in European Education and Training Systems* (Euroopa haridus- ja koolitussüsteemide tõhusus ning võrdsed võimalused), Euroopa Parlament, 2007.

propageerida teadmiste omandamist ning muuta see atraktiivsemaks ja kättesaadavamaks. Lisaks on parlament toetanud määrust, millega luuakse ühtne raamistik ühenduse statistika süstemaatiliseks koostamiseks hariduse ja elukestva õppe valdkonnas.

Viide:

– KOM(2006)048, 08/09/2006 (tõhusus ja võrdsus)

Raportöör:

– Guy Bono (PSE, FR), *Haridus kui Lissaboni protsessi nurgakivi*¹⁰⁵

Viide:

– KOM(2006)0614, 23/10/2006 (täiskasvanuharidus)

Raportöör:

– Doris Pack (PPE-DE, DE), *Täiskasvanuharidus: kunagi ei ole hilja õppida*¹⁰⁶

Viide:

– KOM(2006)0481, 08/09/2006

Raportöör:

– Tomáš Zatloukal (PPE-DE, CZ), *Euroopa haridus- ja koolitussüsteemide tõhusus ning võrdsed võimalused*¹⁰⁷

Viide:

– määrus nr 452/2008, 23/4/2008¹⁰⁸

7.3. Meedia

7.3.1. Euroopa televisiooni käsitlevate eeskirjade reformimine

Euroopa Parlament täheldas esimesena vajadust ajakohastada kehtiv Euroopa audiovisuaalsektori määrus. Uued arengud audiovisuaalsektoris, eriti teenuste ja tehnoloogia lähenemine (asjaolu, et telekanalit saab vaadata arvutist interneti teel) ning mittelineaarsete teenuste kasv (nt nõudevideo või mobiil- ja digiteleviioon) nõudsid piirideta televisiooni direktiivi ajakohastamist. Uus audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv hõlmab samuti uusi meediateenuseid, nt veebi-TV ja tellitavad teenused.

Pika läbirääkimiste protsessi käigus nõukoguga oli parlamendil suur osa järgmises:

- Reklaami kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete piirangute suurendamine või vähemalt säilitamine (nt reklaami ülemmäär tunnis on jätkuvalt 12 minutit) ning tooteasetusega seotud kaitsemeetmete seadusliku tunnustamise võimaldamine (nt tooteasetuse keelamine lastele mõeldud programmides).
- Audiovisuaalmeedia teenustele täieliku juurdepääsu edendamine puudega inimeste jaoks.

¹⁰⁵ T6-0384/2005, 18/01/2005, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5221062.

¹⁰⁶ T6-0013/2008,16/01/2008, OEIL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2006:0614:FIN:ET:PDF>

¹⁰⁷ T6-0417/2007, 27/9/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5484632.

¹⁰⁸ ELT L 145 04.06.2008, lk 0227, OEIL: <http://www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5295862>.

- Alaealiste kaitse tulemuslik täiustamine käitumisjuhendi väljatöötamise kaudu (nt seoses ebatervisliku toidu reklaamiga lastele mõeldud programmides) või nende juurdepääsu takistamine täiskasvanutele mõeldud sisuga audiovisuaalmeedia nõudeteenustele.

Parlamendiliikmed olid varem nõudnud tegutsemist laste kaitsmise nimel ebasobiva sisu eest internetis 2006. aastal vastu võetud raportis alaealiste ja inimväärkuse kaitse ning vastulause esitamise kohta.

Viited:

- direktiiv 2007/65/EÜ, 11/12/2007¹⁰⁹;
- soovitus 2006/952/EÜ, 20/12/2006¹¹⁰.

7.3.2. Euroopa meedia mitmekesisuse kaitse

Euroopa Parlament on veendunud, et pluralistlik meediasüsteem on demokraatlikus Euroopas olulise tähtsusega. 2008. aasta septembris hääletatud meedia pluralismi käsitlevas resolutsioonis paluvad parlamendiliikmed tungivalt komisjonil ja liikmesriikidel tagada meedia pluralism ning kõikidele ELi kodanikele juurdepääs vabale ja mitmekülgsel meediale kõikides liikmesriikides, samuti võimalus anda vajaduse korral soovitusi olukorra parandamiseks.

Samas vaimus nõudis parlament 2008. aasta septembris samal ajal vastu võetud raportis mittetulundusliku kodanikuühiskonna meedia, see tähendab meediaväljaannete, kus töötavad peamiselt vabatahtlikud mittetulunduslikul alusel, suuremat tunnustamist. Neid juhivad tavaliselt kohalikud kogukonnad ja neil võib olla ka roll ELi tegevuse laiemal tutvustamisel. Parlamendiliikmed olid poliitikaosakonnal eelnevalt palunud läbi viia uuringu kõnealuse *väga spetsiifilise ELi meediasektori olukorra kohta*¹¹¹.

Viide:

- SEC(2007)0032, 16/01/2007

Raportöör:

- Marianne Mikko (PSE, ET), *Meediakanalite koondumine ja meedia pluralism Euroopa Liidus*¹¹²

Viide:

- INI/2008/2011

Raportöör:

- Karin Resetarits (ALDE, AT), *Mittetulunduslik kodanikuühiskonna meedia Euroopas*¹¹³

7.3.3. Euroopa kino edendamine

2006. aastal leppisid Euroopa Parlament ja nõukogu kokku MEDIA 2007 programmi osas. Kõnealune programm hõlbustab filmitegijatele juurdepääsu rahastamisele ning aitab suurendada Euroopa audiovisuaalteoste ringlust kogu maailmas. Kõnealuse programmiga eraldatakse Euroopa filmitööstusele 2007.–2013. aastateks 755 miljonit eurot.

¹⁰⁹ ELT L 332 18.12.2007, p. 0027, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5301252.

¹¹⁰ ELT L 378 27.12.2006, p. 0072, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=243292.

¹¹¹ Kern European Affairs (KEA), *The State of Community Media in the European Union* (Ühenduse meedia olukord Euroopa Liidus), Euroopa Parlament, 2007.

¹¹² T6-0459/2008, 25/09/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5564652.

¹¹³ T6-0456/2008, 25/09/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5581672.

MEDIA programmi suur edukus oli silmnähtav selle aasta Cannes'i filmifestivalil. Auhinnatseremoonial tunnustust pälvinud filmide hulgas olid neli ELi MEDIA programmi raames rahastatud filmi: Laurent Cantet' ja Palme d'Or'i *Klass (Entre Les Murs)*, peaauhinna pälvinud Matteo Garrone *Gomorra*, parima stsenaariumi auhinna pälvinud Luc ja Jean-Pierre Dardenne *Lorna vaikimine (Le silence de Lorna)* ja võistlusprogrammis «Vaatenurk» auhinna pälvinud Sergei Dvortsevoi *Tulp (Tulpan)*. Kõnealused neli filmi kuulusid MEDIA programmi kaudu rahastatud 14 filmi hulka, mis valiti festivalile linastamiseks. MEDIA programmist rahastatud filmid on juba triumfeerinud selle aasta Oscarite jagamisel, kui kuldse mehikese pälvisid Stefan Ruzowitzky *Valerahategijad (The Counterfeiters)* ja Olivier Dahan'i *Elusse armunud (La vie en Rose)*.

MEDIA programmi edukuse laiendamiseks väljaspool Euroopa Liitu toetas parlament ettevalmistavat tegevust uue programmi MEDIA MUNDUS osas, nähes ELi aastaearvest ette 2 miljoni euro eraldamist ELi filmitööstuse ja selle ülemaailmsete partnerite vahelise koostöö võimendamiseks.

2007. aastal lõi Euroopa Parlament filmiauhinna LUX. Kõnealuse aastaauhinnaga pärjatakse film, milles käsitletakse olulisi sotsiaalseid küsimusi või rõhutatakse Euroopa kultuuri. Auhind koosneb auhinna pälvinud filmi 23 subtiitritega koopiast kõigis ühenduse keeltes ning vaegkuuljatele mõeldud versioonist, soodustades seeläbi Euroopa filmide levitamist. Esimese auhinna võitis saksa-türgi päritolu režissöör Fatih Akin filmi eest *Taeva äärel (Auf der anderen Seite)*. 2008. aastal andsid parlamendiliikmed auhinna Jean-Pierre ja Luc Dardenne'i filmile *Lorna vaikimine (Le silence de Lorna)*.

Viide:

– otsus nr 1718/2006/EÜ, 15/11/2006¹¹⁴

7.4. Keeled

7.4.1. Mitmekeelsuse ja keelelise mitmekesisuse soodustamine

Vastavalt 2006. aasta resolutsioonile väljendab parlament täielikku nõusolekut mitmekeelsuse raamstrateegia põhieesmärkidega. Nendeks on keeleõppe julgustamine ja keelelise mitmekesisuse edendamine, mitmekeelse majanduse edendamine ja kodanikele ELi teabe lihtsama kättesaadavuse võimaldamine oma emakeeles.

Parlament peab oluliseks, et iga kodanik peaks lisaks oma emakeelele valdama vähemalt kahte võõrkeelt. Seetõttu kiitis parlament 2005. aasta resolutsioonis heaks Euroopa keeleoskuse näitaja, mis on keeleoskuse taseme hindamisvahend. 2006. aasta omaalgatuslikus raportis kooli õppekavade Euroopa mõõtme kohta rõhutati lisaks, et liikmesriigid peaksid õppekavadesse sisse viima vähemalt kahe võõrkeele õpetamise juba alates nooremast koolieast. 2008. aastal palus kultuuri- ja hariduskomisjon poliitikaosakonnal läbi viia uuring, et hinnata *ELi mitmekeelsuse tegevuskava ning*

¹¹⁴ ELT L 327 24.11.2006, lk 0012, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5189552

vähemus- ja piirkondlike keelte kaitsmiseks tehtavate Euroopa Nõukogu jõupingutuste ¹¹⁵ tulemusi.

Viide:

– KOM(2005)0596, 22/11/2005

Raportöör:

– Bernat Joan I Marí (ALDE, ES), mitmekeelsust käsitlev resolutsioon¹¹⁶

Viide:

– KOM(2005)0356, 01/08/2005

Raportöör:

– Manolis Mavrommatis (PPE-DE, EL), Euroopa keeleoskuse näitaja¹¹⁷

Viide:

– INI/2006/2041

Raportöör:

– Christopher Beazley (PPE-DE, UK), koolide õppekavade täiendamine¹¹⁸.

7.4.2. Euroopa Parlament on mitmekeelsuse kehas

Euroopa Parlament on seisukohal, et Euroopa institutsioonide kodanike eri keelte kasutamine on oluline näitaja läbipaistvuse, õiguspärasuse ja tõhususe tagamisel. Igal ELi kodanikul on õigus esitada Euroopa Parlamendile nõudeid või avaldusi oma koduriigi ametlikus keeles. Lisaks on igal Euroopa Parlamendi liikmel õigus rääkida ja kuulata valitud ametlikku keelt.

2004. aasta ja 2007. aasta laenemistega Euroopa institutsioonide ametlike keelte arv rohkem kui kahekordistus, kasvades kuni 23ni. See oli suur väljakutse suulise ja kirjaliku tõlke teenistuse juhtimisele ja korraldusele. Euroopa Parlament on oma jõupingutustega kaitsta kõigi ametlike keelte praktilist kasutamist parlamentaarses toimingutes ELi keelise mitmekesisuse tõeline kehas. Kõnealune Euroopa Parlamendi pühendumine mitmekeelsusele on ainulaadne kogu maailmas.

7.5. Noored

Euroopa Parlament on alati toetanud liikmesriikidevahelist tihedat koostööd noorte valdkonnas. Näiteks näitas parlament teed Euroopa Vabatahtliku Teenistuse loomisel ning noortevahetuse edendamisel. Ajavahemikul 2004–2009 võeti mitmeid meetmeid Euroopa noorte tegevuste toetamiseks.

7.5.1. Euroopa Parlament toetab aktiivseid noori

Parlamendiliikmed leppisid nõukoguga kokku uue programmi osas „Aktiivsed noored” ajavahemikuks 2007–2013. Läbirääkimiste protsessis nõudis parlament eraldatud eelarve

¹¹⁵ Joe Cullen, Clare Cullen, Véronique Maes, Gigliola Paviotti, Menon Network EEIG, , [Multilingualism: between Policy Objectives and Implementation](#) (Mitmekeelsus: poliitikaeesmärkidest nende rakendamiseni), Euroopa Parlament, 2008.

¹¹⁶ T6-0488/2006, 15/11/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5329122.

¹¹⁷ T6-0184/2006, 27/04/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5288422.

¹¹⁸ T6-0361/2006, 26/09/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5313042.

suurendamist olulisel määral ning lihtsustatud juurdepääsu kõnealustele tegevustele. Lisaks rõhutas parlament, et programmi kättesaadavust tuleb lihtsustada ning puuetega noored tuleb diskrimineerimise vältimiseks kaasata võrdsetel alustel. Parlamendil õnnestus lisada Euroopa Noortenädal – edukas sündmus, mis toimub 2008. aastal juba neljandat korda, kuuludes kõnealuse programmi raames rahastatavate tegevuste hulka. Programm „Aktiivsed noored“ edendab noorte aktiivsust ja Euroopa kodaniku aktiivsust, programmi eesmärk on arendada eri riikide ja eri päritolu noorte vahelist solidaarsust, sallivust ja vastastikust mõistmist.

2008. aasta aprillis lõid Karl Suure auhinna organiseerijad ja Euroopa Parlament ühiselt uue Karl Suure noorteauhinna, millega tunnustatakse noorte panust Euroopa integratsiooniprotsessi. Auhinnaga rahastatakse 2000–5000 euro ulatuses olemasolevaid projekte, mis edendavad Euroopa ühise identiteedi tajumist ja koostööd. Esimene Karl Suure noorteauhind omistati 29. aprilli õhtul Aachenis Ungari noorteprojektile „Piirideta õpilased“. Projekti raames osalevad noored Rumeeniast, Slovakiast, Ungarist, Ukrainast ja teistest riikidest iga-aastastes noorte juhtide Euroopa-teemalistes töötubades. Teine ja kolmas preemia läksid vastavalt Ühendkuningriiki ja Kreekasse.

Viide:

– otsus nr 1717/2006/EÜ, 15/11/2006¹¹⁹

7.6. Sport

7.6.1. ELi spordipoliitika suunas: parlamendiliikmed on mures televisiooniõiguste, mängijate treenimise, dopinguga ja rassismi pärast

Karmimad dopingueeskirjad, UEFA ettepanekute toetamine noorte jalgpallurite treenimise edendamiseks ning loteriist saadud tulude õiglane jaotamine on mõned Euroopa Parlamendi ettepanekutest resolutsioonis spordi valge raamatu ning selle tegevuskava kohta, mis võeti vastu suure häälteenamusega 2008. aasta mais. Raportis nõutakse komisjonilt selgemaid suuniseid Euroopa õiguse kohaldamise kohta spordi valdkonnas. Lisaks väljendab parlament muret seoses hasartmängude turu võimaliku liberaliseerimisega. Profijalgpalli käsitlevas raportis, mille hääletus toimus 2007. aastal, olid parlamendiliikmed juba väitnud, et profijalgpall ELis vajab paremaid halduseeskirju mitmetes valdkondades alates klubide rahaliste vahendite haldamisest kuni noorte talentide värbamiseni, ning olid kutsunud Euroopa Komisjoni üles lahendusi välja pakkuma.

Euroopa Parlament on teadlik ka spordi sotsiaalsetest ja hariduslikest aspektidest. 2007. aastal hääletasid parlamendiliikmed resolutsiooni üle, milles käsitletakse spordi rolli hariduses. Nende sõnul peaks kehaline kasvatus olema koolis kohustuslik ning lastel peaks olema vähemalt kolm kehalise kasvatus tundi nädalas, et võidelda rasvumisega ning õhutada tervislikku eluviisi. Parlament valmistas raporti ette, paludes teostada uuring, et kindlaks teha *kehalise kasvatus rolli põhisuunad liikmesriikides*¹²⁰.

¹¹⁹ ELT L 327 24.11.2006, lk 0030-0044, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5190212

¹²⁰ Professor Ken Hardman, Worcesteri Ülikool, [Current Situation and Prospects for Physical Education in the European Union](#) (Kehalise kasvatus olukord ja tulevikuväljavaated Euroopa Liidus), Euroopa Parlament, 2007.

Lisaks võtsid parlamendiliikmed 2006. aastal vastu kirjaliku deklaratsiooni, milles mõistetakse karmilt hukka kõikvõimalikud rassismi vormid jalgpallimatšidel. Parlament kutsub UEFA-d ja teisi võistluste korraldajaid Euroopas üles tagama, et kohtunikel oleks selgete ja rangete juhiste kohaselt võimalus mängu tõsiste rassistlike rikkumiste korral peatada või ära jätta.

Lisaks on parlament aktiivselt toetanud ettevalmistavate meetmete kohaldamist spordi valdkonnas 2009. aasta eelarves. Parlamendi eesmärk on ette valmistada ELi tulevikumeetmed spordi valdkonnas vastavalt valges raamatus sätestatud prioriteetidele.

Viide:

– KOM(2007)0391, 11/07/2007

Raportöör:

– Manolis Mavrommatis (PPE-DE, EL), *resolutsioon spordi valge raamatu kohta*¹²¹

Viide:

– KOM(2005)0680, 22/12/2005

Raportöör:

– Pál Schmitt (PPE-DE, HU), *Spordi roll hariduses*¹²²

Viide:

– INI/2006/2130

Raportöör:

– Ivo Belet (PPE-DE, BE), *Profijalgpalli tulevik Euroopas*¹²³

Viide:

– *Kirjalik deklaratsioon rassismivastase võitluse kohta jalgpallis*¹²⁴

7.7. Euroopa ja tema kodanikud

7.7.1. Kodanike teavitamine Euroopa asjadest ning kodanikuaktiivsuse edendamine

Euroopa kodanike huvide esindajana peab Euroopa Parlament väga tähtsaks kodanike teavitamist ELi tegevusest. Parlament on oma resolutsioonides ELi teabevahetusstrateegia kohta teinud korduvalt üksikasjalikke ettepanekuid ELi ja selle kodanike vaheliste suhete parandamiseks ning on kriitiliselt vaadelnud komisjoni algatusi. Euroopa Parlament toetab muu hulgas kõigi ELi institutsioonide ühise teabevahetusstrateegia väljatöötamist, teabevahetusmeetodite ülevaatamist, Euroopa küsimuste teavitamist detsentraliseeritud, st riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, samuti riikliku, piirkondliku ja kohaliku meedia jõulisemat osalemist ning piiriülest koostööd.

2006. aastal leppisid parlament ja nõukogu kokku programmi osas „Kodanike Euroopa“. Kõnealuse programmiga soovitakse julgustada eri riikide kodanike ja nende

¹²¹ T6-0198/2008, 08/05/2008, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5565022.

¹²² T6-0503/2007, 13/11/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5478932.

¹²³ T6-0100/2007, 29/03/2007, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5353822.

¹²⁴ T6-0080/2006, 14/03/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5323832.

organisatsioonide vahelist koostööd. Kõnealusel programmist rahastatakse tuntud algatusi, nt sõpruslinnade algatust.

Viited:

– KOM(2006)0035, 01/02/2006 ja KOM(2004)0196, 20/04/2004

Raportöör:

– Luis Herrero-Tejedor (PPE-DE, ES), *Euroopa teabevahetuspoliitika kodanike suhtes ja raport Euroopa Liidu teabe- ja kommunikatsioonistrateegia rakendamine*¹²⁵

Viide:

– otsus nr 1903/2006/EÜ, 12/12/2006¹²⁶.

¹²⁵ T6-0500/2006, 16/11/2006, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5329222.

T6-0183/2005, 12/05/2005, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5214472.

¹²⁶ ELT L 378 27.12.2006, lk 0032, OEIL: www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5243942.

SISEPOLIITIKA PEADIREKTORAAT

POLIITIKAOSAKOND **B** STRUKTUURI- JA ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA

Roll

Poliitikaosakonnad on uurimisüksused, mis jagavad spetsialistide nõuandeid parlamendikomisjonidele, parlamentidevahelistele delegatsioonidele ja teistele parlamendi organitele.

Poliitikavaldkonnad

- Põllumajandus ja maaelu areng
- Kultuur ja haridus
- Kalandus
- Regionaalareng
- Transport ja turism

Dokumendid

Külastage Euroopa Parlamendi veebilehte: <http://www.europarl.europa.eu/studies>

FOTO ALLIKAS: iStock International Inc., Photodisk, Phovoir

